

БИБЛИОТЕКА <i>Холмской Семинарии</i>		
<i>Сочинения</i>	Число	3077
<i>Книги</i>		6854
<i>Шкафа</i>		18
<i>Полки</i>		13

585741 I

Mag. St. Dr.

35/17

Zand d'ike Jof.

12000.

*liber unicus Scholae librorum
Rad. m. f. Boyley. Abb. Ploc. & G. 1694*

B E N E D I C T I
A
S A N C T O I O S E P H
Scholarum Piarum
L Y R I C O R V M
L I B R I I V.
&
E P O D O N
L I B E R V N V S.
I L L V S T R I S S I M O D O M I N O,
D. S T A N I S L A O
A N T O N I O
S Z C Z V K A
R E G N I R E F E R E N D A R I O.
L V B L I N E N S I, V A R E G E N S I, & C. & C.
C A P I T A N E O,
D E D I C A T I.

V A R S A V I Æ.
Typis Regiis Collegij Schol. Piarum
Anno Domini 1694.

*Ex Museo Stanislai Boyley Abb.
tis Plocen. Cancelli Gnesen et Vlad. & Rm. Sny*

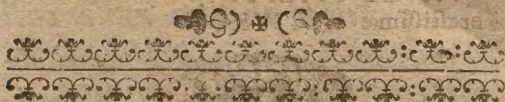
IN GENTILITIA RASTRA
Vetustissimæ SZCZVKOVIORŭ Domŭs.

Laurea Sarmatico messis succrevit in Agro,
Qvem Rastro coluit Szczukoviana Domus.
Scipio Marschalli crevit, crevere curule,
Lucia dū Patrig RASTRA teneret Honor.
Et noster Lechico vireat qvod Pindus in
orbe,
Excultus Raltris, RASTRA coronat ager.

1811. 10.

8. 2. 1987. K. 63/120 (120)

ILLVSTRISSIMO
DOMINO
D. STANISLAO
ANTONIO
SZCZVKA,
REGNI REFERENDARIO,
Lublinensi, Varecensi,
&c &c.
CAPITANEO.

NON *alium Musis meis*
Parnassum quærerere vo-
lui, quàm tergeminos Tuos
(2 Col-

585741
I

Colles ; non ab alio rude coli
ingenium, quàm à Tuo RA-
STRO. Felicitas scribentis
est, in eum incidisse Patro-
num, qui Musas nōsti, &
æstimas. Vilescunt aliàs diti-
oribus pulcherrimæ Virgines,
& multis nihil citiùs despectui
habetur, quàm earum erudi-
tio. Sed hoc non intelligenti-
um vitium est ; æstimat, qui
verè intelligit. Felices Ho-
ratij, quoties in Augustos in-
cidunt. Benè Homeris cum
Alexandro, quia intelligun-
tur. Benè Claudianis cum
Ho-

Honorio, quia pensantur. Optime Sarbievio, quia a prima post DEVM in terris potestate suspicitur. Mihi similia patrocinia querenti, non alius Mæcenæ electus, quam Tu REFERENDARIE REGNI ILLUSTRIS-SIME. Qualiscunq; lucubratio est, non aliter Orbi referri potest, quam per REGNI REFERENDARIUM: non aliter iudicari, quam à Lublinensis Urbis CAPITALEO, quæ Tribunalitijs iudicijs est sedes. Areopago hoc

contentor, nec ad Caesaris iudicium provoco, satis ad Caesaris, satis ad omnium notitiam venio, si per Te referor. Sed quorsum hæc? abeant litteræ, si nomen tantum & fama quæritur. Lyrica mea quid **ILLVSTRISSIMO** Nomini Tuo dedico, non aliqua gloriæ licitatio est, sed debite gratitudinis exsolutio. Scio, quid Tibi, scio, quid **SZCZVCIANO** Sanguini cum Scholis Pijis debeam. **ILLVSTRISSIMO CASIMIRO SZCZVKA** à
gin-

ginti & amplius annis, ex de-
lictis iuventutis Oratoricæ, &
ignorantijs adolescentiæ Pœ-
tica innotui; admovit pecto-
ri meam ingenij teneritudi-
nem, & Infula Cracoviensis
quod viderit lucem, MAŁA-
CHOVIANO sumptui, ac
SZCZVCIANO svasui de-
bet. Maximus ut virtutis, sic
& literarum amator, ubi me
Lyrica moliri intellexit, ad
Te dirigebat, non Domui suæ
aliquam quærens famam, sed
labori meo patrocinium. Dum
venio ad finem operis, ille oc-
cum-

cumbit, quo Patriæ, & meo
dolore! nemo intelligit, nisi
qui penetrat Patriæ lachry-
mas deflentis optimum Civem,
& Clientis, potissimum Pa-
tronum. Quicumq; tanti Viri
æstimator, nemo non ingemu-
it, cum Regnator etiam Thro-
nus indoluerit. Adeoq; defun-
cto illo tacuisset Lyra mea, ni-
si Tibi fuisset destinata. Non
enim extinguitur SZCZV-
KOVIANA in Scholas Pias
propensio, ubi GASMIRI-
ANI in nos affectus apud Te
executio. Feci, quantum à
me

me SZCZVKOVIORVM
veneratio expectare potuit.
Non descendi in Maiorum
Tuorum Illustrissimas Ceras,
quia satis Tibi è Luciorum
Romanis olim imperante San-
guine prodijse. Legat Bohe-
micos, Polonicos, Russicos an-
nales quilibet, & deprehen-
det SZCZVKOVIORVM
Nomina affinitatibus clarissi-
ma, ad quas Ducum etiam in
Russia & alibi regnantium
Nobilissime Familie accessere.
Mibi sufficit demonstrasse,
quis es. IOANNES III
pro-

probari, os Principis esse, Ma-
reschalcalem in Comitij Sci-
pionem direxisse, Cataphra-
ctam Legionem notabili sum-
ptu tenere, ad actum præstan-
di homagij Prussie Serenissi-
mo Regi IOANNI III. &
Serenissimo Electori Brande-
burgico FRIDERICO III.
cum LVBOMIRSCIO Le-
gatum Magnum, ad Augusta
Serenissimæ TERESIÆ
cum BAVARO tractanda
connubij fœdera Commissa-
rium extitisse, deniq. Maximi
REGIS cor effici, & amplif-
si-

simis destinari honoribus suffi-
ciens plectro occupatio. CA-
SIMIRVM Culmenſibus
admotum Infulis, VENCE-
SLAVM Officialis Regni
honoratum Fascibus, RA-
STRA Veſtra in alijs
SZCZVKOVIIIS nunquam
otiarī, hoc mihi decantare
propoſitum: non quia meritis
Vetuſtiſſimæ Domus ultimus
is applaudendi finis, ſed quia
teſtudo mea amplius proſerpe-
re non potuit. Et hec eſt in
Lyricis meis frequentiſſima
materia. Quid ad aliorum
lau-

laudes descendendi, nulli sunt, nisi
aut Tui Patroni, aut amici,
aut clientes. Si aliquorum
necdum notitiam habes, stu-
dium; ut essent Tui. Tibi de-
bebunt, si in aliquam orbem no-
titiam per me venient. Inte-
rea quia SZCZVKOVIA-
NO, quia Tuo Scholæ Piæ
obligantur Nomini, per me ex
illis minimum obligatio exsol-
vitur. Satis illis, satis mihi
erit, si eodem quo CASIMI-
RVS SZCZVKA prosequeris
affectu. Ego verò non hic

tan-

*tantum, sed ubiq; perpetuum
me Tui, & SZCZVKOVI-
ANI Nominis testabor cul-
torem.*

ILLVSTRISSIMO
NOMINI TVO.

Devinctissimus Servus

BENEDICTVS à S. IOSEPH,
Scholarum Piarum.

Ad Amicum
LECTOREM.

ITerum ad illud tribunal
venio, ubi non aliud ju-
diciū, nisi cenferi. Quod
Cracoviensi Insulæ time-
bam, hoc & præsentibus
Lyricis. Vtinam tamen in
his propitiū ita habeam Le-
ctorem, sicut hætenus. Ly-
ricorum libri sunt quatuor,
& Epodon liber unus, non
quòd ad æmulationem Ho-
ratiij, aut magni illius Sar-
bie-

bievij descendere volue-
rim, sed quia sequi cona-
bar. Quàm longe sim ab
illius Sarmatici Phæbi lau-
de, nemo mihi exprobet,
ipse fateor. Tam sublime
ferri nolui, quia nec tenui-
tas mea potuit. Non in
Vaticano, non in Septicol-
li Vrbe scripsi: qui me &
meas distractiones novit,
mirabitur non scripsisse
tantùm, sed & attentâsse.
Si ad illud Pœticæ publi-
mitatis fastigium non a-
scendi, non est unde argu-
ar.

ar. Afsequibilis efſe malui,
qvàm inveſtigabiliter cur-
rens. Sed cum Lyrica mea
aliquot exemplaribus in lu-
cem editis cenſuræ ſubijcio,
ecce notor, Oratoriè ma-
gis perorare, quam Poeti-
ce canere. Ita eſt : ex Ora-
tore factus ſum Poeta, ex
Poeta Orator: & id ut o-
ſtenderem Scholaſticæ Iu-
ventuti, poſſe hæc omnia
fieri, ſi ſedulitas & docili-
tas acceſſerit. Bonus &
verus Magiſter ita erudit
juvenes, ut omnibus porri-
gat

gat viam, nec suam laudem
quærat, sed cæterorum pro-
fectum. Novi me Paupe-
rum Matris DEI Religio-
sum, novi á primis elemen-
tis erudiendam suscepisse
Iuventutem: Scholarum no-
strarum Tyrocinio cam-
pum aperio, & non per ly-
tostrota, sed per viam pla-
nam duco ad illud Parnassi
cacumen. In hoc si non
perfecti viri, saltim primò
Poetica castra sequentes
gratias agent. In libro E-
podon fortasse laxior fui,
quam

quàm ipsum nomen requirit ; Resumpsi frequentius illud Carminum genus, quod legentium oculi, five audientium aures libentius accipiunt, sperans veniam, cum in hoc alij etiam Poetæ sibi indulgere. Quod protractior in eodem Epodon libro extiterim, respectus & amicæ monitiones fecerunt. Mens mihi fuit ethicis, & politicis immorari, sed quia aut majorum veneratio, aut parium amor, honorificam sui exeg-

gère mentionem , ab illo
sententiarum pondere sub-
inde deflexi, ne vel primo-
rum cultui, vel postero-
rum deessem affectui. Ita
tamen, ut, ubi se materia
obtulit, non defuerim ma-
turiore sensibus, eligens,
rem non verba loqui. Sine
livore, sine æmulatione
prodeo in publicum, nec
detractum eo alienis inge-
nijs, ut meum attollam.
Pro modulo meo literarum
famæ accumulo, non quòd
aliquid á me literis accede-
re.

re præsumptuosè existi-
mem, sed ut aliquid addam
huic fonti, ex quo hausi.
In publicam popularemq;
viam omnes semitæ con-
veniunt, scribentium quoq;
stipes in humani generis
ærarium. Vale amice Le-
ctor, & imbecillitati Au-
thoris ignosce.

FA

F A C V L T A S

R. P. PROVINCIALIS.

Datâ mihi potestate ab Admod.
Reverend. Patre Nostro IOANNE
FRANCISCO à S. Petro Præposito
Generali Typis edi permitto libros
4. Odarum, & Epodon Librum unum,
quos P. BENEDICTVS à S. Ioseph
conscripsit, quosq; Patres Religionis
nostræ Theologi, quibus id commis-
sum fuerat, prævio Superiorum per-
missu, censuerunt & approbârunt.
Eam in rem subscribo, & signo. Var-
saviæ, die 21. Martij, Anno 1694.

VINCENTIVS à S. Ioseph
Præpositus Provincialis

mpp.

IGNATIVS à S. Stanislao Assi-
stens & Secret. Provincialis

mpp.

1785 (80)
A P P R O B A T I O
I L L U S T R I S S I M I
Loci Ordinarij.

ANtiqvi & proximi sæculi
egregiam in Lyricis æmula-
tionem bonis moribus conveni-
entem & luce dignam repertam,
Admodum Reverendi Patris BE-
NEDICTI à S. Iosepho Schola-
rum Piarum, autoritate Ordini-
ariâ probamus, & prælo dari
censemus.

S T A N I S L A V S
Episcopus Posnanien-
sis & Varsaviensis.

Bibliotheca Chetney's Scholam? Piarum
1730

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum :

L Y R I C O R U M

L I B E R P R I M U S .

M A R I Æ D E G R A T I I S .

In Varsaviensi Scholarum Piarum Basi-
lica favoribus illustri.

O D E I.

Pristinas nolo Charites, recenti
Gratias nolo veteres opellæ,
Tu mihi Virgo sine labe tactis
Gratia plectris.

Aureum Phæbus licet addat arcum,
Et pharetratis famuletur armis,
Tu mihi fractis potior Virago
Magna Sagittis.

Quæ Faventina fueras in urbe
Pentilis quondam domitrix furoris,
Lechico quæ nunc eadem Patrona
Nosceris orbi.

Si quis ignavè fuerit jacenti
Langvor, aut torpens hebetudo menti,
A Lan-

2 BENEDICTI à S. IOSEPH
Langvidam cura, residuq; firmas

Adijce vires.

Me Mariani meminisse nôris
Interim cultûs, faciamq; mecum
Vt Tuis supplex aliquando penna
Accidat aris.

Tunc palam fiet, quia sæcularis
Finiam postquam celestina Musæ,
Ad Tuas exnunc operosa vertam
Carbasa laudes.

A D

ANDREAM OLSZOVIVM
Regni olim Procancellarium,
Postea Archiepiscopum Gnesnensem.
Dum Viennam missus

MICHAELI I. Poloniarum Regi
ELEONORAM Austriacam throni &
thori sociam deduceret.

O D E II.

P Roh! quanta demum vecta per exteros
Discurrit orbes fama! perambulat
Quantus maritatas Polonis
Austriacas Aquilis Alaudas
Canitq; rumor. Qvalis ibi Lecho

Sur.

LYRICORUM LIBER I.

3

Surgit mariti gloria Stemmatis,
 Dum bina Majestas in unum
 Ducta thorum generis paternos
 Permiscet ignes, miscet imagines
 Ceras avitas orbis & Imperi,
 Urbesq; distentosq; campos
 Vnanimi socians catenâ.
 Tu, tu ille tantis nominibus novâ
 Præful refulges luce, Prometheus
 Tu, tu reluxisti coruscis
 Sarmatico super axe flammis,
 Legate nuper connubialibus
 Electæ tædis. fœdera Principum
 Rhenuſq; Vandaluſq;, festos
 Lætus Hymen tibi debet ignes.

PÆAN LECHICVS

*Fuſo ad Chocimũ copioſiſſimo Turcarum
 Exercitu, anno Domini 1673.*

O D E III.

TAndem feroces ponere Boſſorum
 Minas cõégit Lechus, & ultimâ
 Damnâvit eclipsi ſuperbam
 Sarmatiæ gravis ira Lunam,
 Lunæq; cornu. Credite Poſteri
 Deſpectiori Biſtonas exitu

A 2

Fi-

BENEDICTI à S. IOSEPH
 Finisse nunquam, Chocimensem.
 Quàm miserè referendo cladem.
 Sed inde nostro quæ nova Nomini -
 Theatra prostant, quæ sitis horridos
 Luctata per campos perennis
 Non recipit monumenta famæ
 Heroa pubes ! surgite Sarmatæ,
 Et Martiarum robora mentium
 Nunquam recessuri decoris
 Perpetuâ redimite lauro.
 Victor Polonus Strymonia abnuens
 Cessisse Lunæ, jam domitum super
 Triumphat astrum, jam triumphat
 Moldavica super arua terræ.
 Proh! quanta Lechum fulmina Carpathum,
 Quanta ac alumnam Martis in Alitem
 Educta miluorum caterva
 Vulnificis inimica rostris.
 Hinc castra vallum muniit hostica,
 Præceps bicorni hinc amne Pyras: locus
 Invitat ad ferrum, & futuros
 Ipse situs reputat triumphos.
 Sed nec vetustâ deses in indole
 Lechus, COMARNI vel NIEMIEROviæ
 Memor, CALVSIACÆQUE tabo
 Vt Getico maduere valles,
 Vt Sylva palmam pro ilicibus dedit,

Ad

LYRIGORUM LIBER I.

5

Ad arma summo provolat impetu
 Infractus, & Thraces flagranti
 Elicit intrepidus duello.
 Ipse, ipse primas Sarmaticus præit
 Atlas cohortes, atq; SOBIESCIIS
 Prognatus Alcides Gradivus
 Ante equitum peditumq; turmas
 Avos priores atq; Atavos suo
 Reducit exemplo, armaq; pro fide
 Pro Patria, & quidquid paternas
 Inter habent melioris oras,
 Movere s'vadet. stridula claffici
 Vox stringit aures, tum litui, fero
 Tum concha bombo, clariori
 Tum crepitans tuba clangit ære.
 Clamor sub ipsum tollitur æthera,
 Plausuq; mixtus membra quatit pavor,
 Et bella miles, & frementes
 Quadrupedans equus hinnit iras.
 Iam tela strident, evolat alitis
 Iam grando ferri, fertur in arduam
 Vtrinq; Mars fervens arenam,
 Et rigidos micat inter enses.
 Horrendioris donec ahenea
 Hinc inde nubes crescere pulveris
 Cæpisset, ac à sulphurato
 Multus ager micuisset æstu.

A3

Et

BENEDICTI à S. I SEPH.
 Et fluctuavit sanguineæ satis
 Bellona pugnae, nec leviter duas
 Nutabat huc & huc per horas
 Ambiguïs agitata pennis
 Fortuna belli, donec in aggerem
 Multo levatum cespite Lechicus
 Ascendit heros, ac in hostem
 Fraxineâ gravis ivit hastâ.
 Hic jam cadentium quas ego Bistonum
 Prospecto strages? quæ Marathonios
 Ruina per campos, & ipsos
 Quæ facies manet inter hostes :
 Et quanta diffusæ inter aheneam
 Nubis procellam fulgura Achaicis
 Parantur arvis, five promptè
 Intrepidus **MOTOVIDLO** Thressiam
 Petat phalangem; five **PISARSCIUS**
 In non tacendi pectora militis
 Excurrat, & fundat cruenta
 Egregiam super arma vitam.
 Sêu major ipso, major ab Hectore,
 Et Patre magno filius haud minor
SIENIAVIUS, ZELECCIANIS
 Castra petat stimulatus actis.
 Vbiq; fortes non modicus furor
 Exercet iras, undiq; Norici
 Instant mucrones, & revulsis.

Tur-

LYRICORUM LIBER I.

Turget ager tegiturq; truncis.
 Hem ! quale munus gloria Littavæ
 PAC magna gentis , quæle per improbum
 Decus redorditur Gelonum ,
 Ædonios ubi solus ignes ,
 Et tela, & arcus, & gravium manus
 Suffert Cydonum ? quanta vel indolis
 Trophæa VISNIOVIECIANÆ ,
 Quæ intrepidi data scena cordis,
 Dextraq; virtus ? hîc alacres Lechus
 Depromit enes , corpora barbaris
 Lituanus hic opponit armis ,
 Et geminas calor unus alas
 Accendit; ô ! quos non stimulos habes
 POTOCIANÆ grande decus Crucis,
 Inviçte Felix, cûi Ducalem
 Mar: Lechicus dedit ultrò Clavam,
 Auditis ! imo posteritas sciat ;
 Solus vibrantis spicula Concani
 Subiuit, & Parthos volantes
 Preffit equo, Cilicumq; peltas,
 Donec Polonus miles ad impigrè
 Luctantem Achillem venit , & hostica
 In Troia hiantem militaris
 Subsidijs animavit ardor.
 Tanti caloris suscitât æmulos
 Et Frater ignes, quando per asperos

S

BENEDICTI à S. IOSEPH

Hæmiq̃, Cimbrorumq̃ tractus
 Invehitur, celeriq̃ voluit
 Bactra ipsa motu. hē! qui à LUBOMirscio
 Non turbo ponto! quantus in ægide
 Discurrit heros! quantus ip̃so
 Mars residet generosus ore.
 Vidit paternam Bosphorus indolem,
 Et sensit Ister, dum bene tortili
 Instructus hastā, , vel fugatum
 HIERONYMUS premit unus agmen,
 Vel irremissis totus in ictibus
 Suos in atræ pectore Tauricæ
 Demergit enses, & paventes
 Sternit Othomanidūm cæteruas.
 Mirata Classē tunc de OPALENIÆ
 Prodiisse puppi fama Liburnicæ.
 Et IABLONOVII Leone
 Rossacō tremefactus ipse
 Subhæsit Hæmus. LESZCZYNIUS neq̃
 Quienit Vrus. Turris eburnæ
 Fuit GRIMULTOVĭ nitentes
 Cūi clypei galeæq̃ mille
 Hinc inde pendent. GRUDZINII Pharus
 Ostendit ignem, DANIELOVICH
 Quam prompta muniuit Sagitta,
 Et Tanai Leopardus olim
 FIRLEI timendus, CZARNECIUS quoq̃,
 Quem

Quem Dana norunt æquora Sueticis

Tentata lembis, transmarino

Non modicè tremefacta vento.

Nec POLANOVI desierat tua

Tonare virtus, BIDZINII excubans

Quid dextra possit, scimus, & quid

MATCZYNII soleatus Ales.

Non molle lignum, non aries levis,

Sed firma belli machina, Martius

URBANSII stipes, qui in amplas

Et viret, & viruit coronas.

Et sic aperto pectore Lechica

It fortitudo, sic Dolopes suas

Portant ruinas, sic in ipsis

Fata vident, subeuntq; fossis:

Sic præliares inter anhelitus

Luëatur acer Sarmata, Bistonum

Cæpere sic tandem repressæ

Non leviter trepidare Lunæ.

Talis frementes cum Notus excitat:

Iratus alas, piniferas manet

Ruina sylvas, & furenti

Nunc sterilis cadit ornus Euro-

Concussa, cellas nunc petit ilices

Nimbosus Auster, nunc Boreæ flabris

Collisa succumbit cupressus,

Nunc validæ cecidêre quercus.

Hic verò flentis, quas ego lacrymas.
 Specto Tyranni ? dum capitis minor
 Videt fatiscentes cohortes,
 Fusa videt trepidare signa.
 Inerte Biston fulmineum manu
 Ne tange pardum; non famulæ Iovis,
 Fulmenq; portanti minores.
 Conveniant aquilæ columbi,
 Suspirat. instat victor atrocibus
 At Lechus armis, & trepidum pecus.
 Trudit, nec imbelles resumpto
 Bella finit renovare Marte.
 Ergò futuri nominis immemor
 Dat terga victus Massagetes, vagum
 Istrumq; consulit, volucres
 Ergò recens timor addit alas.
 Sed quid Polonos luderet ordines,
 Pulchrè furentem quidvè ferociam
 Vitaret ? obvium recedens
 Rursus habet Geta RADIVILUM..
 Quare resumptis hîc iterum minis
 Depræliantùm iurgia gentium
 Moventur, ac utrinq; fervens.
 Sanguineas agit ira cædes..
 In tela, in enses, impavidum tenet
 Pectus RADIVIL, cuius ab indito
 Thrax unus ictu, muricato.

Assy-

Assyriè trabeatus ostro
 Letho propinquat : mox SAPIEHÆ, novo
 Mox tota nifu signa fugacibus
 Instant manipulis, quisq; stricto
 In profugos rapiturq; ferro.
 Fregit superbæ cornua Cynthiae
 Et DOLSCIANÆ nervus arundinis,
 Visusq; non feris, sed ipsi
 Indubium dare vulnus hosti.
 Fuere plures, quos vel amor sagi,
 Vel palma movit, quos Sonipes suo
 Lituanus hinnitu erudivit
 Intrepidus glomerare cursus.
 Tum cessit Ædon, nec tulit impetum
 Prostratus hostis, qui modo Lechica
 Virtute fusus decolores
 Ponit humi moribundus artus.
 Vel in profundi flumina Nerei
 Præceps, avari gurgite vorticis
 Absorptus effudit molestam
 In stygias animam charybdes.
 O! quos acervos non tenet ossium
 Cruenta tellus! sanguine fervido
 Quæ stagna non undantur! Ister
 Quam solidum tenet ipse pontem
 E Barbarorum mole cadaverum.
 Ter dena fudit millia Thracici

12 BENEDICTI à S. IOSEPH

Polonus hostis, præliatæ
 Vix aliquo fugiente mortem.
 Io ! triumphæ ! Threijci canes
 Sui minores, Sarmatico gemunt
 Mucrone strati, noster unos
 Victor ovans agit io ! plausus.
 Io ! triumphæ ! Thrax ubi propria
 Stativa nuper fixerat ; hinc pias
 Dux figit aras, Christianus
 Et superos veneratur Hector.
 Io ! triumphans Leche per integrum
 Incede mundum, nec tua barbarum
 Per regna permittas Tyrannum
 Fædifrago remeare cursu.

O D E IV.

*Omnis mundi voluptas tandem sui
 nauseam creat.*

Quid juvat vastas aluisse mentes
 Pingvibus mundi dapibus ? profusæ
 Quidve Fortunæ ? si epulas voraci
 Mandimus ore.
 Nulla tam mundi placuit voluptas,
 Nulla Fortunæ : nimio frequentèr
 Quæritur gustu, sequitur sed omnem
 Nausea gustum.

Ante-

LYRICORUM LIBER I.

15

Antequam sumas, sapiunt palato,
Sumpta, crudelem pariunt orexim,
Nilq̃ tam dulce est, cui non acerbus
Infit amaror.

Quantus in cœnam fuit apparatus,
Quando conuivæ Carolo, superbo
Servijt luxu satis, & novis For-
-tuna triclinis.

Non Tagus tantum, sed & Afra quidquid
Inda vel tellus tenuit, redundans
Scaldis ac Rhœnus, rapidoq̃ cincta
Tibride Roma.

Orbis in lautas datus immo mensas,
Si qua regnandi sitis & cupedo
Vssit, hauriri voluere plenis

Flumina ripis.

Cæsar indulgit genio, poposcit
Nec gravem forti pateram Falerno,
Hauit at lætus nova regna, magnas
Hauit at arces.

Crederet felix epulo, quod illo
Hausta cum gustu recreare possent
Regna, sed tandem cupidè petitas
Respuit Vrbes.

Unde quæ quondam placuere sceptrâ,
Non placent ultra, foliumq̃ nuper
Svave vilescit, modicusq̃ pluris
Ducitur hortus.

Le-

14 BENEDICTI à S. IOSEPH

Lechicæ ubertas quoq; nota terræ,
Vt Ceres noitræ studiosa glebæ
Fertili hâud cedat Lybiæ, tuis nec
Mæssa campis.

Non Arabs dives segetis feracis,
Non solum pinguis Capuæ, Polonis
Plus agris infert, ubi vincit ingens
Horrea messis.

Est frequens piscis fluvijs, natantum
Est genus quoduis, vacuæ nec unquam
Mitibus stagnis fluitant, nec absq;
Pondere nassæ.

Non aper spumans, variæq; defunt,
Quæ student denso nemori ferinæ,
Cervus est sylvis, volucres nec altus
Denegat aër.

Gemma regnorum Lechicum deinde
Creditur regnum; Dea larga gemmam
Hanc propinavit Casimiro, & amplum
Obtulit orbem.

Sumpsit; at magnos stomachi dolores.
Sensit, oblatum Casimirus aurum
Gessit, expertus nova sed Lechæi
Tormina regni.

Unde, quod summis aliena curis
Quæritat sæpe ambitio, ille gestum.
Ultro deponit diadema, notos
Ultroq; fasces.

Præ

Præ Vaticano melius quid ostro?
Cæsarum subdit cui se potestas,
Et genu flectunt Tyrio corusci
MuriceR eges.

Hoc Petrus quondam redimitus, omnem
Sæculi visus retinere pompam,
Satq; felices reputatus inter

Degere in ensas.

Vidit at temni, doluitq; triplex
Et Vaticani folij corona,
Cum Petrus remo posito, quietum

Quæsiit antrum.

Nempe non totum volupe est, acerbis
Quod cocus mundus male condit herbis:
Fel inest melli, retinentq; mæstum

Gaudia luctum.

Cuncta terrarum bonitas amari
Cernitur, quando retinenda primùm est,
Tenta fordescit, neq; nauseantē
Fertur in alvo.

O D E V.

Ad S. CAROLUM BOROMÆUM
*Insolita luce & Solis non absimili Na-
talis eius illustratus.*

Vix absq; rerum prodigijs erit,
Si quando verus nascitur Hercules,
Et

16 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et magni Alexandri stupente
 Usq; adeo generantur Orbe.
 Natura quippe est non eadem omnibus,
 Sed Mater uni, durior alteri
 Noverta, filiosq; cæli
 Quosdam, alios iubet esse terræ.
 Sic illa tecum non popularibus
 Egisse capit Carole gratijs,
 Natale dum ad solum repente
 Insolitæ cõiere flammæ.
 Et id sequentis non dubium fuit
 Ardoris omen, quo Phæton novus
 Sed sanctior, deæstuares
 Ad melius moderanda puræ
 Momenta vitæ. nempe iubet DEUS
 Quos esse lucis, quos patriam ignium,
 Secernit umbris: Solis omnem
 Veræ Aquilæ speculantur ortum.

O D E VI.

Ejdem Sancto

*Qui puer adhuc tempus à Scholis
 vacuum, pietati & altariolorum ex-
 structionibus impendebat.*

Hic nugas pueri sinant,
 Tractat quando puer seria Carolus.
 Vix

Vix egressus ab ubere ;
 Et iam plus validis spirat Achillibus.
 Ingens in puero Gigas ,
 Et quem non recrees præcipitis pilæ.
 Lusu, non teretis globi ,
 Non strato levium pyramidum ordine:
 Aras exstruit at facras ;
 Bullæ Præfuleam substituens togam.
 Vel rursus Samuel redux ,
 Vel non absimilis magno Athanasio.
 Nil ætas minor occulit ,
 Et se prima statim porrigit indoles.
 E cunis subito patet ,
 Si natura aliquem parturit Hectorem.
 Infans præstat adhuc ea,
 Quæ præstare gravis debuerat Cato.
 Qualem se iuvenis gerit ,
 Talem non alium se sciat & senex.

O D E VII.

Inimicorum lingvæ non curandæ.

A Rduum sentis , quoties malignus
 Obstrepit livor, vel iniqua quando
 Lingua proscindit, nocuiq; more
 Sibilat anguis.
 Tunc ? sed primus lacerare tantæ
 Dipsadis morfu , meliore quisquis

Na-

18 BENEDICTI à S. IOSEPH

Natus, & vivit genio, tyranno

Carpitur ore.

Hoc scelus vile, & nisi de mapali

Prospicit caulâ, propriasq; semper

Credit ærumnas, aliena postquam

Non metit arua.

Ut quis è plebe est, inimica nunquam

Tela vel rarò patitur, vel ipsa

Vilitas illum feriente semper

Munit ab ictu.

Magnæ idem menti, quod & altiori

Accidit monti, quia sæpe fulmen

Sentit infestum, validosq; spectat

Surgere nimbos.

Ossa sed quidam velut ac Olympus,

Qui supra nubes caput & lacertos

Erigit, nunquam trepidat minaces

Fulminis ignes.

Invidum sic nec trepidare dentem

Hic potest unquam, cui fida virtus

Altius sedit, sobolesq; puri

Conscia recti.

Quæ viam crescens prope vernat arbor,

Sæpius saxi petitur, remotam

Et procul stantem peregrina nunquam

Verberat ira.

Sic in obscuro positum loquaces

De-

LYRICORUM LIBER I.

19

Deferunt morsus , petitur frequenter,
Qui coruscantis stetit in propinquo
Limite famæ.

Sæpiùs prædo vacuæ, leviq;
Nil nocet cymbæ; sit onusta tantum
Mercibus navis , subito iurestem
Invenit portum.

Non rudi qualis reperere vulgo
Spectat , at quis sis , tua vita tolli
Sit tibi iudex , aliena tutus
Despice verba.

ODE VIII.

SERENISSIMO

JOANNI III.

Poloniarum REGI

Panegyris Lyrica

Quod est in alto Iupiter æthere,
Hoc Tu per Orbem Sarmaticum; Pater
Est ille Divum, Tu IOANNES
Rex hominum, Pater atq; Princeps.
Audetne tantum fistula simplici
Instructa cantu ? grandisonis quia

Mis-

20 BENEDICITI à S. IOSEPH

Miscere se tubis , & altâ
 Cornua ubi crepuere voce,
 Inter boantis classica Lechiæ,
 Tentat strepenti murmure publicos
 Turbare clangores , & ipsum
 Aonio minus apta versu
 Cantare Martem. Non benè luditur
 Minore plectro, non tenues benè
 Ad barbitos itur , priorem
 Quando tubæ rapuere vocem.
 Qui signa ducit bellica, Patrio
 Tegitq; Scuto , sanguine qui suo
 Meretur immortale nomen ,
 Huic moduli , modiciq; parua
 In pensa nervi. Vel lituis opus,
 Vel, grande semper quæ loquitur, tubâ :
 Tormenta ni boent , modesti
 Vox nimiùm taciturna fistri.

ODE IX.

*Bona subinde erudita mentis con-
 silia præstant validissimis armis.*

○ Bit Quirini sæpius arduum
 Et lingua Martis munus , aheneos
 Editq;

Editq; fortiter fragores
 Cecropio remeare fluctu
 Affueta Pallas. Nec manus horrido
 Instructa ferro semper ad inclytum
 Confert triumphum: sæpè sanum
 Iudicium melius quieto
 Inseruit orbi: nec sago opus, togâ.
 Prudēte quando res peragi potest,
 Et arma vix quandoq; docto.
 Plus poterunt perhibere Conso.

O D E X.

Nemo suo statu contentus.

Æ Terna mentis iurgia, turbidi
 Pomesq; belli, cum proprio statu
 Si quisq; disquirat, nec ullum
 Perpetuis velit esse curis
 Subinde finem. Non ubi Caspium
 Desavit æquor, non ubi naufragas
 Et sorbet & sorptas resorbet
 Scylla fretis inimica naves.
 Infesta sævi non ubi murmura
 Grassantur Euri, plena furentibus
 Vela aura debacchatur Austris;

Sed

Sed placidis ubi Tybur arvis
 Invitat, & quò Theſſaliae vocant
 Amœna Tempe, perge, per uberes
 Tranſiſq; campos, & beatæ

In medio Capuæ quietis
 Vix ulla ſpes eſt, utq; animus ſuâ
 Sit ſede lætus. Vidi ego, quos ſinu
 Fortuna fovit, delicato

Quos & opes tenuère lecto,
 Et illa mollis culcitra deſidem
 Non paſſa ſomnum ducere, pectori
 Permiſſa nox non eſt amicum

Eripiens oculis ſoporem.
 Vidi, potentes quos properis honor
 Evexit alis, Famaq; nominis
 Immenſa per ſublime duxit,

Et medio ſtitit uſq; cælo.
 Nec maior iſtis culminibus quies,
 Anguſta quàm quos res retinet domi,
 Et nuda paupertas per altos

Docta minùs volitare faſces.
 Qui bella tractat, ſignaſq; Martij
 Subit Gradivi, quas facies timet
 Scenaſq; bellorum, recurvas

Quando videt rigidos in enſes
 Coire falces, ſarcula, negli
 Pinguemq; glebam, raſtraq; caſſidum

Obi

Obire munus, inq̃ pila
 Agricolas redigi ligones,
 Et cuncta cædis plena, vel hosticis
 Ardere flammis, vel nisi funera
 Instare, crudelesq̃ mortes
 Sanguineis fluitare riuis.
 Quàm castra talis damnat, & asperum
 Exosus, Hæmum pacis ad atria
 Suspirat, & dulces penates,
 Et patrias vocat ultro sedes.
 Idem peractis mox ubi prælijs
 Miles petito redditur otio,
 Urbemq̃, Civiumq̃ turbas
 Ac populum videt æstuâtem,
 Vel in propinquis aggeribus malum
 Pagoq̃ eodem cum Schario pati,
 Et ferre vicinum coactus;
 Seq̃ suumq̃ simul molesto
 Dolore pectus torquet: ut æneum
 Ille, ille Martem rursus anhelitu
 Aspirat ingenti, magisq̃
 Præ strepitu lituos forensi
 Audire poscit: nec sonitum tubæ
 Ærisq̃ rauci (quæ tubicen dedit)
 Sic signa abhorret, litigantis
 Ut gemitum fremitumq̃ vulgi.
 Fuit nec unus, qui steriles diu

Dum

Obi

Dum duxit annos, impatiens thorum
 Nescisse, nec blandas mariti
 Illecebras, neq; dulce Patris
 Cognosse nomen: mox licitis ubi
 Illuxit Hymen tædifer ignibus,
 Torusq; iunxit, huic petitæ
 Desipiunt thalami puellæ,
 Tædæq; tædet. Spernit adulteram
 Iason Medeam: perfidiæ reum
 Vel Theseum accusat, suamq;
 Damnat inops Ariadna sortem.
 Fortuna nulla est, quæ careat suis
 Quandoq; morbis, nil fuit undiq;
 Nec est beatum; sunt & agris
 Frugiferis hyemes iniquæ
 Sydusq; torrens, sunt statui novæ
 Cujusq; rixæ. Bella Boristhenis
 Istriq; quantumcunq; longo
 Marte domes prius, inquietæ
 Quàm bella mentis. Crimen id, & nefas
 Civile plusquam post dominum sedet,
 Post subditum, & regem, nec atras
 Vis, quæ abigat, datur ulla, curas.
 Natura sic fert, corpore frigida ut
 Pugnent in uno cum calidis, agat
 Humensq; cum sicco duellum, et
 Mollia sint inimica-duris.

Pro-

Producta tantam nec dirimet statim
 Natura litem : sæpius alteri
 Obstabit alterum , fovebitq̃-
 Assiduas sine fine pugnās.

ODE XI.

*Non felicitas est vivere, sed nôsse
 vivere.*

I Ongo quis ævo splendor ad inclytum
 Reptare nomen ? laus nisi in unicam
 Descendit hæc quercum , perennet
 Quod profugis diuturna lustris.
 Laus vera factis constat , inanibus
 Non verò factis ; tempore providam
 Parare famam sculpta possunt
 Saxa, homini egregijs ubiq̃
 Quærenda rebus. non benè gloriam
 Metimur annis . arbitra nec novum
 Conducit ætas ad triumphum ,
 Sed meritis decumana virtus.
 Est vita nobis , est animantibus
 Concessa brutis , est eadem rudi
 Permissa vivendi iuvenco ,
 Quæ cuivis homini, potestas.
 Vivit iuvenco, viuit homo, suam
 Uterq̃ vitam prorogat , hinc cibum

B

Et

Et hic, & iste quærit, uni
 Prospiciunt pariterq; vitæ.
 Sed ut iuvenco, cornigero quoq;
 Finis bifonti non alius, nisi
 Conservet ut vitam, suæq;
 Bruta pecus studeat saluti;
 Sic altioris longè homo spiritûs,
 Fortuna cûi vix vivere, vivere
 Ni ritè discat, seq; semper
 Ad minimum moderetur actum.
 Non vita, longo tempore quæ stetit,
 Dicenda vita est, qui melius dies
 Impendit, hic vivit, diurnum
 Vel modici superant quadrantes
 Subinde tempus. plûs valet unicum
 Momentum honesti, plûs spatium bonæ
 Unius horæ, quàm probrosi,
 Qui vitijs stipulantur, anni.
 Se quisq; tantum negligat, alterum
 Nec spectet orbem, vilis & in putri
 Sordescet ignavus sepulchro,
 Et stolido miserè dehiscet
 Cum Marabodo; qui patrio throno
 Pulsus, patronas dum profugus ruit
 Romæ sub alas, longiori
 Plûsq; studet nimium senectæ;
 Illustre nomen perdit, & otio

Mar-

Marcens inertī, non solij memor

Non purpurævē, pro theatro

In tacitis sepelitur antris.

Immensa verus non stadia exigit

Virtutis hæres. Agricolaë brevis

Sat cursus annorum; putatur

Innumeris tamen ille lustris

Vixisse, Nomen si & præeuntia

Metimur amplæ tempora gloriaë,

Et si revolvimus, quid intrâ

Exiguos operatus annos.

Fax est honesti, gloria, pectoris

Mentisq; splendor: missilis è manu

Erumpit ignis, evolatq;

Æthereis similis favillis:

Nec ulla tædæ cura volatili

Pastûs fovētis, seu alimonîæ;

Ardetq; quò maiore flamma,

Hoc citius reperit propinquum

Consumpta finem. Dummodò luceat

Perire prorsus prompta, diu satis

Vixisse se credens, vel unum

Si egregiè micuit per instans.

Commune nasci est omnibus, omnibus

Commune fatum funus, & asperam

Subire mortem, qui recentem

Substituit moriendo famam,

B 2

Hic

Hic esse tantum definit, integra
 Sed vita durat, nec miserabilem
 Cognoscit urnam: funeratur,
 Sedq; novum statuit sepulchrum,
 Quicumq; segnis vivit, & insciæ
 Fit præda morti, qui nimium sui
 Oblitus, hæud curat futuros,
 Perpetuo quibus existet, annos.

ODE XII.

STANISLAI LVBOMIRSCII
 Supremi Regni Poloniae Mareſchalci,

E T

ELISABETHÆ DONHOFFIÆ

Regni Succameraridis

Nuptialis pompa.

Accede Pæan non popularibus
 Instruete nervis, intererit novis
 Fortuna pactis, quando in unum
 Conveniunt duo corda nexum,
 Regnumq; amoris. nulla mora, ibimus
 Ad tanta magni fœdera sangvinis,
 Lyraſq; , buxoſq; , & coronis
 Magnificas statuemus aras.
 Non illa vanis Euridice Scytham
 Ligat maritum nexibus Orpheum

In-

Infausta confors, coniugales
 Festus Hymen cui mutat ignes,
 Et pro fideli fatiferum foveat
 Infidus æstum, cum malè lucidæ
 Fulsere quæ flammæ, tenebrarum-
 -In comites abiêre noctes:
 Fractumq; fædus vel Rhodopeias
 Turbavit arces; non socias init
 Iasonvè, Perseusvè vittas,
 Non miseris Ariadna fatis.
 Io! Quirites, connubialibus
 Neptunus ardet Lechicus ignibus,
 Iterq; Vandalusq; tanti
 Non humili celebrate plausu
 Momenta nexûs. Ex OPALENIIS
 Nuper natabat per LUBOMIRSCIUM
 Cymba una Flumen. proh! sepultæ
 Mira iterum rediviva Troiæ!
 Abrupta classis vinclâ OPALENIÆ,
 Et puppe mersâ, Virginis integra
 Se forma tollit, proq; navi
 DONHOVIAM Sreniava Nympham
 Vehit natantem. Dicite, dicite
 Stupenda pulchri tempora fæderis,
 Ipsaq; tædæ, nuptialem
 Ipsa Thetis fremere læta pompam.

ODE XIII.

Ad Divam Virginem de Gratiis.

Moderna iam ætas flumina nectaris,
 Et illa lactis flumina non habet,
 Nec mella distillant, ut ante
 Illice de viridi, sed omni
 Succedit auro ferrum, & aheneæ
 Venæ metallis: sævæ hyemes rigent
 Pro vere læto, sanctioris
 Inq; locum fidei dolosæ
 Fraudes subintrant. O! quibus & modò
 Exactus annus non tulit asperas
 Crudelis horas, dum maritus
 Coniugis exitium, vicissim
 Et hæc mariti quæsiit. improba
 Bellona mundum dum crepitantibus
 Concussit armis, & diremit
 A focero generum, tenellam
 A matre natam: Dum sepelit suum
 Germana fratrem, dum genito parens,
 Superstes absumpsit molestam
 In lacrymis gemituq; vitam.
 Adhucq; longè durius in dies
 Timemus ævum, cum furor & minæ,
 Cum dira conspirat malorum
 Et populis inhiat caterua.

O Gra-

LYRICORUM LIBER I.

31

O Gratiarum Virgo ! quis æneo
Nos solvet ævo ? quis rigido modus
Finisq; ferro ? tu recude
Hos, solidum chalybes in aurum.

O D E XIV.

*Multis parasse divitias non finis
miseriarum sed mutatio.*

QVas tam sollicitè quæsieras opes ,
Iam ditatus habes; non adeò penus
Quandò dives erat, pauperiem premens
Sensit quando necessitas.

Damnabas miseræ iura penuriæ,
Fortunam tenuem, fœtilibus quoq;
Instructas abacos, & modicis casam
Dotatam nisi sarcinīs.

Torquebant animum mille molestiæ,
Et curæ & gemitus, plena tumultuum.
Quævis hora fuit, non deerat timor
Et mentem exagitans dolor.

Nunc, quamcunq; niger colligit in suis
Indus littoribus gemmam, & opes tenes,
Thesauros Arabum, quod Babylon, aut
Crispus possidet Æthiops.

Culti magna soli iugera, quæ tibi
Findunt mille boves, sunt quoq; prædia

Centeniq; greges, nec seges horreis;

Nec piscis lacubus deest.

Sunt ædes Pario marmore nobiles,

Quas vicina Iovis regia suspicit,

Aulæis paries omnis, & æreis

Fulgens porticibus domus.

Et cum tanta tenes; sollicitudinis

Nil instare putas? crede mihi; dies

Forsan nullus erit, qui tibi non ferat

Multas sæpe molestias.

Quò quis plura tenet, plura pati solet,

Crescentem sequitur cura pecuniam,

Et quò vacca magis mugit, oves aut

Balant in medio gregis;

Hòc major reboat mæror, & intimis

Sævit visceribus, ne medijs lupo

E sylvis veniens, lanigerum fera

Vel pestis laceret pecus.

Hîc rimas paries, hîc laquear timet,

Ne fur tollat ebur, neuè Phrygum manus

Quod confecit opus, vel tinea, exedant

Aut incuria servitus.

Quò tellus gravior, pressa suâ gemit

Hòc sub mole magis, promicat altiùs

Ignis, quem levitas nescia ponderis

Summo servat in ætherè

Dum Cessæ modico prodit ab ostio

No-

Notus Sarmaticis Vistula fontibus,
Emanat tenuis, nubiferis neq̃

Tundi sustinet Africis.

Sed postquam liquidum spumeus & Solam
Et Presmam recipit, dum Donaiecium

Torrentemq̃ Sanum, dum celerem Bugum,
Et Narvam, & rapidum Nidam;

Nimbosum subito sustinet Æolum,

Auditurq̃ fragor, quem Notus humidis

Latè ducit equis, quem Boreas nigris

Auget frigidus imoribus.

Mercatorq̃ miser cogitur asperos

Ventorum fremitus ferre, gemit ratis

Quò plus mercis habet, quò uberius tumet,

Hòc plus fluctuat & seges.

Heu! non fidè tuis divitijs, gravis

Illas lictor adit, quidquid enim eminet,

Magnis turbinibus subiacet, ingruunt

Summis fulmina montibus.

ODE XV.

*Senescentium pertesa felicitas
iuvenes ambit.*

TE Quintum video quomodo Carolum?

Specio vos varij quomodo Principes?

Dum Fortuna senes destituit, suo

Quos fovit iuvenes linu.

B 5.

Nom.

Non est Austriaco majus in ordine
Nomen, non fuerat, quàm Caroli fuit:
Felix dum iuvenis, non eadem ultimo:

Nactus prospera termino.

Olim Roma genu flexerat, & Tagus
Auri quos habuit, detulit alveos,
Agnovit Dominum Rhenus, ad infimos,

Orbis se posuit pedes.

Dodona in memores non doluit quoq̃.
Exscindi tabulas, quidquid & ilicis,
Et quercus fuerat quidquid, in inclyti.

Iuit tempora Cæsaris.

Illum fama citis vecta curulibus
Terrarum varias vexerat ad plagas,
Illum posthabito vexit ad ultimos

Plausus Castore limites.

Dum vixit vegetus, deperiit suum
Tunc fortuna procum, mox ubi grandior
Ætas incubuit, destituit senem

Fortuna omnis Adonidem.

Plus ultrà voluit qui tumidus novo
Bellator stadium ponere nomini,
Cancrum, PLUSQ̃ CITRA debuit æmulus

Fessæ: pingere gloriæ.

Hinc amissa Metis, pessima pristinae
Pamæ meta fuit, quam neq̃ militis.

LYRICORUM LIBER I.

35

Centum belligeri millia, strenua

Nec ferro recipit manus.

Et Saxo insolitam præcipiens fugam,

Quantus magnanimo spiritui pudor!

Henriciq; recens gloria Gallici,

Ingens magno animo dolor.

Fastidire suum cæpit amasium

Fortunæ improbitas, & domini hactenus

Inviæti genius transijt ad tuis

Clarum Gallia, Lilijs.

Est fortuna Venus, non vetulas amat

Rugas, non senium; si iuvenem videt,

Affectu rapitur, promit adultero

Et pronam ex animo manum.

Langventes reijcit, vel glacie quibus

Horrens barba riget, quæis baculus pedes.

Artusq; invalidos sustinet, & quibus

Non est, qui fuerat, vigor.

ODE XVI.

Serenissimo ALEXANDRO

Polontarum Principi

Carmen Genethliacum.

Quæ Pella? vel quæ Regia Principem.

Enixa partum? sceptrigeris novus.

Dum vagit è cunis ALEXANDER-

-Lechicæ genitus coronæ.

Su-

Suum vocabit Delos Apollinem,
 Sed major Infans, & pluviam Iovis
 Supra vsq; prolem, fabulosas
 Despiciet reprimetq; cunas.
 Non Leda Graium barbara Castorem,
 Thetisq; Achillem præferet; ad novas
 Damnavit hos factus cavernas
 Sors nimijs inimica spebus.
 Lucina tantum nobilior fovet
 Alitq; pignus, largifluas cui
 Fortuna dat dotes ALEXANDRUM-
 -Ipso ubi læta perorat ortu.
 Nec sola plausum Lechia, at ultimæ
 Dedêre gentes: per Lechicos Io!
 Et per peregrinos amænum
 Io! volat, strepit Io! campos.

ODE XVII.

Fortuna virtute paranda.

S Emel monebo, qui nimia fiti
 Fortunæ anhelus magnificas cupis
 Stillare guttas, deq; largo
 Poscis opem recreandus imbre,
 Præmitte virtutem, & pluet aureo
 Fortuna nimbo, proq; minantium
 Fragore nubium, serenum
 Eliciet Dea læta vultum.

Secus, severo torva volumine
Laxabit iras, nec poterit parens,
Aviq; , Majorumq; sanguis
Præcipitem cohibere Divam.

ODE XVIII.

*Monstrum est coli ab exteris, quem
oderunt sui.*

SÆpe subrisi, quotiès superbè
Quærit externos aliquis fauores,
Nec domi secum reputat, quàm iniquis
Naviget undis.

Quid mihi prodest, sua septicollis
Roma quod sternit juga, quod benignum
Monstrat affectum Tyberis; suoq;
Ambiat amne.

Quid mihi prodest, si aliquando Thuscæ
Obviam rupes veniunt? quid inde?
Quod Pyrenæi venerantur alto
Culmine montes.

Quod Tagus dives, Samoïsq; magno
Impetu currens, Hypanis, Lycusq; ,
Quid, quod expansis alienus orbis
Excipit ulnis.

Et Lechus cum sim, patrijs frequenter
Pungor infelix odijs: amicam

Van-

Vanda nec frontem , placidumq; monstrat

Vistula: vultum.

Nil peregrinæ studuisse famæ

Profuit, si intus animis ubiq;

Tractor infensis , hilariq; nemo

Aspicit ore.

Cum quibus vivo, maneq; ; de me

Iudicent, horum statuantq; sensus;

Exteris prorsus mea credo nunquam.

Carbasia ventis.

Sæpè ibi multi celebres fuère,

Quos domi nullæ coluère dotes:

Sæpè ibi dictus leo, quem hîc scatentem:

Sensimus hædum.

Hêu miser rumor? miseriq; famæ

Exteræ folles , alibi faventem

Quærere interdum Zephyrum, hîc rigentes.

Noscere Cauros.

ODE XIX.

AD

MICHAELEM RADZIEIOVI.

VM dum S. R. Ecclesiæ Præbyter

Cardinalis renunciaretur,

VT ut minores temnit honor casus,

Et rusticano pegmate prodiens.

Caulâq; virtus altiôres

Non adeò cupiat curules..

At:

At sanguis ingens, & proavis ubi
 Illustris amplos dat stimulos Domus,
 Et ipsa virtus erubescit
 Exiguum fieri theatrum.
 Lucina testis de RADIOVIO
 Id spargit Agno, non popularibus
 Quod prodit è campis, & illa
 Se teneras habuisse cunas
 Gaudens Honestas ipsi etiam movet
 Lites honori, cur neget? amplior
 Quos sanguis & dotes merentur,
 Quos & Avi meruere fasces.
 Hoc fama postquam proposuit, statim
 Se Varmienfis subijcit Insula,
 Regni sigillaresq; ceræ,
 Et rubeus Tyberis Galerus..

O. D. E. XX.

A. D.

ALEXANDRVM VIII.

*Pontificem Maximum,
 Dum Michaël Radziejovius Sacrae
 Romanae Ecclesiae Cardinalis, Roma
 diutiùs moraretur.*

Satis, citatis quod tibi passibus
 Progressus Agnus noster; & Italas

Octa--

Octave ALEXANDER per Alpes

Egit iter, propriæq; portans

Submissa gentis vota genu Patri

Flexit supremo, sat Lechicos ubi

Subiecit orbes, & Ioannis

Prociduo veneratus ostro;

Iam mitte nostras delicias, neq;

Per Vaticanos ulterius sine

Hinc inde circumire colles,

Sarmaticæ reducem Coronæ

Da magne Pastor. Si dominâ placet

In Urbe tantum, per juga montium

Saltusq; pasci, patriosq;

Lechiadum minus ambit amnes;

Iam grande crimen, jam Lechico nisi

Fomes dolori, cum tamen omnium

Huc vota conspirant, in ipsis

Vt Lechiæ spatietur aruis

Inossa noster. Non liquidi queunt

Deesse fontes, non tenerum potest

Deesse gramen, ipsa tellus

Et tiliam, & virides Polona

Submittit herbas: se cythi, crocus

Se sternit ulrò, se violæ, rosæ

Pæstiq; pandunt, vult & hyblas?

Mellissuas erit inter hyblas.

Admitte votum, nec RADIOVIUM

Mo-

Moreris ultra, fidus Ephestio
 Dignas Alexandro notavit,
 Nec poterit reticere dotes.
 Iam fama nostris advena finibus,
 Ut ante quicquid, quicquid & hactenus
 O! Magne Alexander laboras,
 Grandiloquo manifestat ore.
 Ex Innocenti funere pertulit
 Si Roma damnum, iam satis omnibus
 Nobisq; constat, cuncta mæstæ
 Ottobonum reparasse Romæ.

O D E XXII.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVIVM

*Qui Romæ diutius subsistens,
 inde tædio Patriæ evocatur,*

& latissimè excipitur.

SI, vel hyberni remorantur Euri,
 Vel nimis sævæ retinēt pruinae,
 Cedimus fato, neq; deviantem
 Cogimus Agnum.

Si nives obstant, vel hyems feuerè
 Asperat blandas glacialis undas,
 Si pluit nimbis Aquilo, gravesq;
 Decutit imbres,

Ce-

Cedimus fato, RADIOVIANUM
 Vi nec urgenti revocamus Agnum,
 Hæreat, nec se moveat rigentis
 Tempore brumæ.

Ast hyems postquam posuit minaces
 Et gelu stringens Boreas furores,
 Verq; succedens pepulit malignam
 Ætheris auram.

Nec tamen noster redit Agnus, imò
 Vota suspensò reditu precesq;
 Lechicas ludit, Dominâ morando
 Hospes in Urbe.

Fata nil versùs querimur, sed ipsum
 Questibus lentis laceramus Agnum,
 Quid moras nectis? Patrio nec Agne
 Sisteris Orbi?

Fama Te primis Iunij quadrigis
 Sparlit è magnâ properâsse Româ,
 Iunium præter Iulius flagrantès
 Finijt æstus:

Quin, & Augusti seges inquietis
 Fluctuans culmis alacri metentis
 Decidit ferro, subijtq; largo
 Horrea fructu.

Nec redis noster tamen Agne, prime
 Nec redis Princeps; geminat querelas.

Ipsè

LYRICORUM LIBER I.

43

Ipsè September, quod es & nec istis

Agne calendis.

Sed quid humani poterunt labores?

Agnus ex ipso venit usq; cælo:

Supplicet cælo, reducem videre

Qui petit Agnum.

Misimus sursum pia vota, cælo

Supplices dextras dedimus; Deusq;

Audiit voces, cupidis petitum

Detulit Agnum.

Agnus est præsens; Iechico Ioannes

E Throno prodit; CASIMIRA Prolem

Obuiam ducit, reditumq; sani

Excipit Agni.

Gnesna lætatur, niveisq; sparsum

Lilijs confert iter, & Piarum

Vota procedunt, animi, manusq;

Læta Scholarum.

Cum suas spes subit Agnus oras,

Vivat! & noster recreetur orbis,

Vivat, & mæsta sine nube lætos

Transigat annos.

Vivat! hoc tactæ sonuere chordæ;

Vivat! hoc blandæ strepuere Nymphæ;

Vivat! & nobis momoretur omni

Agnus in hora.

ODE.

BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE XXII.

A D

MICHA ELEM
RADZIE IOVIV M
S. R. E. Cardinalem

*Dum accepto ad mensam ex postula
Romana nuncio de electo in Præpo-
situm Scholarum Piarum Gene-
ralem, Ioanne Francisco à S.
Petio, eius rei illico à mensa
sua inscias adhuc Scholas
Pias Polonas certio-
res reddidisset.*

Mensas secundas Tu CALASANTIE
Et grata genti fercula porrigis,
Dum fronte uel blanda, vel illo
Latum ubivis referente solem
Dignare vultu. Nil poteras tamen
Nil RADZIE IOVI Maxime latius
Misisse, quam postquam IOANNEM
Sic supero statuente celo

Pro-

LYRICORUM LIBER I.

45

Pronisq; votis culmina nuncias
Inisse nostræ prima Coloniae.

Id pulchrum & Electo, Tuæq;

Id facinus bonitatis ingens,

Dum Purpuratus significas Pater,

Quæ fausta nobis, quævè Pijis Scholis

Optata pridem. Non frequenti

Regna aliàs populosa plebe

Rectore solum, non diademata

Gaudent perito. cura minoribus

Est ista cymbis, si carinæ

Egregius moderator, & si

Is ductor adsit, magna biremium

Quem velle moles posset. Honos seu

Det magna seu minora Sceptra,

Sæpe virum, solidosq; semper

Quærit lacertos. Relligio alterum

Quæcunq; regnum est: huic etiam sua

Sunt Sceptra Regno, quæ capacis

Mentis opem, validâq; poscunt

Manu teneri. Nil humiles iuvat

Regnare mentes. Quem sapientia

Vfusq; rerum, quem probatæ

Præficiunt documenta vitæ,

Hic ductor esto noster, hic erigat

In magna sumptos agmina Filios,

Hic CALASANTINOS paterno

Imperio foveat Nepotes.

ODE

O D E XXIII.

*Ad Serenissimam CASIMIRAM
MARIAM Reginam Poloniae
dum Serenissimo infanti suo mäter-
no dolore pärentaret.*

PONE lugubres CASIMIRA planctus,
Pone funestos CASIMIRA questus,
Regiæ nec Te properata tangant
Funera prolis.

Vixerat terris, sed eam coronat
Mors palatinis inopina cælis,
Non dedit tellus, aliam reponunt
Astra coronam.

Solis & lunæ quoties peritus
Spectat eclipsim, geminosq; cæli
Esse non illâ, fuerant ut ante,
Luce planetas.

Non statim prorsus timet, aut stupore
Obriget tactus: bene quippe novit
Claritas quod sit reditura fratri,
Atq; forori.

Sic in humanis aliquando rebus
Fata si ludunt, brevibusq; noster
Constat hic cursus, via donat amplum
Altera campum.

Vita si præsens peperit dolorem,
 At satis nullas dabit illa curas,
 Ultrò pro nimbis paritura sudum
 Ultrò serenum.

Regis es conjux CASIMIRA, nostri
 Et throni Princeps, animum resume
 Qui throno par sit, Lechicâq; dignam
 Principe mentem.

Interim trini tibi vota Iulâ
 Suppleant, magnum reparentq; damnum,
 I quid Augustæ queres dirempto
 Stamine Pubis.

Ile te Ledâ meliore Castor,
 Iste Latonâ meliore Apollo,
 Ile te Nympha meliore partus
 Crescit Achilles.

Sentiet Biston, patriasq; quondam
 Mebit in natis redijssè vires,
 Sentiet Seres, reducemq; credet
 Luna IOANNEM.

At thronus promptis vocat ultrò sceptris,
 Quem Patris virtus, parat obsequentis
 Irna quem Lechi, parat ipse magni
 Sanguinis ardor.

Nos Lechi Patrem Patriæ canemus,
 Nos Lechi Matrem Patriæ canemus,
 Ambo quod tantâ Lechicas beatis
 Prole coronas.

ODE

ODE XXIV.

AD
CASIMIRUM
SZCZUKA

Abbatem Paradisiensem.
*Trium Poloniae Regum favoribus
 Illustrissimum.*

PARS magna cæli, Principū in terris favor,
 Prona Throni facies
 Favente lucens lumine.
 Nam fulminantes rarus hæud sensit Ioves,
 Terribilem pluviam
 Et torva vultūs nubila,
 Regumq; si sunt gratiæ, lentè satis
 Ad famulos veniunt,
 Sed de recessu cogitât.
 Frequens in Aulis prædo, famæ mercibus
 Non vacuum aggrediens
 Tandemq; deturbans ratem.
 Accline cordis Regij rarò jubar,
 Diva potensq; Cypri,
 Vel fida lucent sydera.

For-

LYRICORUM LIBER I. 49

Fortuna nostri sola SZCZUCÆ, illum quia
De solijs placidus
Prospectat adstringitq; amor.
Dum Principū constans trium prensat favor,
Delitiasq; suas
Præsens fatetur Regia.

ODE XXV.

AD

STANISLAVM
SZCZUKA

Regni Poloniæ Referendarium,
Lublinensē, Varecensē, Vilkienſē
Gubernatorem.

ET Aula nostri non aliter patet,
Et cor IOANNIS, quā cui Martia
Bellona, vel Pallas propinquum
Pandit iter: dominaq; prorsus
Arcentur omnes limine Curiae,
Non erudit quos Helicon suā
Latinus in schola, theatrum
Nec rigidus referavit Hæmus.
Dioptra quædam est, Regia Principum,

C

Quæ

50 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Quæ, quàm quid altum, latum, avidè notat,
 Longèq; curiosa novit
 Per vigiles penetrare crenas.
 Vt quiscq; parvo iudicio valens
 Inopscq; mentis, perspicuè statim
 Dioptra distinguit, proculq;
 A proprio jubet esse centro.
 Si quæ Aula, nostri tunc subito videt.
 Censetq; Regis; nec lateri suo
 Adsciscit, ut quis bucco tantùm est,
 E stolidi patriâq; blenni.
 Et Phæbus, & Mars egregiam quibus
 Instruxit amplè bellicus indolem,
 Hos sumit Augustus, Polonæ
 Hos adhibet Dominatus Aulæ.
 Quàm verò apertis Te foribus Domus
 Invieta, pandis quàm capit atrijs
 Te SZCZUKA STANISLAE! pronò
 Quàm Solium recipit favore!
 Dum utroq; Cæsar nobilis, hâud rudem
 Sen docta Pallas porrigit ægidem,
 Bellona sèu ad arma ducit,
 Ferri aciem ingenijq; promptè
 Monstras eandem. Sunt, quibus inclyta
 Crescit per unas gloria literas,
 Et bella non nòrunt, Quirini
 Non galeas clypeosq; Martis.

Ple-

Plerisq; contra dextera Norico
 Assveta ferro, dum calamus tenet,
 Ignara, quid scribat, videtq;
 Longè aliud calamus, gravemq;
 Tractare sicam. Tu gemino trahis
 Ex amne famam, Sarmatici cui
 Tàm castra, quàm conclave Regis
 Non sterilem peperere laudem.
 Viennâ vidit, (subsidiariâ
 Cui ex IOANNIS pene salus manu)
 Vt ense, sub ductore tanto,
 Vt validâ metuendus hastâ
 Infesta Lunæ cornua Thraciæ
 Haustoq; plenum sanguine Bosporum
 Adversus ivisti, Lechiq;
 Quò intonuit clypeus Tonantis,
 Tu signa tanti prima sequens Ducis
 Nunquàm potentem non penes Herculem.
 Hinc ille bellicæ decorus
 Laudis amor, proprijs tenendam
 Svasit cohortem sumptibus; hinc manus
 In Martiales prodiga spiritus,
 Hinc sermo nullus, quo rigentem
 Non memores ubicunq; Martem.
 Conclave magni Principis alterum
 Tibi theatrum: quod calamus Tuus,
 Quod penna scribit, quod venusto

52 BENEDICTI à S IOSEPH

Eloquitur Tua lingua cultu,
 Vulgare nil est, iudicio Throni
 Semperq; magnum. Non aliter loqui
 Beata vellet Svada, posset
 Non aliam tenuisse pennam
 Athlante natus. Gratia pulchrius
 Non dixit unquam; non tripodis fuit
 Oraculorumvè in loquendo
 Nobilior meliorq; gustus.
 Et id IOANNIS cor Lechici rapit,
 Id in Ministro suspicit intimo
 Monarcha magnus, par utrinq;
 Quod gladio calamoq; grande
 Nomen mereris. Nil melius potes
 Gratumq; nostro reddere Principi,
 Quàm dum eruditore penna,
 Et pugili famularis ense.

ODE XXVI.

*Optima imperandi ars, benevo-
 lentia.*

NOn si flammivomis tonet
 Iratus nimium Iupiter ignibus,
 Cyclopumvè vocet manus,
 Et formet Siculis fulmina malleis,
 Non si nimbivomis rigor
 Effur-

Effundat pluvios nubibus Africos,
 Humanos animos ita,
 Ac per se ingenuam commovet indolem,
 Ut lentus moniti modus,
 Et sermo gravium nescius imbrium.
 Est popismus equo satis,
 Et non immodici verbera stipitis.
 Frangi quid teneris iuvat,
 Cum flecti poterunt frondibus arbores.
 Non incussa necessitas,
 Sed vultus facilis blandaq; comitas
 Affectus hominum tenet,
 Et fidi subicit legibus imperi.
 Quod plus per mare caeruleum
 Atrocis regimen saeviat Aëoli,
 Ventorumq; phalanx agat
 Per sylvas tumido stridula spiritu;
 Hoc murmur nemorum magis
 Increbrescit adhuc, & resonantia
 Miscentur prope littora,
 Auditur resonis montibus & fragor,
 Pontiq; incipiunt freta
 Impendente Noto mota tumescere.
 Tranquillet faciem Aëolus,
 Et cunctus pelagi disperijt fragor.
 It prorsus placidum mare,
 Ac gaudent hilari littora murmure.

Acclines Zephiro levi
 Sylvæ, quæ validis restiterant Notis.
 Unus Deucalio fuit,
 Qui, post se varios dum lapides iacit,
 Humanum genus excitat:
 Una & Pyrrha fuit, quæ reparabilem
 Mundum experta. Modò unica
 Et saxa, & lapides si iacis asperos,
 Auges duritiem, & nova
 Humano cumulas marmora pectori.
 Subjectum nisi mollibus
 Flectas, ad rigidas obriguit minas.

O DE XXVII.

*Putare se aliquid, vanus prægnan-
 tis superbiæ tumor.*

Falsus, an verus volat iste rumor?
 Esse equas amplis aliquas Iberis,
 Ex Favoni quæ gravidum reportant
 Flamine ventrem.
 Concipit simplex animal, graviq;
 Sperat immensum de utero caballum;
 Hora cum partus venit, ecce nullum est.
 Cernere partum.
 Mobili tantum tumuisse venter
 Visus è vento, sobolisq; sola
 Spes geri & ferri poterat, sed omni-
 Eyanida factu.

Sic

LYRICORUM LIBER I.

55

Sic quibus multo tumefacta sensu
Fama blanditur, propriumq; lambunt
Qui nimis nomen, referunt inanis
Pignora plausus.
Serium nunquam pariunt, nihilq;
Grande producunt, tumidis subinde
Utrius tantum similes, leviq;
Undiq; bullæ.

ODE XXVIII.

*Peregrinatio bonæ indolis hominibus
necessaria.*

Vix vera virtus ducere nobilem
Potest sub uno sydere spiritum;
Pro more cælorum, supremus
Continuo quibus ire motu
Præscribit ordo. Crescit amænior
Et planta longè latiùs è solo
Translata natali; inq; putrem
Fons etiam liquidus paludem
Abit, si eodem clauditur ostio,
Quod primus ortus contulit. Indoles
Et magna si domi resistit,
Fertilibus sterilefcit annis.

O D E XXIX.

A D

LUDOVICUM PLACENTINUM

Aulæ se accommodantem.

R Oburnè triplex , aut adamantinum
 Æs pontæ pectus , saxavè rupibus
 Decisa gestæ ? qui minaci
 Das fragilem pelago carinam
 Tumentis Aulæ : Marmore ductiles
 Gerisnè venas Deucalio ? truncem
 Dum curris in pontum , protervis
 Vela parans laceranda Cauris.
 Immitis eheu ! intolerabiles
 Fert Aula Phocas : torva licentia
 Quos inde cingit , inde durus
 Æoliæ comitatus Aulæ.
 Tum dira Cyclas , tum rabies Noti,
 Hyasq; tristis , Caspia tum cohors,
 Euridq; , quos vix irretorta
 Aspicias subeasq; fronte.
 Tu tanta plenis ostia carbasis
 Subire tentas unus ? & aulico
 Securus in freto quietum
 Esse putas Ludovice portum ?

BENE-

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

L Y R I C O R U M

L I B E R S E C U N D U S .

O D E I .

*Rumor Viennam Turcici appa-
ratùs monet.*

V Tcunq; nomen garruli Rumor gerat,
Et falsa veris misceat ;

At vix iocandi tempus est , aut fabulæ,
Dum serium terret malum.

Funesta tristis nuncius porto nova,
Ingratus hospes auribus.

Crudele bellum Mars Othomanus parat,
Tibiq; maximè Austria.

Vulcanus & horrenda Cyclopum manus
Incude fudat in sua.

Iam stridet æs in igneo tinctum lacu,
Cedunt in enses vomeres.

C 5

Ge-

58 BENEDICTI à S. IOSEPH.
Genusq; quodvis destinatur falcium.
In cuspides & lanceas.
Quidquid nitrati pul. eris, vel sulphuris;
In bellicas it machinas,
Tuo Vienna sed malo. Thracem time;
Non yana cudit fulmina.

O D E H.

Obsessa Vienna auxilium 10 ANNIS

III. Poloniarum Regis implorat.

Non levis rumor, sed & ipsa tandem
Signa commoti monuere Martis,
Ut propinquant validis resistam
Viribus hosti.

Thracicus rauci canor instat æris,
Et tremendarum sonitus tubarum,
Sæva declarant Dolopes paventi
Bella Viennæ.

Una nec tantum legio, nec unus
Hostis armatas cumulat phalanges,
Hæmus ac Ædon furit, & cruenta
Induit arma.

Medus haud dormit; quatit acer agros.
Ungulâ Biston, manicas minatur
Ferreas Seres, tumidus timorem
Indit Araxes.

Urbs

Urbs, quid in tantis faciam periculis?
Cum volat plumbum, reboantq; diro
Machinae rictu, pluviusq; sævit
Pulveris imber.

Viribus niti proprijs, & uni
Arduum sanè resilire Thraci,
Quid? tot & tantæ sonuere postquam
Classica gentes?

Pressa suspiro auxilium Vienna,
Imperî nec sat numerare robur:
Ni manus fortis iuvet, imminentem
Horreo cladem.

Lechici nî me tegat umbo SCUTI,
In dies grandem timeo ruinam,
Hên! coronatæ properate tandem
Tegmina Parmæ.

Pulcher ad laudem stimulus, futuræ
Uberes campi segetesq; Famæ,
Austriæ pulchrûm sociam petenti
Tendere dextram.

Me iuvat quisquis, sibi servit; omnem
Nam salus multis mea dat salutem:
Regna, si labor, reputent eosdem
Proxima lapsus.

Austriæ nidus ruit, & propinquæ
Horreant urbes; draco quærit offam;
Me voret tantum prius ille, totum
Devorat orbè.

Hên!

Heu ! veni SCUTUM , Tibi fata summam
 Destinant laudem, quia grande fies
 Sic fatifcenti columnen , salusq;
 Prima Viennæ.

SERENISSIMVS

IOANNES III.

Cum Polono Exercitu
 ad Viennam.

ODE III.

REx magne, finem non facimus Tuis
 Ullum triumphis. Sit Lechico licet
 Laus magna nomini priores ,
 Ad Chocimum revocâsse palmas,
 Et sub Comarnô vel Niemierovia
 Tanquàm trifulco-fulmine , Regio
 Mugisse SCUTO ; sit potente
 In Scythicas tonuisse Parmâ
 Laus summa turmas, fræniq; sapiùs
 Dedisse crudo fortia Bosphoro;
 Sit Martiali fumâ ad ipsos
 Sarmaticum retulisse nomen
 Illustre eos : ulterius tamen

Le-

LYRICORUM LIBER II.

61

Levandus umbo, castraq; Martiæ
 Movenda Bellonæ; per unos
 Sarmatiæ Tibi meta clivos
 Est parva: strictum non amat angulum
 Immensa virtus; & Macedo suæ
 Non immemor palmæ, vel extra
 Pellam alios sibi quærit orbes.
 Vienna poscit subsidiariam
 Obsessa dextram: pulchrum adeo Tibi,
 Res Christianas, & Viennam
 A tragico relevare casu.
 Ad arma sævus Thrax Arabes trahit,
 Multamq; secum commovet Asiam;
 Mæotis, Ædon, ac Araxes
 Threijcio sociantur Hæmo.
 Sævit nitratus pulvis, & alitis
 Procella plumbi, deq; globis fragor
 Incendiarijs resurgens
 Flammivomam prope reddit Æthnam,
 Opusq; Mavors urget, & acribus
 Infestat urbis mænia machinis,
 Ut penè desperans Vienna,
 Nil aliud, nisi terminalem
 Sui ruinam respiciat, novo
 Urbisq; pressæ tacta periculo
 Fortuna desperando penè
 A trepidis agitet recessum

Per.

Percussa muris. I, trepidantibus
Succurre rebus: Lechica post suum

Ibit Monarcham fortitudo,
Et patrijs animosa Thracem

Depeller hastis. Iam video novas
Cælum vel ipsum necere laureas;

Vel ipsa destinare. pulchras

Iam video Tibi Fata palmas.

Ivit Polonus Mars Othomanicos

Adversus ignes, ivit & ultimos

Casus revolventi Viennæ

Indubiam peperit salutem.

Confusa caput plangere Taurica,

Dum Scuta senfit, dum galeas, gravis

Roburq; ferri: Christianus

Ast hilares ubivis triumphos

Indixit orbis: Famaq; posteris

Sumpsit canendam temporibus diem,

Quâ noster obsessæ Viennæ

Auxilium tulerit IOANNES.

O D E IV.

AD

STANISLAVM IABLONOVIVM

Castellanum Cracoviensem

Supremû Exercituû Ducem.

Hic verò Lecho te speciosius

Im-

LYRICORUM LIBER II.

63

Impende Marti Pegase, supplicem

Hic verò sepiam modesto

Flecte genu, veniamq; nostræ

Precare Musæ, quod temeraria

Fortasse buxo dicat, ab æneis

Dicenda quæ tubis, vel ipsis

Sint satiùs celebranda conchis.

Adhuc per urbes, per gelidas adhuc

Vocalis errat Fama Propontides,

Et lora torquet, & quadrigas

Urget equis, Tyriosq; comptè

Induta cinctus, & lituo, & tubis,

Et excitatis assonat æribus,

Per regna, per gentes, per orbem,

Quavè suas mouet Auster alas,

Sonat per Hebrós, & super inviam

Egressa Thulen, per Rhodopen canit

Lunas, IABLONOVÌ vibrato

Odrysias cecidisse ferro.

At verò tabo Bistone pallidus

Despumat Ister, Threijcio Tyras

At verò decolor cruore

Horret adhuc, Lechidùmq; grandes

Pavescit iras, quas Othomanicus

Accendit hostis, dum Lechici calens

Amore regni, CAMENECAS.

Podoliæ violente ferro

Inva-

64 BENEDICTI à S. IOSEPH

Invadit arces , turpeq; liberis
 Fædus Polonis imperat , & graves
 Minatur exitus, Hydaspæ
 Vendibilem faciendo pacem.
 Ergò farissis , ergo mucronibus
 Aptatur incus , undiq; , & undiq;
 Thoracas, umbones, & enses
 Et rigidas crepitare parmas
 Gradivus urget. Qualiter igneæ
 Sudavit Æthnæ follis , in æmulos
 Dum bella Troiano, Achilles ,
 Vel Danaus repararet Aiax.
 Et iam canoro classica murmure
 Insère pugnas : ivimus , ivimus
 In arma , certatumq; nostris
 Pectoribus , quoties paternus
 Vocaret ardor : nec tamen hostium
 Frigebat æstus, quem furor, & sitis
 Immensa sanguinum nefando
 Ire iubet super arma nifu.
 Credetne victum posteritas Getam ?
 Et Tauricani cornua Bosphori
 Depressa Mavorti Polono
 Ad dominas iacuisse plantas?
 Credetne Seren in lachrymabiles
 Ivisse questus ? & Cilicum truces
 Cessisse peltas , à Ducalis

Oppo-

Oppositu graviore dextræ.
 Io ! minaci barbaries gemit
 Sopita iam ferro. Io ! supercilij
 Minor, triumphalem Gelonus
 Sarmatiæ veneratur orbem.
 Dum SCUTA primò ferrea prævius
 Educit ardor Regis, & auream
 Valere tantisper coronam
 Præcipiens, galeat virilem
 In bella frontem; Sceptraq; Martiam
 Commutat in clavam, & Mareoticas
 Cædes redorsurus, cruenta
 Seposito capit arma pomo.
 Tanquam Coronæ prodroma pulchrius
 Laurus præisset; tanquam ebur atrijs
 Non ritè regnet, proq; cultis
 Castra magis teneantur aulis;
 Et rubra fuso sanguine Purpura
 Non Iaspis ornet. Ponè statim tuus
 Se fudit ardor IABLONOVİ,
 Ponè Tui documenta ferri.
 Ut iuncta SCUTO dextera Thracicas
 Elisit Hydras, utq; Borystheni
 Servo Ukrainensem recludis
 Ense Barum, gelidæq; nimbo
 Regnante brumæ non sterili manu
 Favosocenses nectis adores,

Et

Et Thraca, Bistonemq; Passam
 A Patrijs metuendus arvis
 Exesse mandas; pensaq; barbaro
 Ferenda Bello, sanguine profluo
 Persolvis, in fuso cruore
 Aurissuum numerans Hydaspem.
 Quò pulchra SCUTUM concitat additis
 Bellona flammis, ut vel aeneos
 A Marte nitrato fragores,
 Sulphureo tonitruq; factos
 Fundat, volanti Mulcibero, focos:
 Vel ipsa fractis aggeribus cavæ
 In ima fossæ eat, cavernis
 Clam pluvias iaciendo flammæ:
 Vel in potenti milite bellicum
 Alat furorem, nec nisi nobiles
 Assignet in censum triumphos
 Barbaricis genitos ruinis.
 Quò fama SCUTI magnanimis volat
 Prognata gestis; & Tu eò alacribus
 O Magne STANISLAE pennis
 Approperas, decorisq; vicino-
 -Ornare penso: (nec socium fugit
 In laude Princeps, cum neq; Theseus
 Deturpat Alcidem; ex eodem
 Si geminis fuit amne fama.)
 Tu penna Pyrrhi, Tu manus Herculis
 Se-

Secunda nostri : carus Ephestio
 Tu magno Alexandro , Polono
 Tu focijs Mucianus armis
 Vespasiano. Quod refugis minor
 Recedit undis Bosphorus, arcubus
 Quod Parthus haud instat , nec atris .
 Urget Eos violenta signis:
 Bellona favam quòd gravis haftenus
 Removit hastam , laurigeras ferat
 Quod Mars paludatus secures,
 Proq; sago trabeam potenti
 Aptet lacerto : vinctus atrocibus
 Post terga nodis, quod rabidam furor
 Componat iram, Fas amenum, &
 Cana Fides, quod amica , lætis
 Se fundat agris; per Lechicas salus
 Quod erret oras ; per iuga , per domos
 Pax quòd triumphalis. serenis
 Circumeat speciosa bigis ;
 Ut prima SCUTI gloria , sic Tui est
 Secunda ferri. Se famulus Tibi
 Subdit Borysthenes, minorq;
 Thrax positus veneratur armis.
 Sed quò futuris carmina sæculis
 Dicenda narro ? quò melioribus
 Canenda Vatribus, minori
 Gesta cano graviora plectro?

Abli-

Abfiste plectrum ! non levibus lyris
 Res tanta , non plectro indiget ; indiget
 Res Marte non Phæbo : repone
 Sollicitas mea Mufa chordas.

O D E V.

A D

IOANNEM MALACHOVIVM
 Culmensẽ tunc ,
 nunc Cracoviensẽ Episcopum.

IO Quirites ! iam MALACHOVIO
 Fortuna nexu Sarmaticos parat
 Vincire Culmos ; iam iacentes
 Frugiferos segetem per agros
 Stringens acervat Fascia. Protinùs
 Et pulchra Virtus & nova Gloria
 Portent in horreum, & repostis
 Affiliant hilares manùlis.
 Fæcunda messis, cûi similem neq̃
 Campana tellus protulerat, solum
 Non Catanensẽ, non beata
 Dat Siculæ quoq̃ gleba terræ.

ODE

Dom

Est tr
 Arc
 Aureu

Ut suo
 Vindio
 Phæbu

Igneu
 E man
 Incuti

Non t
 Spargi
 Quam

Ah ! si
 Princi
 Pænz

ODE VI.

*Dominantibus, virgâ sic utendum,
ut Iupiter fulmine.*

EST tridens latas Domino per undas ,
Arcus intonso nitidusq; Phæbo ,
Aureum scutum , rutilansq; doctæ
Hasta Minervæ.

IVM Ut suo quivis agitur furore ,
Vindicat raptis violenter armis,
Phæbus inflatam Nioben , superbam
Pallas Arachnen.

IO Igneum dextrâ quoties supremi
E manu fulmen iacitur Tonantis ,
Incutit sanè metum, & universum
Territat orbem.

Non tamen summam ferit ad ruinam ,
Spargit at latum potiùs pavorem ,
Quàm ut minabundè velit ultrò cunctas
Tollere gentes,

Ah ! si & humani similem studerent
Principum fasces retinere virgam,
Pænæ ut ad paucos veniant , in omnes
Gratia cives.

ODE VII.

ODE VII.

*Ad honores lentè & per labores
ascendendum.*

Nemo festino nimios honores
Ambiat cursu, properisq; nemo
Gloriæ votis inhiet superbos
Tollere fasces.

Tutior lentè veniens potestas,
Quæq; paulatim graditur; volatu
Confici nescit, neq; fessa fractos
Obruit artus.

Evolant pulli volucrum, citisq;
Se vibrant alis, simul aura plumatam-
-Evocat gentem, tremulis anhelant
Pergere pennis:

Cauta sed mater comitatur, & ne
Longius stultæ volitent, inventam
Alitem sistit, nimiumq; promptas
Temperat alas.

Machinæ belli graviter moventur;
Non statim summum venit ad cacumen
Quercus, aut ilex; citius palustris
Crescit arundo.

Ista sed paucis superextat horis,
Vixq; succrevit, patitur furentem

Sæ-

Sapius

Quercu
Et licet
Firma fFirmiùs
Nitimur
ConsulitDignitas
Et pro
Ut TyrImpetit
Admove
StrenuoCulmin
Ingredi
AmbuleAuream
Vel Tag
Per cav

Herculi

LYRICORUM LIBER II.

71

Sapius falcem, stipulamq; sicco

Se exhibet igni.

Quercus in longum remanebit ævum,

Et licet multis adolescat annis,

Firma stat semper, superatq; cellas

Verticē sylvas.

Firmius stamus, quoties honesti

Nitimur fulcro; properata nunquam

Consulit tutē ambitio, suog;

Deperit æstu.

Dignitas arctā sedet omnis arce,

Et procelloso manet in profundo.

Ut Tyrum Pellæ iuvenis gregatim

Nonnisi lectis

Impetit saxis, lapidumq; crebras

Admovet moles, operiq; sese

Strenuo accingens toties adortam

Accipit urbem:

Culminum sic qui cupit altiores

Ingressi fervens apices, per ipsas

Ambulet cautes, & acuta densō

Obvia sente.

Auream vix nunc pecudem potentes

Vel Tagi gemmam capiunt Olynthi,

Per cavas rupes eat, & potentem

Stringet Olynthum.

Herculi non fat numerare cellum

Ex

Ex Avis patrem ; Iovis ille quamvis
Filius, magno nisi parta scandit

Astra labore.

Vix honor tolli poterit , madenti
Ni simul sudor comitetur ore ,
Ut quis in summum veniat , peracre

Sumat acetum.

Annibal duras ita fregit Alpes ,
Et se ad excelsam stitit usq; Romam :
Per stylos , enses , chalybes , coruscum

Quæritur aurum.

Obviam panis honor exit ulnis ,
Sed petit curas, meritumq; poscit ,
Nec tamen blennos recipit, sed aptam
Undiq; mentem.

ODE VIII.

*Non magni sunt æstimanda, quæ
Fortuna ignavis dare solet.*

Quod non Assyrius magnificam tibi
Infestet tunicam vermīs , ianthina
Insignesq; lacertos

Quod non purpura vestiat:

Quod non ad domini servitium frequens
Nutantis maneat iussa, quod aureo

Ostro

Ostro, & divite Gangis

Gemmâ non niteat domus;

Audes sollicitis carpere questibus

Fata, ipsosq; Deos, ac si adeò tuo

Manceps debeat esse

Omnis prosperitas iugo.

Nescis? vel stolidis ingenuam quoq;

Fortunam famulam, quod vel honoribus

Pravum deniq; crimen,

Et summum imperitet scelus.

Quos fortuna fovet, largaq; divitis

Circumdat penoris copia, per nefas

Ad tantam penetrârunt

Multi sæpè opulentiam.

Sunt æterna licèt, non tamen omnibus

Sunt exempta malis: scena suos ibi

Ludos semper habet; nec

Lunæ deliquium deest.

Ignavas pecudes immeritæ quoq;

Exornant trabes; prodit agrestibus

Ex campis aries, &

Alto Zodiaco præest.

Spes Matris fuerat, spes fuerat Patris,

Et consanguineæ spes fuerat domûs

Nonacrîna puella

Diro nata Lycaone.

Portabat pharetram, læve manu simul

D Ten-

Tendebat iaculum , tergemina comes

Dianæ , & sociarum

Ingens gloria Virginum.

Non respexit honor , non micuit favens

Fortunæ facies ; sat Scythicæ fuit

Dianæ comitatus,

Nasci & Rege parente.

At postquam vetiti conscia criminis

Urfa ex eximia virgine prodiens

Uncos crevit in ungues

Villis horrida fortibus ;

Tunc Divis placuit , tunc per inania

Ventorum rapitur , fitq; de adultera

Sidus nobile , Iuno

Et non vindicat invida.

Qui vix serpat humi , sapius ad novos

Excurrit titulos , inq; suæ sinu

Fortunæ cubat , amplis

Ponens iura coloniis.

Vix virtus aliquem vera curulibus

Admovit ; sceleri summus apex patet :

Sæpè ignobile germen

Ad magnos penetrat gradus.

Claram non Atavis commemores domum ,

Nec stirpem tenebris indoleas premi ,

Tum quod Stemmatis hæres

Obscuris latites locis ;

Tum

Tum

Qui

Et

S

Indign

Ac me

Obr

F

Non e

Ætern

Tan

R

In syl

Hæc o

Gra

P

Et qui

Plures

Past

P

Quis n

Hoc ta

Eur

Sec

Quæ fl

Calcan

Aut

Tum quod te tumido despiciant situ,

Qui quandoq; tuis servierant Avis,

Et plebsilla gregalis

Sublimi eniteat tholo.

Indigna est animo cura, superfluis

Ac mentis gemitus, velle regentibus

Obniti Superis, vel

Fatorum premere ordinem.

Non est hîc, nec erat perpetuum bonum

Æternare potens, nulla fuit nec est

Tam constans facies, ut

Rugis non careat suis.

In sylvis putidam conspicis arborem,

Hæc olim vixit: celsicomo tumet

Grandis vertice pinus;

Pinus virga itidem fuit.

Et qui pastor erat, posteritas Remi

Plures nacta Duces, quam potuit greges

Pastoris baculus; vel

Pauper pascere perula.

Quis non de miseris exul erat Scythiis?

Hoc tam vile genus non Asiæ nisi,

Europæq; diremptæ,

Sed multæ imperat Africæ.

Quæ florent hodie, cras malè marcidæ

Calcantur violæ. Frigidior metet

Autumnus, quod & æstas

Vastis præparat horreis.
 Quid mentem crucias ? si quod heri dedit,
 Aufert hora hodie ; quæ dedit , abstulit.
 Si fles , non pietas, sed
 Stultus cor lacerat dolor.

ODE IX.

A D

IOANNEM SBASKI

Episcopum Varmiensẽm ;
Dum Romanæ accingeretur Legationi
ad Innocentium XI.

ERgò beatas ad Latij domos
 Legatus ibis ? Sarmaticæ tibi
 Sic vota decrevêre gentis,
 Sic Lechico placuit Ioanni.
 I ! nil moramur, Te cupidis Tibris
 Expectat undis, qui , placidæ mihi
 Ut nuper exscripsêre Nymphæ ,
 Ter liquidas agitare ripas,
 Ter se quieti margine dicitur
 Movere rivi. Sacra palatia
 Sedis Vaticanæ disertum
 E Lechicis habitura regnis

Spe-

Spera
 Remi
 Ar
 I! &
 Acces
 Lo

ST
 Reg
 Na
 d

QV
 P
 I
 Nec
 Quid
 Ill

LYRICORUM LIBER II.

77

Sperant Cineam. Te iuga collium
 Remigē tellus, Te Capitolij
 Arces adorabunt, Tuāq;
 Tota fremet propè Roma pompā.
 I! & Innocentī culmina Fasciā
 Accede avitā, Laomedontia
 Locuta sic est svada quondam,
 Penfilibus redimita vittis.

ODE X.

A D

STANISLAUM SZCZUKA
 Regni Poloniae Referendarium
Natalis Szczukoviorum splen-
dor ab ipsis Romanis Lucijs
originem suam ducens.

Q Vis LUCIORUM? nescit imagines,
 Priscasq; ceras? quivè adeo rei
 Ignarus ac expers Quirinæ, ut
 Romuleam neq; noscat urbem,
 Nec quid Quirites, quid Capitolium,
 Quid Martis olim campus, & inclyta
 Illa illa Libertas, fuissent,

Spe-

D 3

Quo-

Quovè dein fabricata tanta
 Auctore moles, calleat? Aut rudes
 Aut in Latinis historijs parùm
 Sumus periti, COLLATINUM
 Et dominis graviter superbis
 Si infesta BRUTUM nomina non satis
 Hucusq; scimus. Qui Livium legit,
 Is LUCIOS discet fuisse,
 Nec modicam peperisse pressæ
 Romæ salutem, nubere barbaræ
 Fictus parabat quando libidini,
 Tandemq; pulsus Consulares
 Ingemuit placuisse virgas.
 Ivit secundis ivit Ethesijs
 Tunc Roma felix! & LUCIIS Honor
 Servivit, excelsas curules
 Pro solito statuens tributò.
 Diniq; dignam prosperitas Domum
 Beata fovit, divitias, opes,
 Et ferre quæ Fortuna novit
 In meritum numerando censum.
 Sed ut Coronæ & Regna suos habent,
 Pati q; debent maxima limites,
 Dum creverint, sistunt, coacta
 Aut misero retroire cursu,
 Aut de priori culmine flebilè
 Subire casum: nullaq; prosperis

Perennitas concessa rebus,
 Imperiis tacito subinde
 Instante fato; sic etiam potens
 Illa illa capit Roma senescere,
 Luxuq; marcens ad ruinam
 Continuis properare rixis.
 Nam Barbarorum Romuleam furor
 Adversus urbem, nam rabies truci
 Armata bellorum tumultu
 Intonuit, variaq; signa
 Movere gentes; mota fragoribus
 Ut Roma tantis ingemeret, gravem
 Belliq; civilis procellam
 Nobilitas fugiens, paternis
 Expulsa sedem quæreretur ædibus.
 Quas cuiq; virtus, propitij seu
 Dedere venti, mansit istis
 Ausonius decor ille terris.
 Prono sed Albis flumine defluens,
 Frugisq; tellus & pecudum ferax
 Electa LUCIIS, Boemæ
 Fertilitas sapuitq; glebæ.
 Hinc præter illos, quos habuit Domus
 Avita colles, Rastrum etiam additum, ut
 RASTELLINI à Rastro, à recenti
 Hospitio legerentur HOSTI.
 Ignava sed pax non placuit diu

Desefq; magnis mentibus orium :

Ad arma quos natura format ,

Frustra auidi retinentur ignes.

Ingens ut ille à Balthide spumeum

Ad usq; Volgam, Istrumq; volubilem

Victor Ladislaus , vocatus

Ad Lechici diadema regni ,

Excelsæ ut insunt Regibus indoles ,

Nec se quietis marginibus tenent ,

Primum coronatæ laborem

Bella subit generosa frontis ,

Promptosq; secum deligit HOSTIOS,

Inde illa nostræ gloria Patriæ

Effecit Hostios fidelem

In Lechia statuissè sedem .

Ac ut Boemus pro LUCIIS suos

Sermo vocari fecerat Hostios ;

Nativa sic & lingua nobis

Patritium revocando Rastrum

Dixit GRABITAS. Hinc Lucius fuit

Quicumq; , rursus Sarmatico SZCZUKA

Dictus vocabulo, hinc frequentes

SZCZUKOVIIS LUCIIS libelli .

Nec una solum Russiæ nobili

Tellusq; culta est Littava sanguini ,

Sed Vissa ubi currens propinquas

Irriguo fovet amne villas,

Hic

LYRICORUM LIBER II.

83

Nemo , quem positi non superet cibi
 Tandem copia multiplex;
 At solum cupidum vox fugit hæc, SATIS.
 Novit magna fames modum ,
 Non nôrunt avidi, nescit avarities-
 -Vasto similis mari ,
 In quod quò fluidis plura ruunt aquis
 Magnorum ostia fluminum,
 Hòc plures rapidum poscit aquas mare.

ODE XI.

A D

ANDREAM
 SANTACRUCIVM
 Legatum Apostolicum in
 Polonia:

Non signa Martis , non Aquilas, vetus
 Quas Roma quòndam prætulit, Africos
 Non nos secuturi Leones ,
 Sed potius veneranda Sanctæ
 Trophæa cuncti deligimus Crucis.
 Tu SANTACRUCI Dux eris , & novæ
 Præbis insignis per omnem

Ds

Mi-

Hic

Militiæ Polemarchus orbem.
 Mentemne ludit palpebra ? Principum
 Vel spectro fasces, vel diademata
 Regumq; Cæsarumq;, portas
 Vel Parijs solidas columnis ?
 Palmare signum Crux ubivis : cui
 Tum regna flectunt prociduos pedes ,
 Tum summa sternitur potestas
 A dominis quoq; fulta sceptris.
 Quid SANTACRUCI ? quid ? quoties Tuæ
 Vel curiosi respicimus Domus
 Insigne ? vel quantum Paternæ
 Te faciant renitere. ceræ ?
 Ut ut lacunar præcipuo undiq;
 Coruscet auro, vel bifores ut ut
 Ubiq; ab argenti probentur.
 Luminibus radiare valvæ ,
 Luxuq; demū splendida regio,
 Et gaza ab intrâ Perfide fulgeat
 Domus, locupletesq; monstret
 Dives opum paries penates ;
 Præ sanctiori nil tamen est Cruce :
 Fortuna quam vix vidit, & inclyta
 Virtus, triumphis destinatum
 Credidit & tenuit trophæum.
 Hinc Mars paternâ de Rhodope, lare
 Hinc Phæbus exit de Clario, suam

LYRICORUM LIBER II.

81

Hic lecta multis SZCZUKOVIIIS quies,

Hic vineta pulchris fœderibus Domus,

Hic magnus Abbas CASIMIRUS

Conspicuo renitescit ortu.

At lacte puro, & Cecropio quibus

Arrisit olim nectare Russia,

Quibusq; Principum decori

Per thalamos placuere nexus,

His Tu vetustæ stemmata gloria,

His plena debes atria imaginum

O Magne STANISLAE! primas

His Abavis Proavisq; cunas.

Pulchrum, decoris, pulchrum adeo Domus

Ardere ceris, nilq; superstitem

Illustrius monstrat nepotem,

Quam patrijs radiare signis.

Sed is superbam iactet originem,

Qui parvus ex se: non eget atrijs,

Cui ipsa virtus pro theatro,

Non inopes animiq; dotes.

Et hoc aviti Tu sine sanguinis

Illustris ortu, RASTRO etiam sine

Et absq; collibus STANISLAE-

-Eximius potes esse SZCZUKA.

ODE XI.

Desunt inopiæ multa, avaritiæ

omnia.

De-

DEsunt multa inopi, omnia
 Sed defunt cupido: Quò quis avarior,
 Hòc plus semper eget: miser
 Inter divitias, inter opes inops:
 Ut quondam Berecynthius
 Heros, qui Phrygiæ præfuerat plagæ,
 Esse aurum voluit, manu,
 Vel quidquid proprio corpore tangeret.
 Dant lautas famuli dapes,
 Admoto posita dente nitent dapes.
 Poscit pocula cæcubi,
 Aurum est ex liquido fusile cæcubo.
 Hinc dives simul & miser;
 Serò quas petijt, damnat opes; famem
 Ingens copia non levat;
 Et guttur nimia exurit à siti.
 Nil est unquam avido satis,
 Non Tarteſſiacis hunc saties Tagis:
 Hermos hauriat, & rubri
 Pactoli latices, maior in arido
 Regnat gutture siccitas,
 Et maior misero pectore anhelitus.
 Tam crudelis opum furor,
 Nummi ut crescat amor, sola pecunia
 Quantum crescit; & haud prius
 Humanam fugiunt vota cupidinem,
 Quàm vita. Est adeo vorax

Ne.

 Servi
 Cand
 Et

 Nom
 Saltu
 Ab

 Hæc
 Plen
 T

 Tun
 Qua
 N

10

C

LYRICORUM LIBER II:

87

Servire, sese dum socium Tibi
 Candor fatetur, blandaq; comitas,
 Et ille sinceri propinquus
 Cordis amor, famulare nunquam.
 Nomen recusamus: iuga montium
 Saltusq; manda, per cava rupium &
 Abrupta, non segnes Poloni
 Ibimus, inq; Pij manebunt
 Hæc vota tandem sæpè Scholis, quia
 Pleno petemus vivere fœdere,
 Tuosq; Dux præclare quâvis
 Imperio statuemur horâ.
 Tunc discet orbis, nos nihil ampliùs
 Quævisse, tantum constet ut omnibus,
 Nos & sub Andrea, sacro & SAN-
 TACRUCII mervisse Signo.

ODE XIII.

A D

IOANNEM FRANCISCVM

à S. Petro, Scholarum Piarum
 Præpositum Generalem.

C Redisne? Famæ prospiciens tuæ
 Quod septicollis Roma vel Aufone
 Im-

Implenda Tibri, Cæninensis
 Vel viridi satianda campo
 Quandoq; terræ? tam modico nequit
 Romana virtus sistere limite;
 Ultra Palatinum, Sabinas
 Ultra etiam volat illa portas.
 Nec hæret Albæ littoribus, prope
 Vel si quid Albam est: non Gabiam fuit
 Contenta debellasse gentem,
 Non Metium Metijq; sedes.
 Ultra Pyrenen, Hesperias quoq;
 Quâ tangit undas sol, nitido effluum
 Auroq; post Tagum it, rebellem &
 Imperio reprimat Britannum.
 Hinc Scaldis ingens, & rigido satis
 Rhenus fluente, qui sobolem probat,
 Ut casta vel non casta Mater
 Hanc liquidis statuisset undis.
 Hinc qui profundum Danubium colunt,
 Novère Daci, Nominis Itali
 Porrecta quò Fama, utq; totum
 Circumijit prope sola mundum.
 Et nostra quamvis Ausonijs fuit
 Tentata nunquam Sarmatis ensibus,
 Virtute at auditâ vetustam
 Ultrò fuit venerata Romam.
 Sicq; universim sumpta vel ultimis

De
 Hinc
 Parna
 Id
 Hinc
 Hinc
 Pe
 Vide
 Hono
 TI
 Defo
 Habe
 Pi
 Tan
 Poss
 P
 Et i
 Se C
 S
 Id i

Delonq̃ deferit , nec arcu ,

Nec levibus recreatus hastis.

Hinc quidquid Hæmus, quidquid amænior

Parnassus olim detinuit , Tuâ

Id exstat in Domo, simul SAN-

TACRUCIAM cumulatq̃ gentem.

Hinc illa laurum fertilitas , seges

Hinc illa palmarum , gladios ubi

Pennamq̃ Majores secuti

Egregiæ studuere laudi.

Videt penates , plena & imaginum

Honor coruscans aspicit atria ,

Tholum triumphalemq̃ spectat ,

Conspiciâ subito phasello

Descendit , & quos in tenèro sinu

Habere fasces, quas trabeas potest,

Promit , palatinosq̃ cinctus

Ac varias adicit curules ,

Tantum beata sub Cruce quatenus

Possit mereri : militiam neq̃

Poscit Camillorum , ultro vestris

Accumulans sua vota factis.

Et inde quod iam multoties Tuo

Se Cardinalis Purpura sanguini

Submisit ANDREA, Galeris

Quod toties rubuit , satelles

Id ipse semper fecit Honor , cui

D6

Mens

Mens prima vel nunc, Te Lechicas adhuc

Quando Vaticanæ per oras

Magnus Apostolicæq; Sedis

Legatus & nomen geris, & grave

Pondus ministras, Purpureos brevi

Locare Patres inter, ipso

Id cupide statuente celo.

Credisne? dicam: quidquid Honor, Tua

Fortuna quidquid cogitat, impiger

Accede conviva, Innocenti

Non vacuis Tibi præparatur

Murex in ollis: ejus in effluo

Cruore virtus tingere Purpuram

It Cardinalem, præviisq;

Pulcher Honor meritis minister,

Eviscerato pisce adamantinum

Io! ter Io! protrahit annulum,

Quo Roma Piscatore Petro

Et superi monumenta cæli

Obsignet & terræ: hunc Italo Tibi

Fortuna spondet fida Polycrati:

I! perq; Apenninos honorum

Scande gradus, placidæq; promissum

-Haud temne Divæ. Nos, Tua dum venit

Sub signa virtus, dum Pietas novis

Adscripta castris, Fama pulchro

Dum obsequio memoranda certat

Ser-

Si Roma reddi quæsiſſet axibus
 Illuſtris, ambivitq; noſci,
 Limitibus tamen illa nunquam
 Claudi paternis ſuſtinuit: Tuæ
 O magne credis quid Capitolia
 FRANCISCE ſuſſectura laudi?
 Quid Patriam meritis Mutinam?
 Si Roma nutrix Te fovet, & ſuis
 Perfundit undis ſi Tiberis, neq;
 Colles Apennini, Quirini
 Sufficiet neq; meta Circi.
 Orbem in theatrum poſtulat indoles
 Romana ſemper: non alio Itali
 Naſcuntur euentu, quàm ut omnes
 Contribuant veniantq; gentes
 In iuſta laudum præmia. Quod Iovi
 Eſt Creta, Delos quod vel Apollini,
 Hæmuſq; Marti, hoc ſepcticollis
 Roma Italis. Niſi Mars ab Hæmo
 Cretâq; prodit Iupiter, & niſi
 Eſt Phæbus à Delo; ex Itala quoq;
 Sic nobiles tellure tantum
 Proveniunt venientq; mentes.
 At Creta magno ut non ſatis eſt Iovi,
 Phæboq; Delos, ſapiùs integrum
 Diſcurrit hic & hic per orbem,
 In varijs poſiturus oris

Tre-

90 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Trophæa famæ : sic quoq; septiceps
 Non Roma vobis sufficit, Itala
 Non sufficit tellus: decorum,
 Sarmaticæ quoq; si Trioni,
 Si vestra Lecho nomina Carpatho ,
 Baltiq; , pulchræ creditis integram
 Landisq; virtutumq; classem : &
 Hic Helicon , sua non profanis
 Hic penna factis : hic etiam indoles
 Est illa nobis , progeniem quia
 Amare Romuli, tributo
 Nec meritæ spoliare palmæ
 Studemus ullum. Tu resono quia
 Es prima plectro materies , quia
 Director es summus Piarum
 Præpositusq; Pater Scholarum,
 Audi , Polonas quod resonat dein
 Io per urbes ! quodq; tui studens
 Testudo promit, filialis
 Et quod amor stimulante dictat
 Subinde Phæbo. De cerebro Iovis
 Natam Minervam credidimus, Tua
 Est interim FRANCISCE Pallas ;
 Pierij, sacra turba Pindi
 Te fassa Vatem, Rumor in ultimum
 Progressus orbem, Pegaseo canit
 Stagnare Te semper liquore , &

Ce.

Cecropijs dare iura Divis.
 Adest Atlantis Mercurius nepos
 Ac erubescit, si quoties, tuo
 Non scripta conceptu minister
 Iussa refert, volucresq; plumas
 Vibrare non vult. Dum calamus tuus
 Dum dextra scribit, Roma venustior
 Te sæpè adorat, & Quirini
 Ire iubet super ora vulgi.
 Imò ipse magnus quem Macedo suum
 Novit Magistrum, ac Angelici Thomas
 Ille ipse non simplex Aquinas
 Ingenij, Tua dum studentis,
 Et dum docentis pulpita viderit,
 Ex Te triumphat discipulo, novæ
 Gaudetq; successisse palmæ, &
 Omnigenæ in studijs coronæ.
 Et nos remoti scimus, ut erigit
 Ipse ipse gratam Pantaleon manum,
 Quod liber à censu propinquæ haud
 Ulterius tendatur ædi.
 Scimus, IOSEPHUM quo CALASantium
 Labore donas, ut radijs DEI
 Servus coruscet, & beatos
 Cælicos numeretur inter;
 Quos hîc agendo non levis æmulus
 Expressit olim: pestiferi mala

Fe-

Ferendo mundi, vel nefandas
 Invidiæ comitantis iras.
 Scimus, IOANNI quo studio Pia &
 Fervore quanto servierint Scholæ,
 Primam vocantes ad curulem
 Ut paribus studuere votis.
 Ut ipsa demum Iustitiæ Tibi
 Dilecta virtus, sanctaq; Charitas,
 Et ut gubernator supremus
 Has geminas adhibes sorores:
 Ut eruditæ tam caput erigunt,
 Quàm forte collum Te Duce literæ;
 Et ut scholasticæ Tuis sub
 Auspicijs dominantur artes.
 Ista, ista scimus, nec tacitæ invidi
 Damnamus umbræ; si quid ego, mea
 Si Musa quid potest, sonantis
 Obsequio celebrabo conchæ.
 Et nostra nomen non sterilis Tuum
 Canet iuventus, quâ calamis suis,
 Quâ voce plectri; quippe nostri
 Regna tenes Pater alme cordis.
 Quod si supino segnis in otio
 Marcebit, addam calcar, & impiger
 Præibo Vates, impetuq;
 Ipse adigam, ipse adero Magister.

ODE

ODE XIV.

*Cui cum paupertate benè conve-
nit, dives est.*

Non cui innumeris impletur dives arca
nummis

Fulvoq; mensæ promicant metallo ,
Non quem mille boum recreant iuga, tot
simulq; aratra ,

Pinguesq; campi, fertilesq; glebæ :
Non Phrygijs innixa cui domus eminet
colossis ,

Pictiq; plenum marmoris lacunar;
Sed cum paupertate sua qui convenire
novit ,

Nec plus eò , quod possidet , reposcit ;
Hic verè est dives , magnis par semper &
Lucullis ,

Nulliq; cedit propriam quietem.
Pauper; non qui pauca tenet, sed plura qui
requirit ,

Immensa quem torquet sitis tenendi.
Pauper; multa satis quem copia non facit
beatum ,

Modumq; nescit exigens palatum.
Nam quid plena penus prodest , quid & ar-
ca copiosa ?

94 BENEDICTI à S. IOSEPH

Superba quid gazæ iuvat supellex !
 Si non acquisita , sed acquirenda compu-
 tantur ,
 Fœnusq; tātum est, quod potest deesse.
 Divitijs modus hic primus , si plura non
 petuntur ,
 Svadere solum quæ solet NECESSE.
 Cui SATIS est, hic Crassos vincet , & in-
 quieta mæstam
 Torquere mentem nesciet cupedo.

ODE XV.

*Livor in rusticis casis non habens
 locum , ad Aulas refugit.*

I Vit per Orbem livor alacribus
 Vibratus aliq; ixit , & ultimam
 Egressus ad Thulen quietam
 Perpetua statione sedem
 Inter mapales quæsiit angulos ;
 Sed è mapali turpiter angulo
 Expulsus, incertum deinde
 Quas volitet vagus inter oras.
 Ut quisq; vilis, temnit , & invidum
 Excludit arctis sedibus hospitem,
 Nec caula pauper , nec casarum

Vile

Vile genus, tugurîq; parcè
Congesta molli culmina cespite,
Vel tecta iuncis texta palutribus

Dignantur, arcetur modestâ

Ut rabies furibunda sede.

Tentare plures vellet adhuc plagas,

Fallente verùm quò nisi tramite

Erraret, aularum potentes

Cum satiùs retinebit arces ,

Et plena eorum tecta satellitum ,

Quos maximorum gratia Principum ,

Ardorq; crescendi còëgit

Sollicitis inhiare curis.

Ibiq; tantùm vix stetit , intimis

Admissus exnunc est penetralibus ,

Et forte lætus, hæc tumentis ad

Invidiam prope iactat ore.

Utcunq; viles despiciant domus ,

Et rusticanis non benè consitum

Mapale cannis ; è penate

Magnificis radiante scepbris

Nec arma pellant. Hîc mihi Patria,

Hîc regna. Tentas quisquis ad aulicum

Venire limen , i ! in potentem

Livor ero tibi ductor Aulam.

O D E XVI.

Non

*Non Aula, sed in Aula commo-
rantes livori student.*

Quousq; demum cor lacerantibus
Scindar querelis? nec malè garrulam
Expungo linguam, virulento
Quæ toties animum malignè
Transfigit ictu. Tædet & aureis
Pollere testis, præ foribus statim
Si inuisus excubat satelles
Livor, & eximias potentium
Si pulsat arces undiq; Principum.
Ac si vel ipsas Rex sit in indoles,
Qui sceptræ, qui thronum gubernat,
Nec potius famuli reatus
Est, si eminentis culmine Curia
Ignorat uti. Per scelus aulicos
Immane quæritis fauores,
Et miseram laceratis Aulam,
Regumq; famam. Portat hic ambitum;
Hic invidentiis vota libidinis,
Ille ille livorem, scelestos
Iste dolos, tacitasq; fraudes,
Et damnat aulam. Credite, credite,
Nil Aula pecco: vos sceleri modum
Inferte, vos finem furori, &
Innocuam sciet orbis Aulam.

ODE

ODE XVII.

*Ipsum nomen grandis iniuria est,
si plus exhibet, quàm facta
doceant.*

Nil iuvat pulchrum retinere nomen,
Turpibus quando maculatur actis;
Nil cani magnum iuvat, & minori
Vivere laude.

Hic Alexander vocitatur, istam
Angelam dicunt, tamen & nec illi
Bactra succumbunt, aliquâ nec ista est
Angela dote.

Gaudet hic Firmi titulo, probantur
Nec tamen firmæ documenta vitæ:
Prosperi, Prosper licet alter, omni
Nil agit horâ.

Nominum grandes nocuere fasti,
Si nihil faustum tenuere mores.
Detrahit famæ, qui aliam refert, &
Nomine vitam.

Ut probro nanus sibi ducit, ipsum
Dicit ingentem si aliquis Gigantem,
Sic & hi, fallens si aliquando ludit
Nominis echo.

E

ODE

ODE XVIII.

In degenerem Magnæ Domûs
Filiûm.

*Avorum virtutes, non semper tran-
seunt in Nepotes.*

Quod sæpè narro, rursûs idem cano:
Nil plena profunt atria imaginum,
Quas aut Avi, aut magni Parentes
Parietibus, patulisq; pictas
Portis relinquit. Sedula strenuæ
Ut quisq; tantûm regna modestiæ
Admisit in pectus, novisq;
Applicuit genium trophæis
Illustris hæres, hic Latijs micat
Omnino Gracchis pulchrius, eminet
Hic maior Augustis: perennes
Vix alijs adeuntur arces
Et castra famæ passibus, intimis
Quàm si medullis & probitas manet
Admissa, & indoles honestæ
Egreditur studiosa vitæ.
Secus, per ædes qui nisi respicit,
Et de paterno stemmate gloriam

Me-

Metitur, in suisq; deses

Nulla iacit monumenta factis ,
Inane lignum est : cui galeas licet
Et tela & arcus, & clypeos quoq;

Appendis , & multo undequaq;
Conspicuas chlamydes cruore ,

Inane lignum , non ideo tamen
Truncuſvè dici desinet. Arboris

Et sanguinis par fors , ut illa

Quò senior magis & vetusta ,
Hoc certiùs nil, quàm cariem timet
Sentitq; : sic & sanguis ut ut calet,

Defervet ætatum per ipsam

Usq; adeo seriem , suisq;

Parùm relinquit vel nihil. Herculem

Nil esse magno progenitum Iove

Iuisset , in cunis minantes

Ni intrepidus lacerasset angues,

Et fæda terræ monstra : velutq; aqua

In fonte primo quæ riget , ultimis

Mitescit in venis , & ipsa

Quò ulterius proprios propagant

Fluenta cursus, hòc citiùs ruunt

Ac detumescunt : sic generis decor

Magniq; natales frequenter

Per nimiam minuuntur augem.

Non gleba tantùm vilis inutiles

E 2 Pro;

100 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Producit herbas : est lolium suum

Et nobili solo, bonusq;

Sæpe Parens vitiosiores

Prolem relinquit. Magno etiam Iovi

Non semper ingens nascitur Hercules;

Martemq; qui prius, bibonem

Mox iterum parit ille Bacchum.

De Patre frustra, deq; Abavis tumes

Ignave Fili. De propria adjicis

Virtute si nihil, dolendum!

Ipse tuos sepelis Parentes.

ODE XIX.

A D

FELICEM POTOCKI

Palatinum Cracoviensem

Exercituum campi Ducem.

POTOCIANA CRUX *palmarum*
Polonis signum.

S Emperne mæsti nuncia temporis

Erraticorum lumina syderum

Immanè nictabunt? nefasta

Parrhasias feret Ursa nubes

Sem-

LYRICORUM LIBER II.

101

Semperne nostræ in climata Lechiæ?
 Nec surgit æther lætior ignibus,
 Nec noctis authores opacas
 Fulgidior fugat axis umbras?
 Io! Poloni luminis æmulas
 Proscribit umbras POTOCIÆ Crucis
 Novum serenum, faustiora
 Inq; suo vovet astra signo.
 Quod non Bootes, non Getico calens
 Ardore vincat Luna, quod impio
 Maxentius congressus ausu
 Depositis benè sensit armis,
 Et sentit hostis barbaricus suo
 Hucusq; damno, dum tragicas nisi
 Refert ruinas, tanta quando
 Crux Lechicos animat manûplos.

ODE XX.

A D

STANISLAVM MALACHOWSKI
 Palatinum Calissienssem.

TU, tu illa magni sanguinis indoles,
 Tu, tu illa firmis Fascia nexibus,
 Palmasq; pacatasq; lauros,
 In focios cumulas manûplos.

E 3

Tu

Tu Nestor idem, qui crepitantibus
 Ajax in armis, & male stridulas
 Elidis Hydras, & deserto

Attonitum trahis ore vulgum.

Et sic agendum, si memoris trahit
 Cupido laudis: vel gladij stylus,

Vel penna signet, cum sequentes

Hac methodo decoramus annos.

Strictis ligari fœderibus volunt

Et Phœbus & Mars, nec fera paginam

Vagina proscribit, sed unum

Castra tenent utriusq; collem.

ODE XXI.

STANISLAO

Decano Gnesnensi

ADALBERTO

Decano Louiciensi

FELICIANO

Capitano Gostinenfi

IACO.

I A C O B O

Pincernæ Zakrocymësi

K R A I E V S C I I S

Uterinis Fratribus.

VT Latona solet, laudet Apollinem
Alcmeneq; suum prædicet Herculem:
Ut vult, iacet Achillem;

Non æquat KRAIEVÎS Thetis.

Felix tum genitor, tum genitrix quoq;
Quod tantâ Lechicum progenie polum
Distinctis velut astris,

Stellarumq; beant choro:

Bis terni superas iam retinent plagas,
Ad quorum tumulos triste silentium

Non hæret, sed abunda

Ampli copia nominis.

Bis bini remanent, quos super æthera
Virtus ipsa levat; quos geminis veho

Mecum Fama quadrigis

Clangentes adhibens tubas.

Quot matres alibi, quot miseros patres
His & præteritis cernere sæculis

Mæstus debuit Orbis,

Lugens pascere Patria,

Dum

104 BENEDICTI à S. IOSEPH

Dum vel desidia se malè pervicax,
 Vel turpi maculat filius otio,
 Post dignosq; parentes
 Stultus degenerat nepos.
 Et quas à Proavis, quas ab Avis habet,
 Has in continuis haurit opes scyphis,
 Utq; ipsis sceleratus
 Hæres, sic pariter sibi:
 Magnus, qui patrias servat imagines,
 Maior, qui auget adhuc: de proprio addere,
 Et se ostendere factis,
 Veri gloria Nobilis.
 Dignos nostra canit concha KRAIEVIOS,
 Quod cum plenâ Atavis proveniant domo,
 Credunt se nihil esse,
 Nâ virtute refulgeant.

ODE XXII.

*Optimum est spernere, quidquid
 assultat.*

Vistula nostri rapidiq; Narvæ
 Et tumescentes reputans aquarum
 Vortices, vidi, quid iniqua demum
 Non agit unda.
 Classicum ventis canit, & minaces

E4

U4-

Undevs cogit violenta fluctus,
Obvium quidquid rapit, & furente

Occupat amne.

Ac ubi largo magis aucta crescit
Imbrium lapsu, pluviaeque ab altis
Montibus vires veniunt, & udi

Copia nimbi,

Tunc dat ingentem strepitu fragorem
Impetu currens vehementiore,
Tunc, redundanti ruit in propinquos

Gurgite campos.

Et quod agrestis seges inquietis
Nata sit tantum titubare culmis,
Primus in culmos segetesque lata

Impetus undae.

Hinc quod abduci videt & moveri
Posse, festino movet unda cursu,
Ut casae viles, humilique tectas

Stramine caulas.

Quodsi in Alpinas eadem subinde
Incidit rupes scopuloque lymphe,
Si que robustam reperit gravique

Pondere caute,

Assilit velox quidem, & impetenti
Pugnat interdum similis, sed & tunc
Non nisi allidit, cuperetque quavis

Ledere, ludit.

Nem-

106 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nempe robustæ gravitas modestam
Efficat molis generosa lympham,
Ut nihil possit, redeatq; vano
Spreta tumultu.

Id fit in nostris animis frequenter,
Ut quis è limo est, faciliq; molle
In lutum gleba, modicis liquefcit
Illicò guttis.

Ut quis exili paleæ leviq;
Pulverì compar, minimo movetur
Protinùs vento, tenuiq; prorsus
Sternitur aurâ.

Non statim cedunt animi valentes
Æolo cûivis, rationis illis
Est suum pondus, stabilisq; firma
Robora mentis.

Bella commotis agat undequaq;
Fluctibus livor, gravibusq; pravi
Æmuli certent odijs, & acris
Cuspide lingæ.

Qui potest sèipso propriâq; fulcris
Stare virtutis, minùs invidorum
Hic timet motus, quia tutus omnem
Excipit hostem.

Tela si pugnant inimica, parvum
Vir probus sentit reputatq; vulnus:
Et licet sentit, tamen ille nullo
Læditur ictu.

Qui

Qui
Tem
Ride

Fru
Arm
Fru

VI

Q

Ven
Min
A

Auc
Et
F

Qui semel mortem didicit vel ipsam
 Temnere, & temnit, subito minarum
 Ridet insultum, invidiaeque quasvis
 Despiciit iras.
 Frustra ab obtusis trepidamus armis,
 Arma vim perdunt ubi cuspidata;
 Frustrâ hebescentem metuit, qui acuto
 Non perit ense.

O DE XXIII.

A D

VESPASIANVM KOCHOWSKI

Nobilem rerum Polonicarum

Scriptorem.

Quæ penna? vel quæ sepia Lechico
 Desudat orbi? Sarmatiæ nova
 Quis scribit & signat futuris
 Gesta stylo relegenda sæclis?
 Ventura quæ post tempora posthumis
 Mirentur annis, & doceat suos
 Ævum secuturum nepotes
 Historicum relegens volumen.
 Audite! dicam, KOCHOVII manus
 Et penna tanto nobilis à stylo.
 Hic Scriptor, hic in eruditis
 Sarmatiæ notat acta chartis.

ODE

Qui

ODE XXIV.

IOANNI IABLONOVIO

Vexillifero Regni

ET

IOANNÆ MARCHIONIS

de Bethune Filiæ

Inter Geniales plausus
Epithalamicum votum,

EDico sponsis vota, vel ultimus
 Quæ discat orbis, discat ad æreas
 Evecta Gadium columnas
 Cærulei vetns ora Glauci.
 Vestra laborant sæcula gloriæ,
 Vobis beatæ plurima circumit
 Caterva fortis, & notantur
 Perpetui sine nube soles.
 Vos ad paterni stemmata sanguinis
 Magnas Nepotum addetis imagines,
 Vos prole sublimes futuris
 Fulcra Domûs parietis annis.
 Vos vincta pulchro nomina fœdere,
 Vos, o! Poloni sydera climatis
 Vivetis ætates, & auro,
 Et solidas adamante luces.

ODE

ODE XXV.

*Quamdiu æquor mundi navigamus,
tamdiu fluctus.*

M Undus Euxino similis, mariq;
Caspio, sævis agitur procellis:
Ut quis huc tantum subiit, vadosum
Invenit æquor.

Semper hic fluctus, resonantis undæ
Dira vertigo, rapidiq; semper
Vorticis pugnæ, gelidiq; cruda
Classica venti.

Scylla trux unum latus, & Charybdis
Alterum cingens metuenda, magno
Sæviunt motu, varioq; replent
Cuncta latratu.

Non ab infestis aliquam quietem
Africis speres; Aquilo feroxq;
Eurus hinc stridet, tumidiq; frendent
Murmura Cauri.

Navis humanæ miseranda vitæ
Se freto credit quoties, furentem
Æolum sentit, tremuliscq; pergit
Anxia velis.

Lætius quod si referat cubile
Phæbus, & puro micuit sereno,

MO. BENEDICTI Á S: IOSEPH:
Heu! nimis sudum breve, blandiensq;

Decipit aura.
Rursus horrendis inimica nimbis
Bella tempestas movet & movebit,
Rursus immitis subeunda rursus
Prælia ponti.

ODE XXVI.

A D

STANISLAVM KRAIEWSKE
Decanum Gnesnensem,
Tribunalis Regni
Præsidentem.

V T Themis quondam lachrymata dixi,
Ut Themis quondam querulata flevi,
Non queror iam sic, quia non maligna
Opprimor arte.

Nuper immensis dominando terris
Meq; regali trabeando sumptu,
Ad caput ferto, adq; manum potente
Splendida Sceptro,

E paludatis malè pulsa tectis,
Atq; concessos dare iussa cinctus,
Quas tuli leges, dolui scelestæ
Cedere fraudi.

At

At modò primæ rediêre sortes,
Et profanatæ renovantur aræ,
Iura cum specto KRAIEVIANÆ.

Credita CLAVI.

Rusticas erro minimè per ædes,
Nec per ignotas vagæ vector urbes,
Quò feror tantùm, veneratur omnes

Lechia fasces.

Hic vel obscuro licitum mapali,
Vt suas pressum recitet querelas,
Ac Herum dicat, quoties gravantem

Sustinet Aulam.

Hic hero fas est, quoties rebellem
Subditum sentit, recitare quantum
Subditus peccat, Dominumq; quanto

Asperat ausu.

Si quis ereptos patitur penates,
Vel datam venum gemit ire famam,
Promat hic vulnus, si aliquando stricto

Scinditur ore.

Nil sciet clausum, referetq; pœnam,
Si vel erravit Dominus, vel audax
Subditus læsit, vel iniqua si quid

Deviat ira.

Hic ad ereptam licet ire villam,
Hic laceffitum reparare nomen,
Hic ab inflicto poterit reposci

Pœna dolore.

Sicq;

112 BENEDICTI à S. IOSEPH

Sicq̃ dum specto mea iura reddi
Pristinæ formæ, repetiq̃ leges
Quas tuli quondam, meliorem nolo
Vivere sæclo.

Millies dicat mihi iura, rursus
Millies dicat, voveo; redibunt
Sceptra sub tali, repetentq̃ raptum
Iudice Regnum.

Millies dicat mihi iura; laurus
Fracti quæ quondam, melius virescet,
Inq̃ maiores veniet sub isto
Iudice frondes.

Millies dicat mihi iura, tunc spes
Crescet ereptæ melior coronæ,
Tunc reassumet temerata primum
Purpura vultum.

Atq̃ si Tuscas etiam sub Alpes,
Vel peregrinas properabo Gades,
Ultimas vel si Tyrii subibo
Climatis oras,

Resciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, nil morata
Desero Gades subito, remotam
Desero Thulen.

Imo si celsos habitabo celos,
Et sciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, tunc vel ipsum
Desero Cælum. BENE-

113
B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum

L Y R I C O R U M

LIBERTERTIUS.

O D E I.

A D

STANISLAUM SZCZUKA

Regni Poloniæ Referendarius.

Pulchrum bellatricis Domus testi-
monium in expeditione Viennensi

septem simul SZCZUKOVIOS
militasse.

S Oror Gradivi non reputat quot, &
Quantinè pugnent, cui satis est, potest

Si scire, quales. Bella nempe

Non numero, sed agente fortis

Virtute constant militis. Attamen

Roma illa pulchrum censuerat suæ

Quandoq; genti, dum phalanges

Ex

ipsum
BENE-

Ex Fabijs numeravit ipsis ;
 Dum tota quondam castra sequentibus
 Nec tanta cessit fama Quiritibus,
 Vt sanguis unus in Veientes
 Patritijs tonuisset armis.
 Pulchrum Polonis & chronicis decus ,
 Conscripta solis quando Toporijs
 Vexilla septem, totq; strictas
 Enumerat Cromerus secures.
 Et SZCZUCIANIS servit adoreis
 Fuisse septem SZCZUKOVIOS simul ,
 Bellona quos Mater cadenti
 In columnen statuit Viennæ.
 Ibiq; COLLIS pro rigido triplex
 Mavortis Hæmo, RASTRAq; pro integro
 Nativa castris , pro potenti
 Mens steterat generosa muro.

ODE II.

*Fallitur, qui reverentiam de metu
 querit.*

Nemo non lætus , famulantis omne
 Excipit postquam studij tributum;
 Nemo non gaudens humilis profundo
 Poplite cultus.
 Sed coli quisquis capit , id coarctato
 Non metu quærat, trepidante vera,

E genu nunquam reverentis exit
Gloria penſi.

Comitas magnum ſtatuit, ſuiq;
Imperat ſummos ubivis amores;
Nescit incuſſo veneranda reddi
Larva pavore.

Qui minas addunt, proprijſq; tali
Corporis cultum methodo requirunt,
Non adorantur, ſed ut efferata
Monſtra timentur.

ODE III.

A D

CAROLUM DOLSKI

Magni Ducatus Lithvaniæ

Supremum

MARESCHALCUM,

Scholarum Piarum Dabrovicienſem;

Lubieſzoviienſem Fundatorem;

Dum deſideratiſſimæ ſuæ Conſortii

ELISABETHÆ

OSTROROGIÆ

*Septenæ proliſ funeribus ſtipatæ
dolenter funebria pararet.*

I Nane morti munus, inutile

Simulq; penſum flebilibus ſtatim

Sta-

Stagnare lachrymis & amplo
 Insoliti gemitùs canali
 Rigare pectus, dum sociam thori
 Prolemq; defles, quæ numerosior
 Ornabat ut vivens Parentem,
 Sic subitis citò rapta fatis
 Auget dolorem. Marmora lugubri
 Perfrunde fletu, teq; rigentibus
 Adsternere lamentans sepulchris;
 Ad miseras Lachesis querelas
 Obdurat aurem. Sic Phæton suo
 Quondam Parenti, per Rhodopeias
 Defleta sic rupes gementi
 Euridice toties marito;
 Nec lachrymarum profluvijis fuit
 Lenita quidquam mors; stimulo dolens
 Savire ictuq; in paventes
 Phæbus equos potuit, negare
 Ipsiq; mundo servitium; miser
 At Fata versùs nil potuit Parens,
 Ille, ille cū aurora vespereq;
 Et celeres famulantur horæ.
 Argilla quædam nos figuli sumus
 Omnes supremi. quid querimur? sua
 Si vasa fingit, & refingit:
 Nemo hominum juvenis senexq;
 Immunis, ætas nulla, volubilis

Ale-

A lege fati est. Illa eadem dedit
 Nos hora quæ nasci, illa mortis
 Nos tragico subicit tributo.
 Perenne nil h̄t; plurima iam suis
 Defuncta fatis; & reliquum quod est,
 Spectat ruinam: ipsæq; noctes,
 Imò dies obeunt & astra.
 Immensa terras tam solidas neq;
 Iuvabit unquam machina, & oppidis
 Et urbibus fatalis instat
 Ictus; ab hoc elementa casu,
 (Et quidquid h̄c nos sustinet, ac alit)
 Orbisq; pendet; pennigero gregi
 Apertus aer, ludit omnes
 Squamigerum genus inter undas
 Tutè, nec ulla infidias putant,
 Pisces; at hamus, vel modicum cibi
 In ære captivât recurvo;
 Visco in aves pedicisq; laxis
 Accedit auceps callidus, & novâ
 Prædâ potitur: sic hominum super
 Stat Parca vertices, & ictu
 Continuo minùs arbitantes
 Percellit atrox: sic aliquem grege
 Abducit è nostro assiduè gravi
 Venatui instans, mille ut hamis,
 Sic laqueis metuenda mille.

Ere-

BENEDICTI à S. IOSEPH

Erepta coniux ELISABETH tibi
 O Magne DOLSCI! ponò statim suam
 Præcessit & secuta Matrem
 Septicipis sobolis ruina.
 Videre natos exanimés, simul
 Spectare dilecta ex Niobe unicum
 Rigenſq; marmor, quanta cordi,
 Quanta tibi catapulta sævi
 Fuit doloris! verum animo est opus
 Magnoq; mentis robore, siquidem
 Lugere vix viri est, Lacena
 Christiadum pietas scit à quo
 Hæc tela nobis proveniant Duce.
 Non est Lycæi nervus Apollinis,
 Nec ira Latonæ furentis,
 Quæ Nioben nimium superbam
 Suoq; sætu se Ortygias supra
 Divas ferentem vindice Filij
 Ultura ferro, grande natis
 Tantalidi quoq; grande Matri
 Ut vulnus, ipsum sic dedit exitum;
 Sed id supremi velle fuit DEI,
 Humana cui servit voluntas,
 Velle hominis cui servit omne;
 Probata cælis ut tua ELISABETH,
 Et quarta ternis Gratia Gratijs
 Addenda, de præſente vita

Ad

LYRICORUM LIBER III.

119

Ad Superum meliora felix

Transire posset regna : cui statim

Parata cælis præmia, ubi sequens

Illa illa natorum corona

Se medijs sinuavit astris.

Finem dolori pone ; ita Martio

Extinctus olim Filius , & quidem

Quem mæstus unicum tenebat,

Nec reliquæ fuit ulla prolis

Spes , temperavit sed gemitum tamen

Sic , ut Senator funera publico

Privata postponens , eâdem

Se Patriæ statuisset hora.

Te Curialis Scipio Littavi

Ambit Senatûs , funereis videns

Te deinde pullatum lacernis

Blandus honor, subito curuli

Ferale mutat pegma, nec ingerit

Lugubre peplum , sed trabeâ, iubet

Sed more vestiri Gabino

Patritios habitus , & illos

Pro nigricantis syrmate tegminis

Profert amictus, quos diademata,

Quos scepra , quos omnes videre

In medio cupiant Senatu.

ODE IV.

Ad

Ad

A D

HEDVIGEM IABLONOVIAM

Supremi Exercituum Ducis

Filiam.

*Dum 10 ANNI KRASINII
desponsaretur.*

Quem Leda mallet, quàm dare Castore
Præfert Achilli quem proprio The
Nubis KRASINIO IOANNI
Pulchra IABLONOVII vireti
Pomona; deducens IABLONOVIO
E Patre Mavortem, KASANOVIÀ
E Matre Bellonam, vicissim
Ipsa novos paritura Martes.
Ut ut quærenti perfidus Orpheo
Hymen serena pro face flebilem
Fumum resuscitat, nec omen,
Vel proprium sine nube vultum
Ostendit; at vos connubialibus
Magis fidelis convenit ignibus,
Non dira cum tantas adunat,
Sed melior paranympa mentes
Fortuna. Nec Thrax Euridicem Orpheus
Heben Polonus sed capit Hercules,

Ad-

Admetus Alcestem, venustam
 Mars clypeo melior Dianam.
 Tu nata magno sanguine Cynthia
 Ignara nubis, Tu Iove prodicta
 Tonante Pallas, Christiani
 Tu rutilans Cynosura Solis.
 Tu pulchra pulchræ Filia Gratia,
 Minerva Iunonis, melior Tui
 Pandora sæculi, Dearum
 Una nurus, graviore multas
 Præis cothurno, quam famulus Pudor
 Candorq; pleno circumit agmine,
 Quam blanda comitas amico
 Illicium statuit IOANNI.
 Iam vota felix fume, vel ultimus
 Quæ discat Orbis! Vive: adamantibus,
 Auroq; textiles obryzo
 Vive dies, placitumq; fume!
 In vota Sponsum. Vivite! vivite!
 Utriq; longis vivite sæculis,
 Utriq; & in vestris avitas
 Pignoribus cumulate ceras.

ODE V.

F

AE

AD

HIERONYMUM
AVGVSTINVM
LUBOMIRSKI

Supremum Regni Poloniæ Thesaurarium,
Ressoviensem Scholarum
Piarum Fundatorem.

N Unquam Drusorum sanguis ab arduis
Cessavit armis ; à strepitu, minis,
Nunquam à resultanti tumultu
Scit requiem SRENIAVA motis
Pugnator undis. Sæpè voragine
Vastâ ac hianti gurges hic æstuat,
Ingenſq; vis illi, nec unquam
Lenè fluit, nimia frequenter
Sed sæ vit irâ: saxa cui, graves
Oppone rupes ; in scopulos ruit,
Firmosq; saxorum lacertos
Vexat atrox, fluidoq; cuncta
Assultat ictu. Sic agit horrido
Fluctu tumescens Adria; sic agit
Et ille qui pro aquis rubenti
Sæpe fluit Rubicon cruore.
Quæ verò tanti Numina fluminis?

Qui

LYRICORUM LIBER III.

123

Quis SRENIÆVÆ perspicuas facit

Spumare sic lymphas? ut arma,

Ut galeas clypeosq; volvant?

Nec sola vastis littora fluctibus

Pulsent, sed Hæmo, sed grave Pelio

Ossaq; deferant duellum

Sangvineis saliendo spumis.

Tu, Tu ille tanti Fluminis es Deus,

Tu Martiales erigis altiùs

Aqvas, ut immensis redundant

Vorticibus, subitisq; semper

Stridant procellis. Tu refluentibus

Neptunus undis, Tu pelagi Pater;

Quod arva, quod cautes, potenti

Quod scopulos feriat fragore,

Tu LUBOMIRI Maxime. Non tamen

Spumante Ponto, non fragor editur

Latrante Scylla, sed crepantis

Fit sonitus strepitusq; ferri.

Fluctusq; surgunt non alij, nisi

Quos mucro movit; nec regit hic Thetis,

Bellona sed Mater; tridente

Res agitur neq; , sed trabali

Res constat hastâ. Pro scopulis novæ

Petuntur arces; saxa nec ampliùs

Tunduntur, at muri; nec agri,

Sed validæ feriuntur arces.

F 2

Nec

124 BENEDICTI A S. IOSEPH

Nec Phæbus hîc iam tingit equos levî
 Instructus arcu , sed vehementibus
 Mars acer armis, cûi capillus
 Non rutilo renitescit auro ,
 Sudore sed frons , ense riget manus :
 Quem lenta nunquam balnea noverant,
 Non molle Nympharum cubile ,
 Sed gelidæ tenuêre thermæ.
 Sic illa primis sanguine gestijt
 Ætas ab annis, sic clypeo super
 Reclinis, aut hastâ Juventus
 In patrio Tibi crevit amne
 O! LUBOMIRI. Mars dederat cavo
 Ab ære signum , non Tibi culcitra,
 Non suavè nutrices canentes ,
 Sed rigidæ placuêre conchæ.
 Parvoq; Achilli non alius thorax
 Quàm scuta, duri quàm gladij brevem
 Dedêre somnum. Crevit ætas
 Threijcium sonuitq; postquam
 Ad arma cornu, Tu velut Africi
 Buriq; motus turbine; barbaras
 Excurris adversus phalanges ,
 Ac Getico metuendus Hæmo,
 Spumantis instar volveris æquoris,
 Littusq; non iam , Thressia minacibus
 Sed castra verberas procellis ,

Et

Et rapido propè mergis alto.

At primus in nos arma Borysthenes
Sumpsit rebellis, mancipium antea

Et vile vulgus, Lerna putris

Multiplices pariens sed Hydras,
Et mille semper monstra: coercuit

Quæ mucro quamvis Sarmaticus, tamen

Illæ renascebantur Hydræ,

Quæ Herculeas etiam fatigant
Subindè vires. Iverat Hercules

Mavorsq; noster; Tu pariter Tuum

Post Herculem Thesèu paratis

In famulū populū catenis.

Verū obsolescit gloria sæpius

In hoste vili; nec satis ad decus

Plebeia carrago, triumphus

Nobilior, quoties arenam

Par monstrat hostis. Quare Oriens Tibi

Audaciori quæritur æmulo,

Geluq; concretas, acutâ

Nec glacie Geta vidit undas.

Palmare flumen fluctibus intulit

Se non supinis, naufragium statim

Ferendo Tauricæ, furenti

Ingrueras quoties fluento.

Vexilla pugnax quæ tulerat manus,

Regnantis & quæ gratia Principis

Infornis in munus laboris
 Ultro dedit, Tibi militare
 Ad bella signum ! non puduit sequi
 Martem vel ipsum, quandoquidem manu
 Vexilla portabantur illâ,
 Quæ gladio nisi, vel tripenni
 Assveta telo. Mox iterum gravem
 Implevit ingens Scipio dexteram :
 Et hic paludatos, Achillis
 Hasta velut, peperit triumphos.
 Nunquam in virili nempè manu rude
 Inersivè telum. Clavi etiam potes
 Præstare, quod clavâ; loco arcæ
 Si solidas referabis arces.
 Ibit per ipsas fama Propontides !
 Tantiq; fulgor Nominis aureum
 Evincet Hermum : non Idaspem
 Non tumidum magis æstimabit
 Fortuna Gangem; pulchrius alluit
 Qui scuta pro auro, fert Garamantide
 Qui tela pro gemmâ, corusco
 Qui remeat SRENIAVA ferro.

ODE VI.

*Nemo Patriæ tanta tribuit, ut non
 plura acceperit.*

Tan-

Tanta nemo Patriæ
Rependit unquam, quanta de benigno
Bius accipit sinu.

Utcumq; nasci fit bonum perenne;
Ast ali perennius.

Laus sola, quod gignant, penes Parentes;
Amplior sed Patriæ.

Sustentat, educat, fovet, tuetur,
More matris optimæ.

A bellicis phalangibus secundat,
Hostiumq; turbine.

Spirare si licet malis repulsis;
Omnis inde spiritus.

Hoc fonte manant gratiæ, beata
Hoc volupta margine,

Felicitas hoc omnis ex fluente.
Vana Patriæ Patris

Plerumq; nomina, tituli tumentes.
Vel profuso sanguine

Das debitum Matri tuæ tributum.

ODE VII.

AD

M A R C U M

M A T C Z Y N S K I

Terrarum Russiæ Palatinum.

Varezensē Scholarum Piarū Fundatorem.

F 4

Eone

E Onè tendam præcipiti ferox
 Vates volatu? quò celeres vibrat
 Sublime per nubes & auras,
 Æthereis propior coluris
 Festinus alas Accipiter? petit
 Quò celliorum lumina syderum
 Nimboſq̃, inaccessosq̃ tractus,
 Et reliqui nova regna mundi
 Impune pennis ſcindit alacribus?
 Inſuitatos nec tenues agis
 O Magne MATCZYNI! volatus,
 Accipiter properas avitus
 Adurget alas, cū paribus comes
 Inſtructa plumis Gloria ad ultimos
 Uſq̃ uſq̃ luſtatur Triones,
 Teq̃ ſuis ſuper aſtra pennis
 Portare tendit. Profer in æthera
 Corpusq̃ mentemq̃, effugit infimas
 Mens magna valles, quam ſub ipſos
 Dexteritas vehit ipſa cœlos.
 Credetis? urbes, & capitis minor
 Recedit orbis, regna volatilem
 Ivere ſub pedem. Io magne!
 Heſtor ovas, ſuperoq̃ nomen
 Inducis axi. Te ſuper algida
 Remotioris littora Boſphori,
 Dacumq̃ Getulumq̃ ſupra

LYRIGORUM LIBER III.

229

Fama vehit, Rhodaniq; canas
Excedit undas. Ibis & ultimis
Noscere Colchis ; ibis & ultimis
Noscere Baſris ; Fama promptam , &
Accipiter movet ultro pennam.

ODE VIII.

*Nihil in mundo securum, quod
prosperum.*

STat nulla certo prosperitas loco.
Rerum beatos tangere limites,
Immane portentum , omne lætum
Ambiguo solet ire passu.
Quæ firma credis , continui docent
Caduca casus : non ebori fides ,
Aut pallet, aut rubet, molestâ
Nulla caret Cynosura nube.

ODE IX.

AD

REMIGIUM SUSZYCKI

Cracoviensem Canonicum,
Scholasticum Lanciciensem.

F 5

Sc.

*Serenissimorum Principum*ALEXANDRI
& CONSTANTINI*Moderatorem.*

C Hironè sub quo, sæpius interest,
 Et magni Achilles à teneris statim
 Formentur annis, ad Coronas
 Et geniti vigilem requirunt
 Omnino curam. Nos adeo sumus
 Qui turba simplex, qui populi sumus
 Servire nati, subditosq;
 Quos rutilis dedit esse sceptris
 Natale fatum, præcipuos tamen
 Semper Magistros poscimus, ultimam
 Minante natura ruinam,
 Ni ingenuâ stabilitur arte.
 Iam verò Regum quos diademata,
 Quos cincta summis purpura fascibus
 Expectat, & regale obryzum
 Quos cupidis manet ultrò votis,
 Quantum educari pertinet! indoles
 Privata quando negligitur, sibi
 Vel admodum paucis nocebit,
 Exiguum paritura damnum.

At quos theatri publica Principis
Orchestra poscit, cū cydare student,

Cū summa maiestas paratur,

Hic proprio famulūq; damno
Nutritur orois, si male sedulam

Custodis Argi respuerit scholam;

Et si gubernatrix ab ipsis

Non fuerit bona norma cunis.

Sunt multa regnis damna, nec interim

Durare possunt; à male Principis

Regnantis instructa iuventā

Perpetuæ populosq; vexant

Regnumq; clades: nec licet his malis

Sperare finem, ni vel in ultimo

Azone Regnantis, vel ipsis

Dum veniunt sua busta regnis.

Hinc ita magnos cura frequentius

Movit Philippos: hinc Theodosijs

Impensus est labor, quis esset

Arcadij moderator? & quo

Ductore posset tam Imperij gravem

Subire molem, quàm diademate

Cinctus, paludata decoram

In trabe a perhibere scenam.

Hinc & IOANNIS sollicitum petit

Res ista pectus, quo nolo Lechicæ

Crescens ALEXANDER coronæ,

132 BENEDICTI à S. IOSEPH

Quomodo Sarmaticis & alter
 Natus triumphis Filius indolem
 Ad regna formet, formet & inclitam
 Dignamq; CONSTANTINO opimis
 Imperijs solijsq; mentem.
 Nam si IACOBO Sarmaticas prior
 Lucina spondet Iunoq; purpuras,
 Non vult ALEXANDRUM, corusco,
 Non alium spoliare Fratrem
 Intendit ostro. Sunt ea nomina
 Formata sceptris; est ea maximi
 Fortuna Patris, Filiorum ut
 Quisq; suam teneat Coronam,
 Regniq; pomum: cum Iagelomice
 Et Casimiro non patrius nisi
 Servivit Orbis, sed relictam
 Regna alibi petiére prolem.
 Fortuna nullum deferet; omnibus
 Sunt regna natis, si puerilibus
 Non desit informator annis,
 Spemq; novis foveat tiaris.
 Tu tu ille tantæ rector es indolis,
 Tu ad Sceptra formas progeniem optimi
 O digne SUSZYCCI IOANNIS,
 Tu Lechicæ sobolem MARIE.
 Augusta proles vel sapientiam,
 Vel fræna mentis discit, & ubere

In

In regna plausu, se Leonem
 A tenero manifestat ungue.
 Crescit futuris gloria sæculis;
 Orbisq; spectat, quantus hic Hercules,
 Et ille quantus est Achilles,
 Deq; tuæ studio Minervæ
 In quanta surgit culmina Patrio
 Ornanda Scuto. Iam video, æquitas,
 Et illa quæ Reges adornat,
 Temperies bonitasq; morum,
 Vultus sereni blandaq; comitas,
 Regniq; legum magna perities,
 Et cuncta, quæ Regnante digna,
 In dociles abiere mentes,
 Sed te Magistro. Quandoquidem tibi
 Fortuna nostri credita Cæsaris,
 Da vela lætus, spesq; nostras
 Sollicitis moderare remis.

O D E X.

*Sic quosdam Fortuna favor, vel vir-
 tutis commendavit opinio, ut ipsa
 vitia parentur virtutes.*

Hercules toto celebratur orbe,
 Hercules pulchris abivis triumphis:
 Ple-

Plenus incedit, faciuntq; grande
Sæcula nomen.

Quod Leo quondam Nemeæ timendus
Senit oppressos graviter licertos,
Et quod impactæ gemuit sub alto
Vulnere clavæ;

Quod coruscanti radians in auro
Menali demum superata cursu
Cerva pernici, quod & Hydra strictum
Hauferit ensẽ;

Non levis Taurus populis quod horror
Hesperijs olim reboans in agris,
Quodvè Sus vastæ Arcadiæ potentem
Senferit ictum;

Lata discurrrens canit universum
Fama per mundum, memoresq; fasti
Herculem clamant, sua dantq; tantis
Præmia gestis.

Et tamen scimus, quod & impudenti
Est Leo donum positus puellæ:
Scimus horrentes maduere nardo
Quomodo crines.

Scimus, ut duro manus illa se ro
Nota, vel fufum muliebre sumpsit,
Vel tubam ponens cecinit nugacis
Carmina plectri.

Scimus, ut clavam pudet haud virili

Fæminas inter studuisse penso,
Flexit ut Martis soboles ad unam
Transfuga lænam.
Hercules felix tamen inter istos
Semper excelsus, vetus illa magnum
Herculem clamat, memoratq; præsens
Sæpius atas.

Proh! quid id tandem? scelera nefanda
Orbe quod toto celebretur hæres,
Quod sub illustris vitium triumphet
Pallio honesti.

Credo Fortunæ favor est, & illa-
Opinio gestæ semel orta vitæ,
Ipsa virtutes putet ut tenaci
Crimina sensu.

Sit miser, certos habeatq; naves,
Creditor magnus: quia fama pronis
Quem levat ventis, etiam per ipsas
Emicat umbras.

ODE XI.

AD

STANISLAVM WITWICKI
Episcopum Posnaniensem.

Ergo minacem fatidica face
Planeta vultum, & prodigialium
Arca

136 . BENEDICTI à S. JOSEPH

Arcana Saturnus dierum

In Lechicum quoq; portat orbem?

Pridem Cometarum exitialibus

Ardemus astris ; syrmate longior

Pridem redardescit favilla

Igniferis metuenda virgis.

Credetis? io ! flammivomos trahens

E nube crines sydus in Arctico

Fulsit Polono , faustiori

Sarmaticis radiavit igne

Planeta terris. Surgite Sarmatae

Et emicantis lumina syderis,

LUNAMq; , nativasq; STELLAS

Multisonis celebrate filtris.

O D E XII.

A D

M I C H A E L E M

à Visitatione B. M. V.

Scholarum Piarum.

Post administratum optimè gesti bi

Provincialatus munus, Religiosa sua

quieti modestissimè vacantem.

NOn illa imperij fames ,

Non hæc sollicitæ cura superbia;

Ho

LYRICORUM LIBER III.

137

Humanam beat indolem,
Sed desiderijs parta pijs quies,
Savi nescia turbinis;
Ipforumq; potens æmula Cælitum.
Hæc Tu pace beatior,
Quàm si Bactra tuis subdita nutibus,
Vel subiecta foret Tyrus,
Vel dives Phrygiæ Persia purpuræ.
Interdum Iuvenes manes,
Quos primò teneræ vere puertitæ,
Vitæ sancta serenitas,
Circumfusa suæ luce modestiæ
Unos format in Angelos,
Et planè medium constituit polum.
Nil tali melius domo:
Nil post Empyreas nobilitis plagas.
Terris esse domesticum,
Et cælos humili tangere vertice.
Sed Tu non MICHAEL fores,
Ex his Angelici ni fierent chori.
Princeps Militiæ Sacræ,
Verbo & compositis moribus eminens,
Comprêndis sâtis omnia,
In se, quæ inferior continet Angelus.
Tantâ cumq; modestiâ
Privatus tacito vivis in angulo.
In nos imperium tamen

Et

128 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et quædam placidi sceptrâ tenes Patris.
 Nam quidquid sumus, est tuum;
 Et nostrum esse, tuo ex esse stat, & stetit.
 Da signum MICHAEL tubâ,
 Et prompti sequimur classica milites.

ODE XIII.

*Didonis, & humana in promissis
 suis inconstantia.*

ME prius tellus subito dehiscens
 Sorbeat, totam rapiatq; hiatu,
 Me prius vortex ferat, & profundum
 Mittat in amnem.

Me vel immiti iaculetur arcu,
 Vel nimis sævis perimat severus,
 Fulminum nimbis, pluvioq; tollat
 Iuppiter igne.

Ut vel infernas Erebi sub umbras,
 Tetra pallentis vel in antra mortis,
 Et tenebræ miseranda pergam
 Limina noctis.

Te Pudor quàm si violens, vel illa
 Iura dissolvam, quibus obligata
 Hactenus vixi, retinens prioris
 Fœdera vitæ.

Re-

Regna vel Mavors Rhodopenq; donet,
Vel suam Delon, Clariosq; fines,
Delphicam Lesbou, tribuatq; dites
Phæbus Amyclas.

Nec Iovis Cretam volo; prima quondam
Cui fides à me fuit: illè nostros
Servet affectus, alium recuso

Nosse maritum.

Audijs tristi recubans in urna
Ille qui primos tenuit iam amores,
Hæcq; commotus loquitur dolenti
Corde Sichæus.

Dicis id nostris malefida tædis,
Ecquid internum tenet ille pectus
Ignis, ut totas vehemens adurat
Flamma medullas?

Sepibus tædas adhibeto, tanto
Non flagrant æstu, stipulamq; non sic
Fomes exurit, mala sponfa quanto
Ureris igne.

Cerva defixo semel icta telo
Horridis errat fugitiva sylvis,
Interim nescit, latus alta quando
Læsit arundo.

Ureris Dido, neq; Luna suavem
Impetrat somnum; vacuas per ædes
Hinc & hinc curris, positissq; marces
Langvida stratis.

Et licet prandes , licet inquieta
 Sæpe convivæ loqueris , sub imum
 Intrat Æneas penetræ capti

Non benè cordis.

Interim cessant opæ , nec Urbis
 Tecta consurgunt , validæq; turres
 Et domus cessant; posito quiescunt

Mænia vallo.

In nemus fert mens ; it odora ponè
 Vis canum , stipant equites , Phrygumq;
 Est frequens tecum comitatus , aditat

Dardanus hospes.

Credis in nexos quod itura casses
 Ursa , vel misso iaculo quod Afram
 Tigridem prorsus perimes , ferumq;

Dente leonem?

Non aprum , fulvos neq; tanta cervos
 Quærit indagò ; capienda laxo
 Dama tu reti , peritura tenso

Tu lupa casse.

Fulgurat cælum , sequiturq; plenus
 Grandinis nimbus , nova quisq; quærit
 Tecta , sub tanto qveat ut latefcens

Sistere nimbo.

Troius Æneas fugit , & tu eandem
 Sola speluncam petis : ardet æther
 Igne , sed nec tu miserranda parvo
 Urreris æstu.

Obsti
 Obsti
 Et V

Coni
 Et te
 Nesc

Fing
 Pell
 Crin

Ha
 Exp
 Heu

Sæp
 Sæp
 N-r

Ver
 Et f
 Nos

Ha
 Ira
 Ira

Obstitit rectum , pietasq; , primas
Obstitit sanè pudor ; at Cupido
Et Venus vicit, quia prostitutum es
Passa pudorem.

Coniugem dicis , sceleris sub isto
Et tegis nomen titulo? supernus
Nesciat tanquam polus, & corusci
Regia solis.

Finge proüt visum; vaga fama turpem
Pellicem spargit, penetravit iste
Criminis rumor Lybiam , meaq;
Detulit auri.

Hactenus fractum Phrygiæ pudorem
Exprobat læsus Dominæ Sichæus;
Heu! quotus nostrum gravioris haud est
Criminis author?

Sæpius cælo , superis vovemus
Sæpius Divis ; maculandus ullo
Nemo quod nostrum vitio sequentes
Vivet in annos.

Venit interdum brevis hora, parvum
Et suæ poscit spatium voluptæ ;
Nos Dei obliti scelerum lætosis
Mergimur undis.

Hæc dies dicit, quia nulla nostrum
Ira, pulsabit violentæ pectus ;
Ira non tantum, subeunt sed atri
Castra furoris.

Hæc dies dicit, quia nulla puram
 Vis subintrabit minus apta mentem;
 Heu! Venus nostris quoties potitur

Integra castris.

Hæc dies dicit, quia non avaro
 Vile quæretur studio metallum;
 Ecce non aurum, minimus sed hæret

Pectore nummus.

Hæc dies dicit, quia lassa morbis
 Ad suum rectum remeabit ætas;
 Sanitas venit, tenet omnis ægrum

Vita teporem.

Millies cælo, superis vovemus;
 Millies cælo superisq; factum
 Frangimus votum, similes furenti

Semper Elisæ.

Heu! quid infidi superos, Deumq;
 Ludimus? lapsi meminit pudoris
 Impudens Dido, temerumq; lavit

Sanguine crimen.

Nos Dei iustam retinentis iram
 Prorsus obliti, scelerum vadoso
 Mergimur cæno, immemores sequentis

Undiq; panæ.

ODE XIV.

AD

AD

RAYMUNDVM

à S. CATHARINA

Scholarum Piarum.

*Dum ei Author Lyricorum suorum
curam commendaret.*

VT absq; nœvo vivis, & integra
Servas profundæ regna modestiæ,
Sic vive mi RAYMUNDE; nostri

Interea memor esto partûs.

Labore proles nata meo, meâ

Qualiq; Musâ, Matre; domesticis

Non vult supersedere tectis,

Sed medijs cupide theatrum

Aspirat orbis. Non, modico memor

Se Patre natam; non, inopum memor

Natalium fortis, per urbes

Per varias cupit ire terras.

Mitto, protervus quò trahit impetus,

Custode sed Te: sit tenuis licet

Pauperq; Tu contende, ut omni

Circumeat tamen absq; nœvo.

ODE

ODE XV.

A D

*Vetustissimam.*CORVINORUM
Familiam.*Cum suo CORVO diutissimè
perennantem.*

VT ut sit ipsis vana superstitem
 Vixisse CORVUM fabula sæculis,
 Vester secuturos legendam
 Historiam dedit in Nepotes.
 Non una CORVUM sæcula grandibus
 Implere fastis, postquam adamantinis
 Is ipse captivam catenis
 Parcæ agiles agit ante currus,
 Et pro tributo stamina strenuæ
 Prolixa vitæ mandat aheneis
 Ducenda fufis, temporumq;
 Pensa gravi solidanda ferro.
 Et cum frementis monstra Propontidis,
 Aut æstuosi regia Bosphori,
 Aut ætq; inaccessiq; Phocæ,

LYRICORUM LIBER III.

145

Et gelidi simulacra Cauri
 Plerosq; terrent à medio brevis
 Ardore cursûs, ille tot impiger
 Decurrit ætates; volucrem
 Nec spatjs cohibet volatum.
 Vos illa tantæ, Vos Soboles Avis,
 Vos è Quirinis proveniens jugis
 O! Magna CORVINI propago,
 Per Proavos Aravosq; longum
 Impletis ævum: cùmq; alias domos
 Absumit ignis, vel violentior
 Everrit Eurus, aut hiulcis
 Trux Boreas, Aquiloq; nimbis,
 Vastantq; fessis tempora sæculis;
 Vos à tot annorum ordinibus gravem
 Nescitis occasum, perenni
 Sed solidos adamante menses,
 Sed ducta duro sæcula marmore;
 Sed fusa forti, ac impenetrabili
 Momenta ferro, sed metallo
 Perpetuas numeratis horas.

ODE XVI.

A D

VINCENTIVM à S. IOSEPH

*Dum Romam ad Generalia Comitia
 electus illuc infirmus iacet, & tan-*

dem

G

dem sanus, & Scholarum Piarum Provincialis rediret.

N Il fata versus, nil adamantinos
 Contra Polorum possumus ordines;
 Ut quemq; virtus, vel benignè
 Respiciens Cynosura blando
 Dignata vultu, quemq; suæ Deus
 Commisit urnæ; spebus hic illico
 Illudit humanis, videtq;
 Consilij hominum supremum
 Non stare Numen. Te licet arida
 Depasta febris, Te macies licet
 Morbusq; non cessans ad almam
 Ire diu prohiberet Urbem:
 Periculosum fida cohors neq;
 Permisit unquam aut svasit iter; tamen
 Te Fata spem præter, beatæ
 Incolumem statuere Romæ.
 Quem fata amico prona foveant sinu,
 In seq; cælum suscipit, huic nihil
 Humana vis obest: per ipsa
 Letiferi quoq; colla morbi
 Calcando pergit: nec pueriliter
 Deridet ægrum, nec iocularibus
 Vexat cachinnis, ast amicâ

Pren-

LYRICORUM LIBER III.

147

Prensat honor recreatq; dextrâ.
Sic post flagrantium tormina febrium
In sanitatis promptius essedo
Te prima devexit potestas,
Præpositi officiumq; Patris.

ODE XVII.

A D

ANDREAM ŁACKI

Infulatam Ołycensem
Gnesnensem, Loviciensem,
Canonicum

Tribunalis Regni VicePræsidentem.

Fama refer, nostris iterum se transfuga re-
Sistere visa Themis. (gnis
Nec iam per varias extorris currere sedes
Vel vaga tecta cupit,
Postquam ŁACCIACIS defendi sentit ab
Seq; suamq; domum. (Hastis
Non audet vitium grandes attollere cristas,
Tela nefas reprimunt.
Et malefana coqvunt aliquam si pectora cul-
Pæna comes sequitur. (pam;
Tuta fides, nulliq; patent sua limina fraudi,
Nec sua tecta dolo.

Gz

Hinc

Hinc taceat veteres ætas transacta Solones.

Numina Iustitiæ.

ANDREÀ divina Themis præ Iudice, nul-
lura petunt alium.

ODE XVIII.

AD

IOANNEM BONAVENTURAM

K R A S I N S K I

Palatinum Płocensem.

*Dum Varsavia sumptuosissimum
Familie suæ palatium erigeret.*

Non regna mundi, non Phrygias ego
Inviso moles, non Babylonios
Prospecto muros, sat dum in illa
Pono pedem vetus hospes urbe,
Quæ prima nostris Principibus data
De lege sedes, quæve, vacat thronus
Si quando Lechicus, vacanti,
Prima legit Dominum Coronæ.
Hic hic Qvirites quantam ego surgere
Contemplor ædem, quam neq; Punica
Molita Dido, quam stupenti-
-Anchisiades oculo revolvens

Non

LYRICORUM LIBER III.

149

Non vidit unquam, conspicio domum,
 Magale quondam. Pars manibus suis
 Immensa volvit saxa, grandes
 Pars alia è Parijs columnas
 Excidit instans rupibus. Arx Iovis
 Non illa tanti, Regia non fuit
 Ac illa Solis, & pyropi, &
 Cujus ebur rutilum tegebant
 Ut tigna, sic omnem undiq; parietem.
 Non illa Memphis pyramide in sua,
 Dictynna vel templo; superbâ
 Majus opus Babylone, magnæ
 Urbiq; compar penè domus: potens
 Quam si videbit Iuno; suam statim
 Samum relinquet, & KRASINÛ
 Magnificas habitabit ædes.

ODE XIX.

A D

IOANNEM CHRYSOSTOMVM

a S. PAULO

Scholarum Piarum

Per Poloniam & Hungariam

Visitatorem Generalem.

Descende celsis hospes ab Alpibus,
 Hetrusca non Te detineant iuga!

G3

De-

150 BENEDICTI à S. IOSEPH

Descende ! Florentina Chloris
 Non patrijs remoretur hyblis.
 Et nostra tellus explicat uberes
 Planosq; campos , & Lechicæ sua
 Sunt prata glebæ , sunt fragrantès ,
 Lætus ubi spatieris , horti.
 Quidquid moratur magne CHRYSOSTO-
 Fixumq; reddit; pone moras, amor (ME
 Te noster, aspectusq; noster
 Sollicitis vocat ultero votis.
 Auditis ? ut jam Fama volucris
 Se tollit alis, utq; CHRYSOSTOMUM
 Venire per campos , per urbes,
 Et cupidus perhibet per aures.
 Imus Poloni ! lætitiâ viæ
 Plausuq; frendent ; it Calasantia
 Pubes , & arctis destinatum
 Lætâ tenet manibus IOANNEM.

ODE XX.

*Rerum omnium jactura reparabilis,
 præterquam temporis.*

Thesauris Arabum majus, & aureo
 Pactoli pretio tempus, inanibus
 Si transit studiis , irreparabile
 Damnum , & perpetuum malum.
 Fortunæ varias ut quis opes diu Fe-

Felix in propriam detulerat domum,
Posseditq; , niger quas habet Æthiops ,
Pleno divitias sinu.

Et tandem miseram pauperiem pati
Iussus sollicitos in tenui lare

Ducit sæpe dies , exigvus focus
Lautas nec retinet dapes.

Hic amissa potest prædia , pauperem
Restaurare domum , qui modici subit
Iacturam minimam temporis , omnibus
Fert damnum grāvius malis.

Privatur placitis alter honoribus,
Privariq; dolet : sed veniet dies ,
Quando munifici gratia Principis
Largis depluet imbribus.

Belli præcipitem perdidit aleam
Alter sangvinei , mox animum erigit ,
Et vires revocans egregius redit
Fusis victor ab hostibus.

Hic famæ subijt grande periculum
Livorisq; minas , mox iterum innocens
Se virtus perhibet , famaq; subdolis
Fit non læsa cuniculis.

Tempus dum stolido perdimus otio
Socordesq; dies , nemo resarciet
Damnum , præteriti consilio carent ,
Quo passu redeant dies.

Si rectè sapias , nec minimum boni
 Absumes spatium temporis, vnica
 Nam vel si hora abeat, non retinebitur
 Multis deinde repagulis.

ODE XXI.

IGNATIO

à S. STANISLAO

DOMINICO

à S. THOMAAQVINATE

VENCESLAO

à S. FRANCISCO

*Scholarum Piarum Religiosis; uteris
 nis Fratribus.*

Quid vestra nobis attulerit trias,
 Quid eruditæ mentis, & ingenii
 Gaza illa dives ; nemo nescit,
 Invidiæ nisi quem malignus
 Adurit ignis. Cum reliquis tuba
 Et dura Martis classica Fratribus ;
 Cum castra Bellonæ , vocantis
 Cum litui placuere campi ;
 Vos ad quietæ Palladis otium,

Vos

Vos castra seu ad claustra modestiæ
Iuistis, innocente vitâ
Egregium peragendo cursum.
Sed castra spernunt, claustraq; desides
Odere mentes, his gladius datur,
His penna, prout cuiq; visum,
Hoc meritam trahit amne laudem.
Ad arma quos Mars Sarmaticus suo
Accendit æstu, sanguine congruum
Soluere iam pensum, Minervam
Ingenio, calamoq; prompti
Vos fœderatam redditis, indole
Illâq; nostram per CALASANTIDEM
Regnatis insignes, ut ipsa
Non alibi reperisse Pallas
Potentiolem gaudeat ægidem,
Non regna Svadæ, quam dociles ubi
Cujusq; veltrûm tam eruditè
Introijt, tenuitq; mentes.
Vivunt profuso sanguine nobiles
Post fata Fratres, ingenio datum
Certare vobis, hoc volantem
Ingenio retinete famam.

SERENISSIMÆ
HEDVIGI ELISABETHÆ
AMALIÆ

Principi Neoburgicæ
Dum Serenissimo IACOBO Polo-
nia Principi desponsata Sarmaticos
fines ingrederetur.

P ROME terra, festiorem
Prome tellus læta frontem :
Sume molles compta cinctus
Martijs egressa nimbis ,
Quando Aprilis nuptiale
Administat ipse festum, ferta flores con-
Alemani Nympha Rheni, (gere
Maximi proles PHILIPPI,
Cæsarum Regumq; sanguis
Patrio fertur LEONE.
Et marito capta SCUTO
Principi Princeps novâ se fert IACOBO
Iamq; cano sparsa crine (Palladem.
Bruma sævas clausit arces,
Durus Athlas non hiuoso
Dissipat nives Olympo ,
Algidis nec crudus armis

Hæmus altis stringit ornos, nō propinquas

Non tepentes afflat auras (arbores.

Eurus udo tristis ore.

Non fatigat insolenti

Vasta Caurus funda flabro,

Sævientis flatus Austri

Non meantem torquet Istrū, non Polonum

Quā Neoburgica Diva (Vandalum.

D. licatum ferre passum

Allubet, statim satelles

Te frementis pulchra plausūs

Scena stringit, te trecentas

Excitata per plateas prompta stipat gloria.

Blanda dulces aurā risus

Per nitentem ducit æthram.

Ipsa Chloris liliorum

Et rosarum fert canistra.

Tam genistæ quam ligustra,

Tam cupressi, quàm racemi, nuptam adorât

Hospitem iam fige calcem- (Principē.

-Hebe nova Herculis Poloni :

Atq; segnes pone tractus,

Limpidus dum servit àér,

Prende lauros, & fatiga

Mille soles, mille lustra, mille Princeps

(sæcula.

Vtriusq;

SERENISSIMIS NEOSPONSIS

*Dum in Patriæ limitibus obviam
convenirent.*

CREDITISNE? Fama postquam
 Nuntiat Sponsam IACOBI
 Patrium liquisse Rhenum,
 Et Lecho stetit tractu;
 Pax amæno ridet ore,
 Ac IACOBUM dulcis Hymen ire gaudet
 Regijs tunc læta Sponsis (obvium.
 Sumit amplum terra cinctum.
 Nec nivosos novit imbres
 Nec polares sentit iras,
 Subq; plantas utriusq;
 Spargit herbas, spargit hyblas, larga spargit
 Hinc roseta de paterno (lilia.
 Prodiere rubra Pæsto.
 Inde blandis nardus hortis,
 Inde lætis caltha campis
 Crescit, & viam decoro
 Flore sternit, sternit omnes Flora vernans
 Pōnit udos Cyclas imbres, (semitas.
 Asperas hyems pruinas:

Non

LYRICORUM LIBER III.

157

Non fatigat savienti
Valta Caurus funda nimbo.
Excitati sed svaves

Trudit alas, trudit auras sibilus Favonij.

Lenè Vandalus fufurrat,
Carpathus strepit choreis :

Ex Bois tollit undis
Lucidas Phæbus quadrigas,

Et nivis pro turbulento

Rore lætos spargit ignes, læta spargit lumi-

Perge alacri Sponse passu, (na

Perge alacri Sponsa passu;

Iunge amicam uterq; dextram:

Vos Salus, Vos Pax seqvetur,

Rifus uno, Plaufus uno,

Faufitafq; Comitafq; Vos seqvetur tramite.

O D E XXIV.

A D

ALEXANDRVM BYKOWSKI

Scholasticum Cracoviensem,

Gnesnensem Canonicum.

Alluditur ad Gentilitium.

GRYPHEM.

R Eciprocanti Gryphs alibi pede
In Articularum marmoreis capax

Lu-

158 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ludit chorearum theatris ;
 Hic levibus patuisse circis ,
 Et cum rotanti ducere flexiles
 Gyros magistro respuit , alitem
 Sed tentat excursum , parato
 Quadrupedem quia prona currum
 Fortuna GRYPHI iungit , & impigro
 Dat frena collo , per mare , per solum
 Fortuna cum tanto jugali
 Per varias abitura terras
 Auriga felix. Subtrahe te moræ ,
 Tardis BYKOVI subtrahe passibus ,
 Et scande currum: GRYPHS paternus
 Veligeris vehet ultro pennis.

ODE XXV.

A D

STANISLAUM DĄBSKI

Episcopum Vladislaviensem.

IO festivis sonet io ! campis ,
 Dignus illustri resonare plausu ,
 Ipsa quem virtus merito recenter
 Ambit honore.
 Io festivis sonet io ! campis ,
 Io ! iam primis revoluta scenis

In

LYRICORUM LIBER III:

159

In STANISLAI properat decorum

Sēpia nomen.

Ibis insigni per inane passu,
Præsulū splendor, speciosa pulchros
Fama cūi amplis cumulare pergit

Ductibus annos.

Ibis emotas super Orbis oras !

Ac diem tardo rapiente cælo
Patriæ vives decus, & Polonæ
Gloria Gentis.

ODE XXVI.

A D

LUDOVICVM d' ORGEVAL

Dapiferum Livoniæ

S. R. M. V Colonellum.

Bellona Marti connubialibus
Seu juncta tædis, seu quoq; bellico

Dilecta sit soror Gradivo

Fulminei soboles Tonantis,

Non curiosus disputo : sit penes

Hæc fabulosas historias fides,

Martisq; Minervæq; verum,

Te sat erit LUDOVICE pullum

Si plectra cantent. Gallia fertilis

Ple-

In

160 BENEDICTI à S. JOSEPH

Plerumq; tales educat indoles ,
 Ut ad Pyrenæos Latinum
 Inveniant Heliconæ montes ,
 Hæmumq; bellis perpetuam domum :
 Musæq; eadem Castalias colunt
 Quæ forte ripas, non minori
 Velivolum studio Garumnæ
 Omnino servant. Sic ibi Martium
 Quæ stringit ensen ; non refugit manus
 Et eruditam ferre pennam,
 Ingenijq; acies eadem
 In mente, quæ ferri est : ibi paginæ
 Vagina concors ; nec gladio nisi
 Concessus est campus , disertæ
 Sunt etiam sua rostra lingvæ :
 Ibiq; iisdem collibus eminet
 Parnassus, Hæmusq; , & cytharam solet
 Audire quæ Phæbi , canoræ
 Illa tubæ quoq; servit auris.
 Sic Gallicæ te nutriêrant scholæ ,
 Sic Musa fovit, Strymonio simul
 Ut cresceres Marti , parando
 Ad geminam monumenta famam.
 Ut verò pigram degenerat quoq;
 Fons in paludem : non ita ab ostijs
 Si quando primis , & se eodem,
 Natus ubi est , malè servat amne:

Et planta vix se latius explicat,
Natale si illam detineat solum,
Nec alteri translata terræ,
In proprio nisi marcet agro;
Sic Tu Parentum limine prodiens,
Nec flexuosi littore Seqvanæ
Contentus, ivisti per amplum
Ulterius poliendus Orbem:
Tagiq; primo pergis ad impigras
Lustrator undas, qui haud ita proprio
Gavisus est auro, ut cruento
Dum micuit tua dextra ferro.
Hinc illa tellus, quæ veteri diu
Collisa Romæ, divitis ubere
Nunc clara glebæ, quam Britannum
Nereidem manifestat æqvior.
Hinc Scaldis ingens, hinc Venetum tibi
Lustrata Thetis, nubiferas subit
Hinc quidquid aut transcendit Alpes,
Et reliquas domina inter Urbes,
Accessa Roma est; omnigenæ capax
Tu ubiq; famæ, seu lituis crepet
Ad arma Mavors, litterata
Seu studijs recreet Minerva.
At Marte postquam sub Lechico tua
Bellare virtus caput, & optimam
In Biazocerkuenfi theatro

Mens

162 BÉNEDICTI à S. JOSEPH

Mens habuit generosa scenam ;
 Tunc illa quercus (quæ nemus integrum
 Tam cingit amplè, ut quanta sub arbore
 Est herba tota ; tanta totam
 Illa eadem superare sylvam
 Annosa quercus possit) aheneas
 Ultro secures, ultro Erisichtona
 Vocat, nec indignata, frondes
 Si pariter , pariterq; rami
 Scinduntur : ipsis dummodo adoreis
 Servire possint , & meritam manum
 Ornare ; tunc Dodona palmas,
 Tunc virides dat Apollo lauros,
 Ac ipsa Delos : tunc Driades suis
 Cedunt choreis , tunc manibus novas
 Texere quas quondam coronas ,
 Ultro tuæ Ludovice laudi
 Et ultro cedunt. Sed grauioribus
 Quò plectra pergunt assona classicis ?
 Si bella D' ORGEVAL, severa
 Si sequeris generosus arma,
 Nec Pallas exfors ; tam bene literas
 Quam castra nôsti : sic gladium foves ,
 Ut copules Marti eruditam
 Pieridum LUDOVICE mentem.

ODE

ODE XXVII.

A D

IGNATIVM à S. STANISLAO
Scholarum Piarum.

NEc Te seqvaci perfida Theseo
Fortuna privat, nec mihi mutuus
Tu deêris Hercules: amicas
Iunge manus, paribusq; mecum
Insiste fœdus ponere legibus,
Et reddam Orestem. Peccat aheneam
Qvi damnat ætatem, dolorum
Sollicitis qveriturq; signis
Dedisse raros sæcula Castores,
Ego ipse Castor: si placet unicum
Assume Pollucem, & Lacones
Fama canet rediisse Fratres,
Orbisq; plaudet. Nec iuvat argui,
Qvod sæpe vilis, qvi prior intimum
Testatur affectum, gregalis
Miles amor famulare nunquam
Nomen recusat. qvi licet impotens,
Dat multa, si votum nimium dedit,
Dum se dat ipsum. Me sodales
Nulla quidem tibi ferre dextras

For-

164 BENEDICTI à S. IOSEPH

Fortuna, gemmis ut pote defluus
 Non pendit ullos cū Tagus alveos,
 Me dives ipso : fœnerari
 Sed nec amor didicit, vel amplo
 Venalis auro pascere torridos
 Avarus ignes. Muneribus male
 Amor paratur, qvem profufis
 Qvisqvis avet retinere donis,
 Magis meretur, qvàm tenet : at neq;
 Accedo vilis sarcina, debito
 Vel absq; commodo, fidelis
 Si statuo monumenta cordis,
 Censur fat ingens. Ditiôr Indico
 Præ Gange candor, nec Mareotico
 Non maior auro, sed volucris
 Rara, fides, adeoq; multum
 Fœcunda, verum quælibet Herculem
 Si gignit ætas : sæcula Theseum
 Si tota dant unum, stupendis
 Indubiè focianda monftris.
 Admitte dextram, haud diffociabile
 Et fcribe pactum : velle perennibus
 Et nolle fervemus diebus
 Semper idem, studijsq; prifci
 Simus Dimantes. Qvis fcit in alteras
 An fama feftis vecta curulibus
 Non ibit ætates, tubarum

Gran-

LYICORUM LIBER III.

165

Grandiloquo recitans fragore,
Vixisse & isto tempore Nestores,
Vixisse amicos, quos semel unicus
Ut iunxit affectus, svaves
Nulla dies dirimet catenas.
Quis scit futuris fabula sæculis
Non vana num & nos historiam ultimo
Non demus ex nobis Nepoti,
Unanimes retinendo mentes.

ODE XXVIII.

A D

ERNESTVM NVGIVM

*Quid hæc omnia sunt, Opinio,
Laudes, Elogia? Venti.*

Qvod Te fama levat, qvod proprijs NU-
Sublatum manibus portet in æera (GI
Applaudens populus, publica fervidis

Qvod Te laus rapiat rotis.

Credis Te solidis pergere curribus,
Sublimiq; vehi celsius effedo,
Infelix Phaëton, heu! per inania

Picti duceris ætheris.

Veni sunt, celebris non juga nominis,
Venti plaustra ferunt, & nimium levis

Auræ

Auræ temo regit, non ita frivolis

Te committe jugalibus.

Qvid Thebis genito profuit Herculi?

Qvid Pellæ domino? Bactra quod & Tyrus,

Gades occiduae quod fremerent novis

Tanta ad nomina plaufibus.

Unus follis erat, vel modicæ nisi

Flatus gloriolæ: mors subiit celer,

Et Famæ periit fumus, in unicum

Et versa omnia pulverem.

Ingentis memores nonnisi nominis,

Et vitæ immemores vivimus, & tamen

Plausus nil hominum, nil dat opinio

Plenis turgida laudibus.

Virtutis studium qui tenet, hunc vehit

Festivis melior fama curulibus,

Importatq; polo, cellaq; prosperis

Fert in sidera passibus.

ODE XXIX.

A D

LVDOVICVM ZALVSCIVM

Suffraganeum Præmysliensem.

Q Vis Te Parentis gloria maximi

ZALUSCIANÆ splendor originis

Effu-

Effudit ignis ? quæ superna
 Parrhasio dedit Urfa cælo,
 Qvis misit æther ? rursus ab Arctico
 Venisne summo ? & nobilior trahis
 Ignemq; temonemq; Solis
 Per medios Phæton coluros ,
 Inferq; terris. Num Tibi proprias
 Pandora dotes deposuit , suis
 Exuta donis ? num paternas
 Calliope dedit ipsa sortes ?
 Qvocunq; Præsul Te posuit die,
 Qvicunq; & author ; non ego vilibus
 Adscribo Te glebis , polari
 Sed genitum venerabor AGNO,
 Datumq; terris. Non humiles Tibi
 Adscribo cunas , purpureo cui
 In ore Comitas resedit ,
 Perpetuo memoranda cultu.
 Te Te ZALUSCI stipat alacribus
 Laus vera plumis ; Tu Lechico novus
 Splendor Trioni , Tu futuris
 Materies satis ampla fastis.

ODE XXX.

AD

A D

OTTONEM FRIDERICVM
à FELKIERSAMB

Palatinum Czerniechoviensem.

MEndace ni me perfida decipit
 Dioptra centro , cerno tuæ rotam
 O! digne FELKIERSAMB curulis ,
 Dumq; rotam, simul & paratum
 Adverto currum. Non Cybele suis
 Deesse vellet prompta Leonibus;
 Ambiret & magnus Camillus
 Hæc patriam properare Romam,
 Vehiq; Victor , quem niveis eqvis
 Romana miles sub Capitolia
 Secutus intrantem relato-
 -Ex Celtiberis hilarem triumpho.
 Non ille tanti currus , ab unico
 Cui axis auro, temo cui aureus,
 Et ipsa curvatura puro
 Ac radij micuere ab auro ;
 Ut ista quamvis fracta rota est, vias
 Habere fuso quæ nisi sanguine
 Gaudet, triumphaliq; semper
 Tesqva solet superare cursu.
 I perge felix , nec vaga nubilis

Da-

Damnanda peplis lumina porrige,
Sed inter ignes, inter astra
Flecte tuum moderator axem.

ODE XXXI.

Ad Famam.

Vt de Serenissimo IOANNE & e-
xistente in Valachia Polonorum exer-
citu nuntiet aliquid.

TERRÆ Parentis Nata, Fama quid files?
Mobilitate vicens
Viresq; eundo possidens.
Cur nubila inter abscondis tuum caput?
Cui oculi totidem,
Plumæ quot extant corpore.
Nostri IOANNES quid gerat Princeps
Regia quid soboles? (throni?)
Quid militares ordines?
Prutumnè victor & vagum emensus Tyræ,
Moldaviæ populos,
Infida Daci littora.
Deditnè pugnae copiam mixtus Dahis
Concanus? & Cilicum
Armata telis agmina?

H

Ivigne

170 BENEDICTI à S. IOSEPH
Ivitne Seres sub jugum? averſo minax
Parthus eqvo, gravium
Vel grande robur Biſtonum?
Hucusq; nobis innuens nihil, ſiles
Fama, loqvax aliàs
Et orbe toto garrula.

ODE XXXII.

*Vana hominum cura, & fortuna-
rum licitatio.*

QVàm ſæpe ſpectans ridet inutiles
Fortuna curas, dum ſtudio nimis
Urgente venamur ſuperbas
Divitias, & opes anhelis
Votis procamur. Deſicit interim
Fortuna tantis parta laboribus
Noſtraſq; ſpes ludit, nec illis
Tanto animi ſtudio petitis
Permittit unquam divitijs frui:
Sed vix amicas exhibuit manus,
Infida ſubducit deinde
E medijs fugitiva caſtris.
Eſt qui capaci condat in horreo,
Quidquid paternis verritur areis,
Gaudetq;, ſarculo boum ſi, &
Mille jugis arat inquietos

Oſyris

Oſyris agros : eſt etiam ſuæ
 Qui laxa pandit vela cupidini,
 Quouſq; non plenas peculi
 Tum vel opum ſedet inter arcas
 Parcus ſibimet. Fit cui libera
 Et hora non eſt, ſæpe qvò integras
 Noctesq; conſumit dieſq;
 Uſq; adeo ſtudioſus auri,
 Et uſq; nummi : cumq; ſuperfluas
 Avarus auceps cæpit opes, & his
 Se ſperat uſurum ; ſceleſta
 Mors agili properat phaſelo,
 Et omne tollit , qvidqvìd avarior
 Collegit ingenti Euclio anhelitu ,
 Hæreſq; vel neqvam ſubinde
 In cyathis nepos abligurit.
 O ! vana multæ cura pecuniæ ,
 O ! ſpes inanes ! qvò cupidam magis
 Mentem nutrimus , ſæpe plus illa-
 -Eſurit & magis æſtuantem
 Profert orexim. Sollicitudini
 Quandoq; noſtræ ſit modus. Omnium
 Sis plenus ; & gemmis & auro
 Ultima te ſpoliabit hora.

ODE XXXIII.

A D

STANISLAVM SZCZVKA,

Regni Referendarium.

*Dum à morte SAMUELIS PRAZMO-
WSKI, Palatini Płocensis, relictam Ha-
statorum cohortem obsequio Patriæ
tenendam suscepisset.*

L Aus nulla major munificæ manûs,
Quàm postulantem dum Patriam fovet,
Servatq; censu liberali,
Nec modico retinet potentem
Sumptu cohortem. Taliter efflua
Et se profundens dextera clarius
Elucet, & dat eminentis
Signa satis generosa mentis.
Nam quid superbis nunc Arabum bonis
Pollere prodest? Mygdonias juvat
Tenere quid gazas? scelestus
Si nisi regnat amor tenendi,
Et largiendi nobilis exulat.
Inter Virorum non ego divitum
Exempla pono, quos avara
Mens nisi sollicitat, sitisq; ,

Quis

Quâ parte magnæ divitiæ affluent :

Et in petentis commoda Patriæ

Quo refluant sinu, tenaci

Nullus amor studiumq; menti.

Immane monstrum ! si patulis nisi

Rimatur aurum faucibus Euclio :

Ad totq; fortunas, minaces

Excubias peragunt dracones:

Vel ille Serpens, Hesperidum aurea

Ad poma semper qui vigilat ferox,

Gryphesq; pennati, silentium

Ac domini nemorum leones.

Quæ liberalis dextera pulchrius

In militares effluit indoles,

Cum sicut herbam imber, vel humanum-

-Vt nutriunt alimenta corpus,

Sic ad viriles excitat impetus

Et Martialem sæpè animum favor

Regumq; Magnatumq;. Regno

Protinus est cuivis parata

Fortuna, quando præmia bellicis

Sunt prompta dextris. Strenua quilibet

Audere novit, quando frustra

Nemo. Statim cadit atq; langvet

Heròâ virtus, si rude, vel parum

Videt metallum nobile, fulgidum

174 BENEDICTI à S. IOSEPH

Si ponis aurum ; & excitatur
Et celeres agitat triumphos.
Non peccat unquam Munificentia.
In exigentem prodiga Patriam ,
Laudemq; habet, qvi militares
Irriguo fovet amne mentes.
Sed ista quorsum ? ni Patrius Tibi
Gratetur Orbis , ni Lechici quoq;
Gratentur Hastati, profusa
Quos retines refovesq; dextra.
O Magne LVCI. Non Patriæ nisi
Hæc turma, laudi velit & tuæ :
Tibiq; quælibet perenne
Hasta levat cataphracta Nomen.

ODE XXXIV.

A.D.

IOANNEM BONAVENTVRAM
KRASINSKI

Palatinum Płocensem.

Valerij CORVUS in KRASINIO-
RVM & CORVINORVM
Nobilissimis Familijs al-
rissi.

tiffimè evolans.

Polona Corvum Vanda, vel aureo
 Fortuna lenis copulat annulo?
 Fortuna? vel pernix citatis
 Fama iubet properare pennis
 Phæbi volucrem! cum levioribus
 Commune Nifis huic nihil aliti;
 Qui si volaturus per auras
 Plumigeris parat ire remis,
 Non segnis, uno sed cum Aquilis gradu
 Iam convolutum verberat aëra,
 Iam sub coruscantem calenti
 Sole domum propior sagacem
 Non stringit acri lumine palpebram:
 Sed sive ferri fulgor, atrocior
 Seu urit ardor, verberantes
 Intrepidè specular ignes.
 Qui signa primo Marte sub Ausone
 Secutus, alis, indomitis velat
 Armis minabundos adorsus
 Nil animo metuente Celtas.
 Audere visus plura, severior
 Quàm posset hostis credere, & impotens
 Sperare Messalæ Gradivus
 Ancipiti variante bello.

176 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Vernante stipat prodroma Martium
 Bellona lauro protinus Alitem,
 Et rumor egressus tubarum
 Grandiloqvo resonat fragore,
 Non Sole tantum lora vel aureos
 Tenente frenos, Marte etiam nigrum
 Rectore **CORVUM** iam quadrigas,
 Iam celeres agitare currus.
 Nec Roma tantum cognita nobili
 Est sola pullo, per varias volat
 Illustris auras Ales, ipsa
 Præpetibusq; sub alitra pennis
 Se tollit audax: quâ vitreis tumet
 Tibiscus undis, quâ genus inclytum,
 Servile nec vulgus, Poloni
 Littavicis sociantur armis;
 Ille, ille lætus stridet, & alite
 Passu triumphans sub pedibus pigrum
 Relinquit orbem. Panno concors
 Interea medijs paternæ
 Campis Coronæ postulat, & sua
 Tendenda firmis sceptrâ dat ungvibus,
 Pomumq; (quod vanis cupido
 Sæpe putans patuisse votis,
 Ut quærit amplo sanguine, sanguine
 Sic sumit amplo) porrigit aureum

Sic

Sic orbe subscribente, prono
 Sic superum statuente voto.
 Novo futuris carmine saculis,
 Quod fulminantes extra Aquilas quoque
 Sceptri capacem Nitra CORVUM
 Imposito reperisset ostro.
 Lechus coronas si popularibus
 Non subdit urnis, ponè tamen thronos
 Volare vicinum, ac eburna
 Stare iubet prope sceptrata CORVUM.
 Ubi Ducales partim apices, peda,
 Summasque partim possidet Insulas,
 Et inter illustres honorum
 Magnificè vehitur curules.
 Adhuc patentes excidio legit
 Vocalis echo Sarmatiae domos,
 Quarum Ales hic semper ruinas
 Suppositis abigebat alis.
 Dum vel quietis à Patria graves
 Arceret iras consilij, trucem
 Sermone vel docto, suisque
 Auspicijs removeret hostem.
 Tum si qua diris improba partibus
 Produxit Hydram Lerna volubilem,
 CRUX fortis & chalybs aduncos
 Sat validè soleavit ungues:
 Quæis pullulantes proterat impiæ

Omnino cristas belluæ , & obvium

Conculcet hostem, si subinde

In rapidos agitur furores.

Ego ista Vates : præproperis fugit

Cum CORVUS alis, laudeq; Lechicæ

Prægressus oras , usq; ad Alpes,

Ad superas volat usq; sedes,

Et me stupentem deserit, ætheris

Non primus hospes. Fama volatilis

CORVI satelles clariorem

Nacta tubam properat, sub ipsum,

Inter novorum classica plausuum

Itura Pindum : & quâ Tanais , vago

Quâ Rhenus excurrit fluento ,

Per Rhodopen, per æqvosa Tybris ,

Per vasta Sossæ flumina , divitis

Quâ gemma Gangis defluit, & Tagus

Promanat Hispanus , pyropo ac

Latifluo pretiosus auro ;

Septena Nili fertur in ostia :

Tubâq; claris grande sonat plagis

Et FERRO & ANNULO decorum

KRASINIIS volitare CORVUM.

ODE XXXV.

CARO-

AD

CAROLVM

RADZIWIE

S. R. I. Imperij Principem ,
in Nieśwież & Ołyka Ducem.

M. D. L. Procancellarium.

Tu quantus olim parvus adhuc puer

Inter Paternæ compita gloriæ

Reptasse diceris , tenello

Laurigeris Tibi luit ætas

Quando trophæis : cum haud temerariâ

Virtute nixus , pusio crederes

Laudiq; honoribusq; , natus

Eximiae pariterq; famæ.

Virtute tandem conspicui Tibi

Fulsere ut anni , magnificæ statim

Venere in occursum Curules,

Littavicum simul & Sigillum.

Quos nempe sanguis , quos meritis Domus

Adultæ nutrit , semper in indolem

Videntur educi Paternam,

Nec Thetidis sua vult deesse

Pupilla Achilli ; sit quoq; Peleo

Mater superstes , quærit & hæc , suum

Qui formet efformetq; partum,

Et vigilem reperit Chironem.

H 6

ODE

A D

CASIMIRVM SZCZVKA

Abbatem Paradisiensem

*In Principum Aulis ad canos usq[ue] à
teneris deducta etas gloriosissime.*

NEc Aula simplex, aut adeo rudis
Palæstra, dignè quàm generosior
Procedit instructrice sanguis
Egregios penetratq[ue] mores,
Quos in paternis sæpius ædibus.
Vel blanda nutrix, vel nimium fovens
Tutela Matris non tulisset
Præ tenero insinuare corde.
At quisquis Aulæ se iuvenilibus
Commisit annis, semper hic indolem
Ad magna format, quando & Aula
Scena satis luculenta magnæ
Campusq[ue] p[ro]bi. Mixti odijs ubi
Certant amores, gratia fulmini
Concurrit, aulicæq[ue] discunt,
Quid fugiant capiantq[ue], mentes.
An tanta multis profuerit Schola?
Nil quæro: sat quod Te iuvenem semel
Ut Aula sumplit, sic amanter
Fovit ad hos CASIMIRE canos.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum

L Y R I C O R U M

LIBER QVARTVS.

O D E I.

J O A N N I III.

Poloniarum REGI Serenissimo

QVod minùs rauco metuenda cantu
 Territas hostis tuba reddit aures,
 Et Salus, & Pax quòd in ampliores

Irruit urbes,

Inclyto debes Leche cuncta Regi;
 Svada cùì Sceptrum, soliumq; Confus;
 Seu Sagum, felix Toga seu quietas

Exigit artes.

Nempe, non semper meruit cruento
 Lauream ferro manus, & tonanti
 Vis inest verbo; quod ab erudito

Provenit ostro.

O D E

ODE II.

A D

STANISLAUM SZCZUKA,

Regni Referendarium.

*Dum in Generalibus Regni Comitij
Equeſtris Ordinis Mareſchalcus
fuiſſet electus.*

QUæ ſcena ? vel quæ Sarmaticos vocat
Orcheſtra Cives ? Conſilij locus,
Et ampla Libertas Polono
Hanc tribuit cuicunq; ſortem,
Ut iſta dicat, quæ velit : & velit
Quæ ſentit omnis Nobilis ; arduæ
Res ſicq; tractantur ſubindè,
Ut pariter ſua ſint ſalubri
Ius Faſq; voto. Tam Genitrix bona
Nos à tot annis, tam facilis Parens
Tot ſæculis ſervat, ſuoſq;
Imperio retinet benigno
Pridem Nepotes. Obſequium fides
Subire ſemper debet in exteris
Submiſſa Regnis, & tacendo
Impoſitas retinere leges.

Du

Dum nec beatæ Consule fulgurant
 Sacræq; sedes, proxima non adest
 Cum lege dum Prætor Potestas,
 Patritiæq; vacant curules.
 Dum cuncta Cæsar præcipit & jubet :
 Assentiendi mura necessitas
 Explere dum debet, ferenda
 Quæ tumidis placuere sc eptis
 Et nulla veri copia subditas
 Obturat aures; quæq; placent throno
 Hæc quisq; suffert, improbantis
 Grande scelus reputando linguæ.
 Sed ista solùm non datur exteris
 Fortuna Regnis; altera Lechicæ
 Est forma Libertatis, ampla
 Quando patet cuivis facultas,
 Ut ore promat quod benè iudicat :
 Linguæq; tradat, quod ratio putat,
 Sensusvè censet. Nec ullus
 Esse potest pudor, auspicatum
 Si sol sequetur deniq; Phosphorum.
 Aurora Phœbo non nocet, aureis
 Si vecta bigis, prima pandit
 Purpureas præeundo portas;
 Tandemq; Titan diffugientibus
 Hinc inde stellis, ipse novissimus
 Diem reducit, ultimòq;
 Syderei statione cæli

Et

184 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et arce prodit: Sit famulus prior,
 Heroꝝq; latis præeat ignibus;
 Non inde vilior, præeuntem
 Si Dominus regitur per ignem.
 Sic nil Honoris Principibus perit
 Noſtris, bonorum ſi quoꝝq; Civium
 Mentem requirunt, ac apertum
 Conſilijs faciunt theatrum.
 Deliberantis tot Lechiæ baſes
 Et fulcra, quotquot Sarmatiæ bono
 Inſerviunt Cives, honeſtam
 Iudicij peraguntq; ſcenam.
 Verùm iſte fulcrum nobilius, cui
 Ceſſit ſupremum Conſilij decus:
 Regniꝝ qui ſortes gubernat,
 Atq; datam bene verſat urnam.
 Hic, virga monſtrat Mercurium, boni
 Quæ eſt ſemper index, aut etiam mali:
 Vt quiſq;vis hâc virgâ fruetur,
 Sors Patrios manet iſta fines.
 Rectene primus Scipio dirigit,
 Tunc recta ſiunt omnia: ſi malè,
 Parata tunc Regnis ruina,
 Indubius populisq; caſus.
 O! quàm ſecundum Te duce & arbitro
 Sperare rerum poſſumus ordinem
 Cui docta Virtus, erudita
 Cui Pietas, animiq; candor,

LYRICORUM LIBER IV.

185

Cui cura semper maxima publicæ
Felicitationis fixit. amabilem

In corde sedem; cui in imis

Regnat amor Patriæ medullis.

Tu, si cicatrix Sarmaticum premit

Acerba corpus, vulneribus manum

Director appones medendis,

Sollicitas faciesq; primus

Omnino curas, inter Equestrium

Divisa votorum studia, ut novo

Pax læta descendens paratu

Per Lechicos spatietur agros.

ODE III.

ALEXANDRO

ZAZUSKI,

Palatino Ravensi,

Nomine Filij sui Francisci

nunc Vexilliferi Nurensis.

Lyrica Aggratulation.

REduxne Fatum? prodigialia
Vel ominoso vincula Gordius
Appendis axi, dum implicatum
Nectis amor pharetrate nodum.

Pri-

126 BENEDICTI à S. JOSEPH

Pridem solutus nodus aheni
 Ictu mucronis, nil ea præferunt
 Arcana, ALEXANDRI tenaci
 Macro dedit sua fata loro.
 Audite ! dicam: Rex animi mei
 Hucusq; non est. nodum amor hîc locat:
 Rex esto, qui solvet; sub isto
 Ponit amor mea regna nexu.
 Evolve nodum magne Parens, tuæ
 Hoc consecrârunt sidera gloriæ:
 Evolve ALEXANDER, vel ipsum
 Urget ad hæc monumenta nomen.
 Fallorne? mendax, an dubias agit
 Fortuna mentes. io! vel aspero
 Solvenda vix ferro, paternus
 Explicuit mea vincla pollex.
 Abfiste verbis, quam tibi detulit
 Fatum Coronam magne Parens cape:
 Rex esto, non moror, sub ipsas
 Pressa Tibi fero sceptrâ plantas.

ODE IV.

A D.

D. THOMAM AQVINATEM,
Acerrimum adversus Hæreticos
Scriptorem.

Roma

Roma Spartanæ documenta dextræ
Pescit , in grandes adolesce pugnas,
Sume Bellonam, validumq; fume

Pectore Martem.

Ibis in pugnam , domitoq; grandes
Victor effundes super hoste plausus,
Quem sub abstrusis Patrio requires

Flumine nervis.

Et Dei & legum, scelerisq; vindex
Per triumphales gradiere lauros,
Nescies taxos , vel amica nigræ

Flumina Lethes.

Te per ingentes spatiosa terras
Hæresis duris trabeata cristis
Sentiet fortis, peritura magno

Hæresis ictu.

Ibis in duræ fera monstra Lernæ
Hercules alter , quotiesq; vastum
Corpus attollet , dabis æstuentes

Corpus in ignes.

Horret & Python , maculosa centum
Terga qui signis vehit , & minaci
Sibilans vultu vomit impotentes

Squameus iras.

Ponet & torvos Acheron furores ,
Turbidus cæno , vel aquosa quando

Bella

128 BENEDICTI à S. IOSEPH

Bella consurgunt, sinuantq; vastos
Flumina montes

Cedet & Ditis, neq; dissolutos
Eumenis crines, geminæq; pestes
Et Minæ & Diræ patientur acres

Tollere vultus.

Ibis informem positurus Orcum,
Qui vel immanes iacit ore flammæ,
Vel venenatis animas verendus

Subiugat armis.

Quæq; Cocyto propior voraces
Tænarus monstrat malefidus oras,
Et Chaos, & quâ Phlegeton rapaci
Imminet undâ.

Quâ vel infernas Stygis inter umbras
Theseum duræ cohibent catenæ,
Poma quâ captat fugitiva sicco

Tantalus ore.

Ibis, & sacra geminare palmas
Haud fines Romæ, novus in paternis
Scipio terris, novus in Latinis

Scævola campis.

Fallor? an certo mea vota demùm
Fine subsultant, Io? iam virentes
Laureas nectis, validoq; fracta

Hæresis ictu.

Iam Tibi primi rudimenta belli

Lau-

Laurus
Arripis

A
Frus

Q Vā
Dil
Mente

Cor tib
Impeti
Et meo

Perfida
Credid
Candid

Non a
Non v
Non a

Laurus implevit, metuendus orco
Arripis palmas, tumulumq; cæcis
Erigis umbris.

ODE V.

Ad Ferrerium Vulpium.

*Frustra amorem pascis, qui non
adfers.*

Quam tuus mendax amor est, vicissim
Diligi dum vis, memoriq; nescis
Mente complecti, quam adhibes malignas
Sæpius artes.

Cor tibi constat validi subinde

Impeti sævis odij favillis,

Et meos audes, quibus abdicasti,

Quærerere amores?

Perfidæ nunquam sua vela Scyllæ

Credidit navis. Renuunt amicum

Candidi mores dubijs studentem

Vivere votis.

Non amat Cæsar, quoties aperto

Non videt ferri populi favore:

Non amat Troas, si aliquando vasrum

Sentit Vlyssæm.

Nec

190 BENEDICTI à S. JOSEPH

Nec tibi fidum fore crede pectus,
 Qvod vacillanti referas amore :
 Est ibi censor tacitæ revisens

Ostia portæ.

Ut lubet fingas ; scio quisquis odit ,
 Ac amat quisquis , scio ; nec bipenne
 Diligo pectus , biforem nec unquam

Diligo frontem.

Tu mihi monstra , qvod amor fidelis
 Te regat mecum , statuamq; certum
 Fæderis pactum, variante non me

Distrahe sensu.

Ista num puro tibi dico corde ,
 Qvod modi tales , vapidæq; profunt
 Nil simultates : benè ama , si amantem
 Poscis amicum.

ODE VI.

A D

ANDREAM SUBVALLIVM.

Nullus ANDREAS crucis absq; mole,
 Nullus ANDREAS populi favores
 Sic habet pronos, ut iniqua nunquam
 Sæviant aura.

Est & Ægeas nimium severus
 In DEI Iudex famulum, parati

Sunt

LYRICORUM LIBER IV.

191

Sunt statim clavi, tremuliq; pendens
Machina ligni.

Lætus ANDREAS tamen inter istos
Semper angores, quia scit supremi
E Iovis dextra nebulas, & omnes

Surgere nimbos.
Quidquid affligit, dolor, & molestus
Pectoris mæror veniunt ab illis
Naminum regnis, hilariq; miscent
Tristia sudo.

Gratior quò quis superis, probatur
Per procellosi vada sæpe ponti:
Sordidos, terræ genitosq; nullus
Vexat amaror.

Firma Te virtus quia, fama prompto
Te quia illustris comitatur axe,
Invidens ex nunc fremebunda ducit
Prælia livor.

Hæc sed ignavas nisi dura nōrunt
Et minus notas lacerare mentes:
Quisquis est fortis, reicit, datumq;
Ridet ad ictum.

Sat tibi, magnæ superestq; famæ,
Ponderat dum plus melior; maligna
Ora non claudes, nisi solvis uno
Omnia risu.

ODE

A D

STANISLAUM
IABLONOWSKI,
Castellanum Cracoviensem,
Supremum Exercituum Ducem.
Gentilitium IABLONOVIAE DOMUS
Insigne adornatur.

IBo! ibo Vates, quò IABLONOVIIIS
Pes ducit armis. Ibo! seqvacibus
Armata quo præit Thaliæ
Planta tubis, subitoq; grandes
Ingressa calles ultrò superstitis
Sat pulchra dat vestigia gloriæ,
Insignis & famæ decorum
Sternit iter, patrijsq; præfert
Proh! quanta ceris fulmina bellici
Alumna Martis. Falx ubi vindice
Armata ferro, pullulantes
Si qua parit mala gleba vepres,
Exscindit, atras & Lacheses truci
Minatur hosti. Crux ut Heraclio
Semel triumphalis superbam
Non levibus Babylona bellis

Attri-

Attrivit, ac in Cosroa inhospitum
Compressit Euphratem; à gravidis ita

Nec nunc supersedet trophæis:

Sed rabidum modo dura tellus

Obtrudat hostem; barbaricas statim

Compefcit iras. Et Soleæ decus

Dotale non fiftit, sed omnes

Ire moras iubet, evolanti

Par quando nimbo cum Selymo vagos

Præit Diores, turpe putans levi

Hære cum Niso ruinâ,

Aut positam titubante calce

Subire metam. Nec popularibus,

Pes, vena plectris; qvem Patriæ basim,

Qvem fulcrum, & ingentem columnam

Sarmaticus veneratur Orbis.

Pes, qvem superbis verticibus gravem

Audacioris cruda frequentius

Arena Bellonæ cruentè

Per medias stupet ire cædes.

Pes, qvem Polono non benè limite

Ambire tentes; quò Tanais suos

Evolvitur æstus, quo Britannum

Mercifluis mare ditat undis,

Et quò decoris Seqvana flexibus

Baltisq; multo frigidus Æolo

Dimanat; excurrit, Lechææ

194 BENEDICTI à S. IOSEPH
Grande decus referendo gentis.
Ibo! ibo Vates, quò IABLONOVIIIS
Pes ducit armis. ibo; sed impigræ
Vix penna suffectura plantæ
In medio stetit ipsa cursu.

ODE VIII.

CERTAMEN

Honoris Pontificij,
Cum meritiſſima Senectutus Viro,
ILLUSTRISSIMO DOMINO,
D. CASIMIRO SZCZVKA,
Nominato Episcopo Culmensi & Po-
mesania.

Hon. Qvamvis tardus Honos, emerito
tamen
Captandus senio. Culma dat Infulâ,
Oblatum CASIMIRE
Promptâ sume Pedum manu.
Szcz. Annosumne Senē Purpura, vel sacer
Invitet vetulam Scipio dexteram?
Fractos cūi senio ægrè
Sustentat baculus pedes.
Hon.

LYRICORUM LIBER IV. 195

Hon. Nil obstat senium, quod meritis vi-
get,

Nil obstat fragilis sarcina corporis :

Dum non languida virtus,

Nullam ruga facit moram.

Szc. Dum vixi vegetus, Præsuleis eram

Ornandus trabeis : nunc miserum la-

Exeditq; senectus, (hor,

Quid cum istis mihi Fascibus?

Hon. Si velles vegetus, magnificis Tuum

Ambirem ultro caput cingere tænis,

A quovis generosus

Sed Tu lassus iuga Culmine

Szc. Si sprevi vegetus, quid pariter Senex

Tam duro gravidum pendere iunice

Lassis quidve hæretis

Ingens ponis Honos, opus

Hon. Non est pondus honor, functi labo-
ribus

Dum cervix meritas accipit Infulas :

Illi maxima moles,

Cui nullo merito Infula.

Szc. Illos ornet Honor, qui cupidis nimis

Aspirant studiis : nulla mihi fames,

Nullus crescere fervor,

Dulcis, quam teneo, quies.

Hon. Sed fit sæpè, quibus gratus Honos,

Honos

12

Illos

Illos ob nimium despicit ambitum,
Contemptimq; repellit,
Quos ardens cruciat fitis.

Szc. At nunquam senio mens fuerat meo,
Vt canis cuperet fulgere crinibus,
Mortem vera senectus

Non quenquam reputat gradū.

Hon. At respexit Honor, vidit & indolem
Vltrò se tacitis volvere nubibus :

Crimen ; ni ista nitentem

Gestet cæsaries Mitram.

Szc. Qvis me sepositis extrahit angulis,
Ac angusta Senem ducit in atria ?
Nix infusa capillis ?

Et Coæ studeant Tyro ?

Hon. Ignoras agiles Principibus manus,
Longas siq; velis dicere ; maximi
Tangunt SCVTA IOANNIS

Tantum culmen & ingerunt.

Szc. Agnosco Dominæ Sydera Gratiae,
Et pronus veneror. Vividioribus
Verùm tanta coruscet

Vellem Gratia brachijs. (pit

Hon. Legem magnanimo vis dare Princi-
Clarè Sceptra vident , quos trabeant
Votis Roma secundis (Viros.

Ad tantum stimulat decus.

Szc.

LYRIGORUM LIBER IV. 197

Szc. Votis ergo Tybris, Romaq; calculo
Subscribit veteri provida quercui?

Ah! nescit cariem, quam
Fessis sentio viribus.

Hon. Est tinctura novæ pulchra modestiæ,
Ad laudes proprias & meritum, pu-

Quò vitas magis, amplis (dor.
Hòc Tu dignior Infulis.

Szc. Virtus eximijs vel sine fascibus
Campum semper habet, nec titulis e-

Privatus quoq; circus, (get.
Magnæ sufficit indoli.

Hon. Virtus eximijs vel sine fascibus
Illustris fateor: splendidius tamen

Semper nacta theatrum,
Alto admota cacumini.

Szc. Non est svave decus, sollicitudinis
Quod plenum, validus remigium pe-

Istis absq; theatris, (tat.
Laudatum dabo Roscium.

Hon. Peccat, qui renuit; Gratia Principis,
Et Romæ properans urget ubi favor:

Palmis Culma supinis,
Dum justas adicit preces.

Szc. Si sic Roma jubet, si Clypei favor
Regnantis; cupidis si precibus petit

Supplex Culma; senile
Flecto tanto oneri caput. O-

PETRV M ROSTKOWSKI,
Varmiensem Canonicum, Custodem
Culmensem, Abbatem Mogilni-
censem.

*Dum vacante Sede Episcopatus Cul-
mensis, Administrator electus, brevi
ad eiusdem Episcopatus Insulam,
Avunculum suum, CASIMIRUM
SZCZUKA, Nominatum Epi-
scopum, ex literis accepisset.*

IO! quid est hoc? quod tibi tradidit
Vix perlegendam cursor epistolam;
Lætante sic vultu receptos
Multoties relegis libellos.
An Scuta iunctis Regia Gratijs
Duxère currum? Tequè suo super
Vmbone sumptum, purpuratis
Vltrò parant redimire vittis?
An Culma multa deinde panegyri,
Ex Administri munere publicos
Indicit applausus, in unum
Iuncta videns coisse sensum,

Sic

Sic Vota Fratrum, ut de proprijs Tibi

Quis remittens spiritibus, pari

Per quiscq; cederet, vacante
Imperium regimenq; sede.

Nil est quod exhinc in'olitis Tum
Tantum resultent pectora plausibus:

Majora Tu semper mereris,

In peregrè cui visitatis
Polita terris emicat indoles,

Et illa Virtus, quæ Themidis sacræ
Probata quinqvies bilanci,

Ad meritos gradus est honores.

Tamen triumphas, nescio gaudia
Ad tanta quali percitus entheo,

Pectusq; dulcedo pererrat,

Ac hilarem jubet esse mentem.

Io! ter io! forsitan insonas,

Ad Pomesanam SZCZVKA quod Insulam

Vltro requisitus, colendo

Admoveat sua Rastra Culmo.

Io! ter io! si prior incipis,

Sequente nec nos negligimus chely

Cantare millies idem io!

Et fidibus, cytharisq; lætum

Iuvare festum. Non quod Avunculus

Ascendat Hector, non quod ad Insulam

Affinis elucetetur ortus,

200 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non quod ad eximiam vocetur
 Sangvis propinquus deniq; Purpuram;
 Sed orba possit Culma quod optimo
 Gaudere Patre, non profano
 Quod resonent elementa plausu,
 Venisse prisca tempora sæculi,
 Quæis non petita, sponte sed obvia
 Ruunt Tiaræ, & esto canam,
 Sed meritam decorant senectam.

ODE X.

A D

STANISLAVM DONHOFF,
 Capitanum Koscierzynensem,
 Palatinidam Pomeraniæ.

A Chille quantum Thessalico Thetis,
 Beata tantum Te Genitrix suâ
 E prole gaudet, magna magnæ
 Progenies STANISLAE Matris.
 Spartani nutrix Peliacos Tibi
 Querit Chirones, sub quibus indolem
 Ad summa formes, prodeasq;
 Digna Tuo Soboles Parente.
 Materna nec jam pectora pallidi
 Torquent timores, ut Phrygijs ubi
 Sævi-

Sævitur armis, Te relinquat
Famineæ Lycomedis aula.
Sed eruditi post jura Pelij,
Et Hippocrenis flumina, Thracium
Assignat hæmum; ibi reducto
In teretem calamo mucronem
Monstrabis orbi, quàm docili nihil
Menti repugnat, laurigero prius
Studere Phæbo, post severi
Signa sequi graviora Martis.
Sic Te mariti conscia faderis,
Enixa Natum Magna Parens, Tui
Sic illa non oblita Patris,
Vt medijs quivus hic, iisdem
Te poscat altam quærere gloriam,
Et Martiales ingerat impetus,
Post ducta de libris theatra,
Vt rigido studeas Gradivo.
Te Patre functo, dignum & Avunculo
Monstra Nepotem, cumq; Pijs Tuam
Formabis in Scholis juventam,
DONHOFIIS superadde palmis.

ODE XI.

I;

AD

A D
PETRUM DUNIN,
 Societatis I E S V.

NI Cygne pennis ultrò Tuis meam
 Olim excitâsses candidior Chelyñ,
 Regniq; ni Primas moneret
 Ad Nomium properare Phæbum;
 Fortasse deses sterteret entheus,
 Neglecta buxus forsan inertibus
 Hucusq; dependisset uncis,
 Nec nitidam mea Musa lucem
 Vidisset unquam. Sed monitis ubi
 Res acta mecum, meq; Heliconia
 Vtcunq; respexit Thalia,
 Vela dedi, petijq; lento
 Tentanda lembo Capitalidum freta.
 Tu PETRE DVNIN ille Caystrius
 Hortator Ales, Tu Cycneis
 Ad cytharam volitare pennis
 Impulsor ingens. Qvas referam bonis
 Grates Magistris? vel tumulto levet
 Se Magnus ANDREAS, meisq;
 Non residem fidibus det aurem.
 Cantabo summas OLSZOVII prius,
 Deinde dotes dulcis Olor Tuas,

(Nec

(Nec erubescet pro Sodali,
 DVNINIO cui digna Mater
 Prognata Cycno.) Sæcula defluent
 Millennia, tantum nec parient Virum,
 Qui literatos sic faventer
 Cecropias foveatq; puro
 Amore Divas. Non tituli, neq;
 Primatialis Purpura culminis,
 Fortuna non ingens, & amplæ
 Divitiæ potuere magnam
 Ab eruditæ pectore Palladis
 Movere mentem. Plus studijs dedit
 Librisq; scribendis, disertæ
 Eloqvijs, calamiq; venæ,
 Quàm fert superbæ mos opulentia; ;
 Primiq; si quis Principis inclytam
 Spectabat Aulam, penè doctam
 Obsupuit coisse Delphum.
 Dum nullus adstes, nec lateri comes
 Admissus, in quo vel schola Tallij,
 Vel os Demosthenis, supremam
 Non agerent ubicunq; pompam.
 Condita nunquàm mensa alio sale,
 Quàm qui profundis de sapientia
 Prodit fodinis, positq; sumptem
 Prata cibum petamæna lacti
 Traxere campi. Quisq; ibi proprij

204 BENEDICTI à S. IOSEPH

Præmebat amplas ingenij dapes :

Svaveſq; diſcurſus, ſecundam

Sympoſij ſubiêre menſam.

Tu verò qvantis doctæ DVNIN amor,

Lojolianæ qvando modèſtiæ

Inſignis actor, Purpurati

Herculeâ veluti catenâ

Pectus trahebas OLSZOVII. Nihil

Facunda prompſit lingua, Caryſtium

Qvò non Apollinem ſonaret,

Omnisciam ſaperetq; mentem.

Locuta nunqvàm Svada diſertiùs,

Qvàm Tu locutus ; ſeu ſacra fulminans

Conſcenderes in roſtra præco,

Seu mediâ loqvereris Aulâ.

Tu, quidqvìd olim Tullius eloqvens,

Qvidqvìd Qvirinus luſit Horatius,

Vel Strada veſter, vel Lechæi

Sarbievius ſtupor ille mundi

Ex erudito protulit entheo ,

Proferre doctus, non ſine maximo

Gentis Lojolianæ honore,

Eximio Olszovijq; plaufu.

Et hæc ſtupendi me attonitum dabant

Miranda Cycni. Vox Tua clafficum,

Illudq; doctrinæ theatrum ,

Ad Latiam mihi circus ingens

Omni-

Omnino famam. Sic volucrum solent
Pulli minores, vel teneras adhuc

Probare vires, se vel uda

Tollere humo, cupidisque fursum

Levare plumis; quando Aquilam vident

Secare latis æthera passibus,

Ipsaque vel subinde nubes

Non temeris penetrare pennis.

Sic ille primò naviculam levem

Discit minori credere flumini,

Dum spectat, ut verit peritus

Cæruleum Palinurus æqvor.

Exempla ni nos præstita provocent

Maturioris sapius ingeni;

Sopitur indoles. Achilles

Æmonio careat Magistro,

Et iste langvet, segnis & in nigris

Hebescit antris. Omnibus est via

Proclivis ad lucem, præeunte

Sed face opus: detur ære signum,

Et pugnae amorem sumit equus statim,

Totusque fervet, dum tubicen cayo

Dat classicum cornu, monetque

Concha novi fremebunda belli.

Quod scuta castæ præfero Palladis,

Quod utor arcu, quod vel Apollinis

Porto pharetram, quod sonoris

Castalidum recreer fluentis,

Quod

206 BENEDICTI à S. IOSEPH
Quod me Latinis infero vatibus,
Vt prima primi gloria Principis,
Secunda sic Cygni, mihiq̃.
Assiduo recitanda cultu.

ODE XII.

AD

CASIMIRVM IOANNEM
SZCZVKA,

*Dum in Culmensẽ Episcopum
consecraretur.*

ET sic trecentis dives adoreis
Conspirat in Te blandus honor, diem
Simulq̃ dicit, vindicemq̃
Pro solito sibi more litem
Intendit. Ehen! nè fuge concitis
Secutus alis ille vel ultimam
Conscendit Arcton, & sub ipsa
Pennigeris volat astra remis,
Nescitq̃ cursûs ponere terminum,
Ni conseq̃ratur; quem nec inhospitus
Sistit Bootes, nec profundis
Oceanus remoratur undis.

Io!

LYRIGORUM LIBER IV.

207

Io! triumphat, Victor, Honor, Tuos
Premittq; passus: gemmiferis Io!
Instat coronis, ac amicè
Præsuleâ redimit Tiarâ.

Formosa virtus per tacitas enim
Lippire caulas nescit, & inscias
Hiare per sortes, sed ipsas

Pegaseo properat volatu
Ad usq; Gades, & super invias
Enixa nubes, fertur in arduos
Subindè cælos, ac Honoris

Arbitrio manet inter amplos
Secura fascès, quos neq; turgidis
Horrenda flabris Cyclas, edax suo
Non Caurus afflatu, maligno
Non violet Boreas furore.

ODE XIII.

AD

STANISLAVM BONIFACIVM

KRASINSKI,

Capitaneum Stumensem,

Palatinidam Płocensem.

Monet

208 BENEDICTI à S. IOSEPH

Monet diserti Corvus Apollinis,
 Avu scq; Mavors, Herculeam potens
 Hortator ad clavam, ex utroq;
 Fama Tibi referenda cornu,
O ! Nate magni Sangvinis, & Tui
 Corona Patris. Non decet inclytam
 Torpere stirpem, quò Volucris
 Præpetibus Tua ducit alis,
Huc perge felix, profer & indolem
 Ad summa natam. Docta modò haud rudè
 Adaptet ægidem Minerva,
 Lecti animum recreentq; libri:
 Post dum vocabunt classica, grandior
 Et crescet ætas, impiger alitem
 Conscede bellator caballum,
 Teq; Tuoq; Parente dignam
 Ordire scenam: mox celeres Honor
 Iunget quadrigas, Teqvè curulibus
 Portavit in celsis ad illas,
 Qvas Proavi tenuère, metas.
Ego ista vates fatidicis Tibi
 Propono votis, cum ruditas prior
 Calcatur hostis, mensq; magno, &
 Ingenium properat volatu.
Si tanta vernæ flore puertia
 Impubis audes, quanta sequentibus
 Deinde non audebis annis?

Dum

Dum famulus Tibi subjuganti
Se sternet Ister: quando ab Avo Tibi
Relicta torvum Clava Borysthenem
Confringet, & Corvus Paternis
Quando vehet super astra pennis?

ODE XIV.

AD

FRANCISCVM WOOD,

Thesauri Regni Notarium.

*Nihil in mortalium rebus ad suam
pulchritudinem sic exactum, quod
non fatiget contemplantem.*

Pulchrum nil adeò, nil adeò bonum
Fert mortale genus, quod cupidam sui
Servet semper orem,
Et non sit sinè tædio.

Humanis oculis intuitus prior
Objectas facilè laudat imagines:

Mox idem satiatus,

Vistas spernit imagines.

Nil extrà positis pulchrius urbibus,
Quas vel Sosa suo circuit alveo,

Vel priscis Tyberinus

Amnis stringit amoribus:

Has

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Has tanto studio spectat ab ultimis
 Lustratum properans advena finibus,
 Celsas aspicit arces,
 Et pomposa palatia.
 Primò aspecta placent, mox oculus satur,
 Contemptis redditum preparat arcibus,
 Fastiditq; , quod ante
 Longis quæsierat vijs.
 Aulæis paries Phœacis nitens,
 Et dives Tyrij copia muricis,
 Accersit peregrinam
 Ad se deniq; palpebram.
 Fuco tincta tenet purpura Punico
 Captivos oculos : lana brevi & color
 Afri desipit ostri,
 Phœnissæq; labor Tyri.
 Invitant niveis lilia vestibus
 Et sætâ varium germen in arbore ,
 Narcissusq; rubescens,
 Ac mixtæ violis rosæ:
 Nil verno potuit jugere gratius
 Umbrosoq; dari nil topiario :
 Hæc, pupilla sequenti,
 Transit pasta semel, vice.
 Et quamvis breviter regna, vel Africa
 In pictis tabulis cernimus æqvora,
 Fastiditur & Orbis
 Parvo visus in otio.

Nobi-

Nobis
 Hæc F
 Nil l
 Hu
 Solæ æ
 Human
 Quid
 Pr

L
 la ma
 loan
 me
 t

Paup
 Ref
 Ut Ti

Inter
 Claus
 Deflu

LYRICORUM LIBER IV. 211

Nobiscum tacitâ mente revolvimus
 Hæc FRANCISCE simul. Nil adeò bo-
 Nil hucusq; beatum (num;
 Humanæ obvenit indoli.
 Solâ eterna suum nonnisi limitem
 Humanæ statuent sollicitudini;
 Quidquid quæritur extrâ,
 Primo despicitur die.

ODE XV.

Lugens Pauperum Chorus.

*In mæsto egenis discessu CASIMIRI
 IOANNIS SZCZUKA, Episcopi Cul-
 mensis & Pomesanæ, ad Pon-
 tificiam Cathedram Varša-
 viâ moventis.*

Pauperum surdi nisi vota cæli
 Respuant, multâ prece supplicamus,
 Ut Tibi firmæ diuturna nentur
 Stamina vitæ.
 Interest, multos numeros ut annos,
 Clausa cûi nunquam manus, irrigante
 Defluit rivo, generosa largi
 Æmula Nili.

Impi-

212 BENEDICTI à S. IOSEPH

Impigri sed qvò properant jugales?

Qvovè festinae cojere rheda?

Deseris forsan Pater indigentem

Optime turbam.

Sit dies felix alijs, Tibiq;

Fertili sedem posuisse Culmo :

Sit dies felix, subit ut merentem

Scipio dextram.

Flebilis nobis domuiq; nostræ,

Flebilis nobis penoriq; nostro,

Quando præsentî caritura supplex

Palpebra Patre.

Mille post vivent, neq; CASIMIRVS

Alter, in nostros ita liberalis

Surget aspectus, miseros ut omni

Protegat horâ.

Tu Tibi demis, qvotiès egemus,

Tu Tibis demis qvotiès benignam

Poscimus dextram, velut alluentem

Area fontem.

Tu Tibi demis qvotiès patentes

Imus ad valvas ; neq; pompa grandes

Poscit impensas, modo destitutos

Pascat egenos.

Ipsa, qvæ tanto fabricata sumptu,

Ingemit moles, inopumq; ad usum,

Structa pomposè renovant acerbum

Tecta dolorem.

Dum

Dum

Cogita

Si rud

Indole

Corda

Muta

Saxa ;

Mens

Sed qv

Et via

Promp

Ibis &

A via

Sic m

Sol fa

Vrget

Volvi

Curri

Matr

An p

Dùm sui spectant abitum Parentis,
Dùm sui arreptum Domini recessum
Cogitant, fixum memoriq; volvunt

Marmore vulnus.

Si rudis moles, minimèq; vivens
Indolet saxum; qvid hiulca nobis
Corda dùm spirant? reprimèntè summum.

Vivida luctum?

Muta non paucò gemitu perorant
Saxa; nos læto maneamus ore?
Mens ubi mæret, lachrymasq; pleno

Elicit imbre.

Sed qvid effusis ita deprecamur
Et viam, & cæptum lachrymis recessum?
Prompta persvadent iter evocatis

Carbasæ ventis.

Ibis & nostri minimè reducent
A via planctus? modò Tu Paternam
Sic manum serva, stipem vt & remotis

Mittat ab oris.

Sol fatigatas etiam quadrigas
Urget, immensum quoties per orbem
Volvitur, nigras quotiesq; pergens

Dissipat umbras.

Currit & parvam revidet bidentem,
Matris an puro satiata lacte:
An pecus demùm tenuit petitam

Lassa quietem.

It

214 BENEDICTI à S. IOSEPH

It per immensas spatiando fylvas,
It per abstrusum nemus, & virentes
Respicit frondes, placidâq; lustrat

Omnia fronte.

Vult & halantes peragrarè campos,
Vult & hortensem revidere glebam,
Cuneta scrutatur, minimâq; præsens

Prospicit herbæ.

Svadet interdum violenter acrem
Pigra nox somnum, properusq; cursum
Poscit à Phæbo Pyrois, citumq;

Temo regressum.

Sol abit pulsus redeundo nimbis,
Sol abit primum revocando manè;
Interim pendet vigili ad relictam

Lumine terram;

Et videt, si quæ violæ vel hyblæ
Proprij langvent abitu caloris;
Occidens vix dum, subito relictis

Providet hyblis,

Sic suum mæsto comitata Solem
Nostra paupertas gemitu, supinas
Elevat dextras, qverulis molestans

Sydera votis.

Ibis, ast nostro SZCZVKA Magne damno,
Vltro currentem capiesq; Mitram,
Orba gaudebit vigili proboq;

Præsule Culma.

LYRICORUM LIBER IV. 215

Nos tamen nostrum memorando Patrem,
Nos tamen nostros repetendo planctus
Flemus, humentes lacrymas, nec ullus
Comprimet æstus.

Tu velut Titan abiens, quid æger,
Quidvè mendicus petat, ac modestis
Sarcinæ poscant precibus, retorto
Aspice vultu.

ODE XVI.

ANTISTITIS ILLUSTRISSIMI,

Verus in Pauperes amor.

PAUPER turba luges, interea mihi
Sic commota tuis viscera luctibus,
Vt vester dolor in me,
Et totas veniat fibras.

Discedo, levium non sitiens opum,
Non ditis cupidus portitor Infulæ:
Commissi violentam

Urget cura viam gregis.
Et sol se roseis subtrahit axibus
A mundi facie; non ideò tamen
Orbus redditur Orbis,
Si fulgens abeat jubar.

Non

216 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non desunt vigili lumina lampadi,
 Aspectum esto rapit, servit adhuc Phanes,
 In summoq; refulgens
 Terram respicit infimam.
 Nec vos sollicitis plangite qvestibus,
 In nostro positus ROSTKOVIIUS loco;
 Vos me credite Solem,
 Hunc Solis radium sui.

ODE XVII.

A D

VENCESLAUM SZCZUKA,

Culinæ Regni, & S. R. M. Le-
 gionis Præfectum,
 Vavelnicensem Capitaneum.

*Pulchrum heroica virtutis testimo-
 nium, triginta aliquot prælijs
 bellatorem interfuisse.*

NAtalis ortus si nisi nobilem
 Probat Nepotem; si nisi sanguine
 Nasci Palatino decorum,
 Patritijs redimiq; cunis
 Si sola tantum fama, superflua
 Est scena pompæ; non ego nobiles
 Dedi-

Dedignor ortus, arroganti

Non ego Progenies vetustas

Proscindo nervo : sed sibi in hostium

Qui tingit amplam sanguine Purpuram,

Hic Nobilis mihi. paternis

Se tumidè nisi sublevantem

Perstringo ceris sapiùs Icarum.

Ambage quavis absq̃, Vir est, rigeus

Arena quem probat ; probatum

Reddit atrox pugilemq̃ campus.

Pulchrum; Parentum non mediocribus

Gaudere gestis si poterit Nepos :

Sed pulhriùs ; præter Parentes,

Si proprijs quoq̃ fulget actis.

Sanguisq̃ longè nobilior, teres

Qvo mucro fulis tingitur hostibus :

Non ille ; qvo natalis hora,

Et teneræ maduère cunæ.

Nunquàm superbi Nobilitas agat

Sic plena fastûs ; ut nisi fascijs,

Lucina quas lavat, tumescens

Prociduum sibi credat Orbem ?

Major vetustæ fama Propaginis,

Si bella tractat : major, & asperas

Si per cicatrices avitæ

Vt Domui, sibi sicq̃ grande

Pandit theatrum. Te LVCIIS parùm

K

Pro-

218 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Prodiſſe, vel nil, proderit ignibus,
Ni caſtra cum **RASTRIS** Gradivo

Conſociet meritura Marti. (plex

Non quòd **SZCZVKARVM** non faciat tri-

Ad glorioſam **COLLIS** originem;

Non quòd ſuperſtitem veniſſent

R A S T R A minùs **SZCZVCIANA**
ſtirpem.

Sed quòd requirunt non in agreſtibus

Hæc **RASTRA** pratis, belligerantibus

Arare ſed campis, novoq;

Ipſa petant niſi caſtra cultu.

Addi Paternis Stemmatibus putans

Dùm **SZCZVKA** quivis; ſi Patrios ſua

Virtutẽ colluſtrat Penates,

Barbaricoq; rubet cruore.

Hinc quanta fortis gloria pectoris,

Te quina pluſquàm prælia ſexies

Subiſſe Bellatorem, & arma

Impavido tenuiſſe corde,

Totamq; ſolis papilionibus

Foviſſe vitam; non ſterili manu

A CASIMIRO uſq; ad **IOANNEM**

Continuas numerando palmas.

Nec Chocumẽſem belligerâ Tyram,

Iſtrumq; , tantùm ſtringere dexterâ,

Sed arma quòd profert **IOANNES**,

Huc comites adhibere peltas.

Al-

Alter cruentam si videat semel
 Heres arenam; jam sibi vel Tyrum,
 Vel Bactra debellata credit,
 Nec Geticum repetit sequenti
 In verè campum. Tu quoties tubis
 Conchisq; dantur classica; protinus
 Ad arma procurris, domandum
 Assiduò properans in hostem.

ODE XVIII.

OLORIS DUNINII,

Bello, pace, legationibus meri-
 tissimi,

Honoribus Illustrissimi

ALITIS.

AD

PETRUM DUNIN

è Soc: Jesu,

Relatio Lyrica.

Domum & vetustis portor in atria
 Fumosa ceris; huc celeres move
 Thalia passus, & dicati
 Si qua manet tibi cura Vatis,

K 2

Men-

220 BENEDICTI à S. IOSEPH

Menti profundosingere spiritus,
 Qvâ non agresti carmine nobilem
 Elucter ad nidum, CYGNVMq;
 Haud humili celebrem Camæna,
 Non ad Caystrum, non vitrei supra
 Ripas Cayci devolat hæc Avis,
 Ad vile non pendet fluentum;
 Ad gelidum potius sed Hebrum
 Stativa ponit: non alios amans
 Formare cantus, qvâm reboantibus
 Qvi machinis constant, tremendis
 Qvivè fremunt lituis fragores.
 Vt Dana liquit littora, Lechicæ
 Ad stagna Vandæ progeniem suam
 Sedemq; contulit, simulq;
 Armisonum voluit Gradivi
 Subire currum. Vectus ab Alite
 Mars noster isto, per juga montium,
 Per tesqva, per rupes acutas,
 Sangvineos adeoq; campos.
 Et lingua qvamvis fæmineo fuit
 Succisa ferro, non ideo tamen
 Aut desijt loqvi, aut adunco
 Arma ferox crepitare rostro.
 Qvi de polito marmore providis
 Postqvam locavit Cælitibus domos
 Prope octies denas, profuso
 Ac Superos veneratus auro;

Ad

Ad arma totus, totus & arduum
Defertur Hæmum, despiciens lacu
Hæreæ cænoſo, nec alas

In rigidis numerare caſtris,
Non odit unquam bellica ſtrenuas
Arena mentes, quin magis uberes
Profert triumphorum maniplos,
Quando videt generoſa promptis

Inſtare bello pectora paſſibus:
Sic non Olori Mars meritis ſacræ
Invidit in ſignis trophæa;

Sed rigidè rutilante Scuto
Haſtæq; fortem muniit Alitem.
Aleſq; teſtus fulminei ſatis

Umbone Martis, Pomeranos
Per tragicas properando cædes
Secutus hoſtes, ut poſitis fugam
Armis inirent, caſtraq; divite

Onuſta prædâ deſtitutam
Defererent fugiendo Puſcum.

Amat ſequentes laurea laureas
Præmiſſa, palmam palma prior parit,

Strageſq; præludit ſecundæ
Auspicio meliore ſtragi.

A Pomeranis Pannonicas itum
Adverſus Urbes, Hungaricis ubi
Princeps requiſitus Coronis

222 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et viduo CASIMIRUS ostro.
 Hic militares duxerat ordines
 Turmasq; CYGNUS, Principis hæc suam
 Fortuna credidit carinam,
 Sollicitos trahimq; remos.
 Quidcumq; demum Lechica frigidulis
 Bellona conchis intonuit, Viros
 Regni necessitasq; fortes
 Ad clypeos habilesq; contos
 Vocavit, illuc non trepidis Olor
 Festinus alis iverat, acriter
 Non ore tantum,, verum & ære
 Sarmaticas animando mentes.
 At grande crimen, sub golea cui
 Si canet ætas, non itidem memor
 Regnantium thronus labores
 Aut modicè facit, aut supino
 Sopit veterno. Miles in asperum
 Excurrit hostem, non proprium dolens
 Fudisse sanguinem, rudiq;
 Vendibilem faciens metallo
 Vitam frequenter, dummodo præstitis
 Condigna sumat pensa laboribus,
 Stipendijs tam, quam recepto
 Vilem animam recreando nummo.
 Quos verò plenâ nutrijt amplior
 Lucina mamma, quos vel opes Patris

Ma-

Matrisq; fortunæ petito

Non tulerant eguisse pane;

Hi bella trahant, ut fluitent novæ

Per alta famæ, purpureis Honor

Vt vestet insignes quadrigis,

Punicæis cumuletq; fertis.

Hos intuetur palpebra Principum,

Hos providentis lumine Gratia

Ut respicit, sic sæpe digno

Pro meritis veneratur ostro.

Non spe lucrosæ Vester OLOR stipis

Ad bella promptus, cui satis est, ovans

Si per Palatinas curules

Pegaseo properat volatu.

Hinc Scipiones, hinc Patrij dedit

Sigilla Regni Lechia, Martias

Hinc illa Clavas promerenti

Deposuit retulitq; Cycno.

Ornata Virtus sepositâ nequit

Condi sub urna, nec piceis Olor

Se nubit umbris, ast Iberi

Hesperias petit ultro portas,

Et sacra Romæ sub Capitolia

Legatus intrat, non ita ferrei

Auriga Martis, ut diserti

Excutiat juga docta Phœbi.

Probata Gentes Svada per exterâs,

224 BENEDICTI à S. IOSEPH

Cygnos, Sais Pallas eburneo

Applausit ore, quod recisa

Tanta canat sapiatque lingua.

Sed de vetusto hucusque strepens ego

Olore Vates, quam Tibi Signifer

Buscensis olim; nunc Senator

Digne Lubacoviensis inter

Castella terræ prompsero barbiton?

Quæ sila tanto digna traham Viro?

Cum Filio Parens recentes

Quando vides properare fasces.

Non sat quaternos plus decies sequi

Rauci per annos murmura classici,

Non sat superstitem relictæ

Ex Proavis studuisse famæ;

Ni federatos sollicitos polos,

Et templa Divis è solido struas

Superba saxo. Filiusque

Grande Tibi columen Parenti,

Quem veste vidit testum adamantinâ

Vienna Martem, quem valido globus

Accessit ictu, militaris

Quove suo Duce gaudet ordo.

Nec SVENTOSLAI penna Sadomiris

Non nota terris, cui propriam Themis

Reducta commisit bilancem,

Inque sinu requiescit alto

Secu-

LYRICORUM LIBER IV. 225

Secura somno, cûi vigor ingeni,
 Doctrina, blando suavis amanitas
 Vultu renidens, & trecentæ
 Cûi animum subicere dotes.
 Verùm quis ausus me temerarijs
 Hûc ire pennis? remigibus præit
 Quo Cygnus alis, & canoro
 Attonitas trahit ore Nymphas?
 Nil vile sistrum, nil tenui juvat
 Arundo cantu; cûm modulamine
 Ipse, ipse suaviore Cygnus
 Æthereas bene mulcet aures.
 Tu PETRE plestrum fume DUNIN, Tu
 Dignumq; carmen profer ad Alitem;
 Me sat Caystriæ Volucris
 Vel minimas tetigisse laudes.

ODE XIX,

AD

MARTINUM KATSKI;

Palatinum Kijoviensem,
 Artilleriæ Regni Generalem Præfe-
 ctum.

Imas? vel acres segnis adhuc mora
 Distendit ausus? cedite Lentuli

Ks

Et

226 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et lenta quos virtus alacri

Non putitur properare gressu.,

Ægrèq; tardum languida promovet

Tectudo passum. Pulverem Olympicum

Tu miles ingressus fatigas

Fulmineo pigra monstra cursu;

Nimboq; compar & Selymum, & citos

Præis Diores, nescius ad levem

Harere cum Niso ruinam,

Aut positam titubante calce

Tardare metam. Per salebris graves

Tu sæpe calles, per gelidas nives

Volas Alexander Polone,

Difficiles neq; frangis Alpes

Mordaci aceto, sed gladio. cui

Est pro Paterna non Leo tessera

Sed Cervus haud segnis, Nemaos

Qui superat tamen & Leones.

Tu Martiali vividus impetu

In Tauricani cornua Bosphori

Descendis audax; Tu Gelono

Perpetuas inimicus hosti

Moliris iras, duraq; Martium

In colla ferrum, vel Mareotica

In membra distingis mucronem

Letifero bene notus ictu.

Quod si nitrato pulvere, plumbeâ

Vel

Vel sava nactus prælia grandine,
 Tormenta quod si, machinæq;
 Sulphureo reboant tonitru;
 Quam Tu Tonanti par ubivis Iovi,
 Quam sæpe fractis aggeribus, cavis
 Infundis & Martem cavernis,
 Et pluvios jacularis ignes.
 Hinc quâ voraci profluit impetu
 Garumna præceps, Seqvana quâ suos
 Distendit amnes, ac furentem
 Præcipitat Rhodanus fragorem,
 Vel Bætis ingens, vel Tagus aureo
 Dives metallo, saxeâ nobiles
 Gadefve quâ spectat Pyrene
 Herculeis memores columnis;
 Hac Fama promptis provehitur rotis
 Et KATCIANIS laudibus attonat,
 Cervumq; Bellonæ sacratum
 Ac rigido canit esse Marti.
 Remugit orois, lætaq; concavis
 Resultat echo rupibus undiq;
 Nec sylva, nec yallis retorto
 Non resonat fremebunda plausu.

—(S)—

K

ODE

Vel

A D

ADALBERTUM
BARTOCHOWSKI,

SOCIETATIS JESU.

Dum Orientis Victori

JOANNI III.

POLONIARUM REGI,

A salvata Vienna reduci eruditissi-
mum Panegyricum,*Fulmen Orientis* intitulatum, in lu-
cem publicam edidisset.Fortuna magni maxima Principis,
Si Martiali quod parat impiger
Mucrone nomen, hoc futuros
Ferre potest remanens in annos.Nam nil triumphus, nil validis juvat
Oppressus armis hostis, in unicoSi palma, quæ die parata,
Hæc alijs sterilefcit horis.Trophæa quamvis magnifico manent
Erecta sumptu, quæ Herculeas probent
Fuisse vires, ac in illo

Fusa loco trepidasse castra.

Ta-

Tamen trophæis imminet ultimus
Quandoq; casus. & Parijs licet
Constructa de saxis theatra
Sæpe gravem subeunt ruinam.
Ni penna scribat, quod gladius suo
Signavit ictu, ni calamus notet,
Quod mucro fortis exaravit
Sangvineos recolendo campos,
Inanis omnis fabula gloriæ,
Agerq; tantum mole cadaverum
Tumescit unus, dissolutis
Mox pereunt monumenta truncis.
Molita quantum Roma suo potens
Olim Trajano! dum Capitolium
Vel duxit obvium, vel altas
Phidiaco statuit labore
Manuq; moles; dum spolijs graves
Currus trecentis vinxit adoreis;
Arcus triumphales, & ære
Dum solidos posuit colossos.
Hos apparatus magnifico satis
Sumptu paratos si cupide sequens
Inquirat ætas, præter unos
Non reperit rudera lapillos.
Exstincta magni gloria Principis,
Sepulta Romæ magnificentia;
Quod Plinius scribente penna
De Ausonio retulit Trajano,

Hoc

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hoc est Traiani. cætera barbaro

Oblivionis preffa jacent situ ;

Et Roma & orbis de peractis

Immemores reticent triumphis.

Achillis unam vidit imaginem

Magnus Macedo, se lachrymis statim

Perfudit, indolens, Homero

Se domiti caruisse digno

Scriptore mundi. Hinc, qui dominū Tyri

Marisq; rubri, divitis Asiæ,

Delinearet penicillo,

Sollicitis studijs Apelles

Quæsitus: ingens gloria Principum

Reddi perennis si cupit, eloquens

Hanc penna scribat, posterisq;

Præla ferant repetenda lustris.

Quoniam Te beatus Sarmatiæ suo

Scriptore Princeps : Purpura nobili

Quam BARTOCHOVII colore

Tincta satis, Clypeiq; vincens

Regnantis Umbo quam calami micat

Nitore docti. Non ita Plinius

Suum Trajnum, ut BARTOCHOVI

Tu Leonicum celebras IOANNEM.

Ut orsa tantum Svada loqui Tua,

Mirata quævis machina bellicis

Instructa nimbis, protinusq;

Attonitæ tacuere conchæ,

Dum

LYRICORUM LIBER IV. 231

Dum penna caput scribere grandium
 Stupenda prorsus pondere sensuum,
 Styliq; maiestate tanta,
 Ingenij Latijq; cultu,
 Ut ipse nolit vel Cicero loqui,
 Nolit disertus scribere Plinius,
 Tu quando salvatam IOANNE
 A Lechico loqueris Viennam,

ODE XXII.

AD

ALEXIVM

à CONCEPTIONE B. M. V.

*Dum Author à Præposito olim Scho-
 larum Piarum Generali
 Insulæ Cra.oviensis imprimenda
 licentiam obtinisset.*

Distincta gemmis vix melius potest
 Habere posthac Insula scrinium;
 Quam quando de assensu paterno
 Prompta premens subit ultrò prælum.
 Laudem meretur, qui calamo, integro
 Se monstrat orbi, non itidem minor
 In laude successor, qui ad istam
 Est aliquis stimulator auram.

Nec

232 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nec præla solum plumbea servient
Scribentis uni deniq; nomini;

Et præla qui permittit, unam
Indubiè referet coronam.

ODE XXIII.

A D

DIVUM AUGUSTINUM

HIPPONENSEM ANTISTITEM,

Pelagianorum, Manichæorum, po-
tentissimum hostem.

ET feriantem non finit Herculem

Antæus ignes ponere Martios,

Et angve succrescens Medusa

Stricta tuæ vocat arma pennæ.

Ibis minaci fortior Hercule

Divine Perseu, & colubri minas,

Irasc, spumantesq; ritus

Magnanimo prohibebis ictu.

Nondum Latinis quippe securibus

Accisa collum subdidit Hæresis,

Adhuc reluctatur, tumentes

Grandis adhuc movet Hydra cristas.

Spretisq; plures non semel ictibus

Instaurat iras, & male perfidis

In-

LYRICORUM LIBER IV.

233

Instructa technis Africanas
Peste premit violente terras.
It Africanus Perseus æmulos
Adversus hostes, quâ calamo, piæ
Quâ voce lingvæ, virulentam
Insequitur reprimitq; labem.

ODE XXIV.

AD

Religiosam Scholarum Piarum
IUVENTUTEM.

Nulla Apelli dies sine linea.

FAvete lingvis, carmina posteris,
Dicam futuris carmina sæculis,
Quæ CALASANTINÆ notanda
Assiduo repeto juventæ.
Pravè supino segnis in otio
Tractatur ætas, heu CALASANTIA
Assurge pubes nata magnum
Ingenijs referare campum.
Labore pulchros rectius improbo
Mercemur annos : FABRICIO jugum
Quantas maritalit coronas ?
Et virides nisi dextra palmas

Metit

234 BENEDICTI à S. IOSEPH

Metit quietis nescia langvidæ.

Ignaviores pigra cui otia

Strinxere nervos, per reclines

Ille jacet nisi bucco valles.

Hac arte plenæ maxima possident

LOIOLIANI culmina gloriæ ;

Hac arte vos famam, superstes

His studijs fabricate nomen.

ODE XXV.

AD

STANISLAUM

MAŁOPOLSKI,

S. R. M. SECRETARIUM.

FRontem senectus subfilit, in dies

Anniq; vergunt ; non tamen obstitit

Langvescit indoles senectâ,

Immo magis veneranda vivum

Promit vigorem. Sic reverentia

M. jor vetustis quercubus, integras

Quæ possident vires, nec ullum

A carie metuunt periculum.

Matura magnæ non nocet indoli

Ætas, ob ipsam canitiem gravi

Honor

Honor Camillo, Roma felix,
 Quando senes sequitur Catones.
 Victor Darij non alio Tyrum,
 Lateq; sparsam milite Persidem
 Possedit, Euphratiq; duras
 Imposuit domito catenas,
 Quam dum receptus sub Macedonicas
 Nullus phalanges, in galea cui
 Adulta non caneret ætas,
 Quivè grauis senio verendos
 Non ferret annos. Illyricos eo,
 Et Sogdianos robore terminos,
 Medosq; Alexander subegit,
 Inq; rubros penetravit Indos.
 Res magna nunquam perficitur, nisi
 Provectorum consilio Senum,
 Speret triumphales, caterva
 Si fuerit veterana, palmas.
 Sed quas Senectæ non temerarius
 Appono laudes, has venerabili
 Assume STANISLAE vitæ.
 Iudicij gravitasq; morum
 Et innocentis plena modestiæ
 Illa illa laudem postulat indoles,
 Rerumq; praxis, quâ occupatum
 Cor KRASINI retines IOANNIS.

236 BENEDICTI à S. IOSEPH

ODE XXVI.

AD

IOANNEM IOSEPHVM

CASIMIRVM

TARZO.

Palatinidam Lublinensem,

In primo ad Scholas accessu.

TE velut magni sobolem Parentis,
Te velut magnæ sobolem Parentis,
Non minùs lætum, Schola læta panis
Excipit ulnis.

Hic dies nonum Tibi pandit annum ;
Hic dies nostram vehit ad palæstram :
Palladem tracta, ruditasq; primus
Occidat hostis.

Annibal vix dum fuerat novennis,
Æmulæ indixit fera bella Romæ :
Est Tibi campus schola, Tu futuris
Prospice palmis.

Quanta crescentis documenta laudis !
Ad scholas horrent alij ; sereno
Tu volas vultu, reprimisq; quemvis
Fronte pavorem.

A G.

LYRICORUM LIBER IV.

237

A sinu Matris, gremioq; Patris
Abripi haud uni grave Pulsioni,
Ista Tu nunquam trepidante fers di-
vortia mente.

I per oppressam Rudium phalangem,
Et Tuo magnum recrea Parentem
Sæpe profectu, videatq; doctum

Mater Achillem.

Firma spes nobis, quia post peractum
In scholis dignè studium, sub acris
Signa Bellonæ, validiq; perges

Classica Martis.

Tunc scient omnes, Tibi quod paratur,
Et Tuæ quantum Domui theatrum :
Hinc & hinc postquam fluet in Paternam
Fama SECURIM.

ODE XXVII.

AD

PETRVM FRANCISCVM

à CONCEPTIONE B. M. V.

Scholarum Piarum

GENERALIS SECRETARIUM.

ID Rumor ad nos sæpe strepentibus
Deduxit alis ; quod Capitolio

Tu digna Romano theatra,

Et tragicas perhibendo scenas

No.

238 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nomen parasti, non sine comici

Plausu laboris. Sic animi solent

Ad magna nati, nec supinam

Nec refidem retinere mentem,

Sublimis ut quis conscius ingenti,

Futura prudens cogitat, & libris

Scriptisq; se testatur Orbi,

Non dubius melioris augur

Post fata Famæ. Dramata Senecæ,

Duco tragædum plus ego Senecam;

Quam dum Neronem, & per Neronem

Ausonium moderatur orbem.

Silent triumphis, quos domitis tulit

Pompejus Afris; quæ veteri dedit

Theatra Romæ, hæc in alma

Nunc etiam celebrantur Urbe.

ODE XXVIII.

A D

ANDREAM

NAGORSKI,

SUBDAPIFERUM BUSCENSEM.

Non parva gloriæ Parenti pars bono

Cernere, quos genuit,

Non deviantes Filios.

Non

LYRICORUM LIBER IV. 239

Non parva gloriæ bonis pars Filijs,
 Quo præijt Genitor,
 Hoc ire per vestigium. (hunt,
 Venarum aquæ secum indolem semper tra-
 Hanc sapiunt ubivis,
 Quocunq; tartum fluxerint.
 Et Sanguis excellens ad ortus respicit
 Sæpe suos, propriam
 Originem considerans. Tuâ
 Quam Tu beatus prole NAGORSKI
 Quando pari studio
 Servat paterno spiritus.
 Bellona STANISLAO ahenam cassidem,
 Terribilem clypeum,
 Hastamq; tortam tradidit.
 Nup̄isse Muræ diceres fortem DEAM,
 Sic cataphractus Eques
 Mavorte præstat pectore.
 Qrem non sagitta vulnerans, non grandinis
 Sulphureæ pluvia
 Ullo retraxit prælio.
 Per ferrum & ignes, & per enses Noricos,
 Non timidus volitat
 Per mille strages Optio.
 Nec non IOANNES signa IUBOMIRII
 HIERONYMI subiens
 Pari resultat spiritu.

Mens

240 BENEDICTI à S. JOSEPH

Mens acris illi, quodq; militem decet,
Primus inire manu,

Postremus ensem ponere.

Tertius amanae Scuta sequitur Palladis,

Inq; Pijis varias

Scholis meretur Laureas.

Utq; ense Fratres, eloquente SAMUEL

Et stylo, & ingenio

Uni laborant Patriae.

Pulchrum senectæ nobili solatium

Et gladio, & calamo

Claris potiri Filijs.

Pulchrum NAGORSCIO tot annis obitu

In vetulis vegetos

Spectare ramis furculos.

Segnis Parentes sæpè strangulat nepos,

Dedecus & Domui

Fædo propinat exitu.

Hic Palladi Martiq; serviens Trias

Et Domui & Lechia

Omni meretur tempore.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

E P O D O N

LIBER VNUS.

O D E I.

A D

ELISABETAM ŁOSIAM,

VLADISLAO ŁOS,

PALATINO MARIÆBURGENSI,

Skarſzeviensſi, Pokrzywnensſi, Latovi-

cenſi, CAPITANEO,

Deſideratiſſimo Mauſolo,

Superſtitem Arthemifiſiam.

*Inter eclipses oritur, qui illustris
moritur.*

G Rande tormentum, quoties amatus
Conjugem reddit Viduam Maritus,

In domo cogit quotiesq; mæſta

Cernere ſigna.

L

Corda

242 BENEDICTI à S. IOSEPH

Corda quæ firmo cojêre nexu
Sæva mors quando dirimit, cruentus
Pectoris lictor, nimiq; sæva

Ansa doloris.

Sed tamen quisqvis meminit malignis
Hanc DEVM legem posuisse fatis,
Vt ferant nunquam diuturna nostræ

Stamina vitæ,

Indolet, certum lachrymisq; ponit
Tempus, ut longo gemitu dolentem
Sauciet mentem, timet, & cadentes

Temperat imbres.

Te VLADISLAI meminisse, pulchrum
Integri semper documentum amoris:
Sis memor, tristis posito sed omni

Turbine planctus.

Non eget tantis lachrymis, sereno
Læta quem spectat Cynosura vultu:
Et polus panis cui præparatus

Obviat ulnis.

Inter eclipses oritur, peractis
Qvi nisi illustris moritur triumphis,
Nec mori damnum est, ubi destinatis

Reddimur astris.

Ius in hunc nullæ tenuête Parcæ,
Læve nec nevit Dea cruda filum,
Sola cûi virtus præit ad futuram

Vltro salutem.

Sic

Sic tu
Pressa
Qvem

P
Dun
lect
pea
in

V
Spa

Sic tuus Coniux etiam per atræ
Pressa calcando ruit arma mortis,
Quem polo Rectum, memoranda cælis
Reddit honestas.

ODE II.

AD

CONSTANTIAM
ÆOSIAM,

Palatinidem Mariæburgensem,

*Dum statim à morte Parentis sui col-
lecto omni Virgineo ornatu, maternis
pedibus aduoluta, eximia pietate &
innocentia petit, ut possit diuende-
re, congregato inde peculio ani-
mæ Parentis suffragatura.*

Virago fortis, & tuo CONSTANTIAE
Nomine nobilior
Magnæ voluptas ÆOSIÆ
Spartana Te Mater? Laconnè vel Parens
Eximiam sobolem
In hoc nutritiuit sæculum?

244 BENEDICTI à S. IOSEPH

Quo sumptibꝫ non parçitur, corpus modè

Putre aliquando nihil,

Et esca verax vermium,

Exhauriat totum Padum, cunctas Tyri

Divitias & opes,

Et fulva Gangis littora,

Insignis ostro dum puella prodeat,

Aurea purpuream

Vestemqꝫ neçtat fibula.

Nodantur in aurum nitens crines vagi,

Vt Zephyris, levibus

Sic vana ventis carbasa.

Aurata collum sepiunt monilia,

Sqvama caput rutila,

Et laxas, onyches, togas.

Nec luxui parçit pedum fastus tumens,

Dum crepidas ligulis

Ornat superbè gemmeis.

Tu nata Virgo sæculo tam prodigo,

Nec duodennis adhuc

Ab his abhorres moribus,

Constantiæ vel Innocentiæ novo

Nomine digna cani,

Major Lacenâ qvâlibet.

Prostrata pedibus Matris unicum petis,

Sollicitè reliqvæ

Qvòd deprecantur Filiz,

Orna

Ornatus omnis ut Tuus vendi queat,
 Lugubre quando peplum
 Parente sumptum mortuo,
 Ac inde collectum peculium in sacra
 Auxilijs animæ
 Tradi paternæ postulas.
 Non cultui parcat tuo Mater pia,
 Enumerat pretium
 Iuri relinqvens Filia.
 Stupenda virtus in tenella Virgine!
 Omnia prostituis
 Functo Parenti seruiens.
 Hæc tanta pietas optimæ fat uberes
 Elicit lacrymas,
 Summumq; Matri gaudium
 Vel ipse nigrâ prospicit tumba Parens,
 Tamq; animum tenerum
 Sux stupet Constantiæ.
 At rumor hujus ad me dum venit rei,
 Non taceo; memori
 Sed cuncta pando carmine.

ODE III.

A D

IOANNEM ANTONIVM

Æ O S,

Capitaneum Pokrzywnensem,

Palatinidam Mariæburgensem.

O! magna magnæ Gratia Gratia,
 Ocelle Matris, firma domestica
 Columna DABROVÆ, ac imago
 Eximij rediviva Æ O S i.

Acerba nuper mors Lechico Patrem
 Subduxit orbi: Flevimus, & Tuis
 Matrisq; lamentis profundi
 Addidimus flavios doloris.

Cum Tu superstes, cum docilem Parens
 Ad quæq; format maxima Filium,
 Spes certa, quod reddes Parentem;
 Quod Proavis, Abavisq; dignum

Agēs Nepotem. Nobilitas juvat,
 Nasciq; magno Sangvine; sed tamen
 Plus præstat indoles, superbos
 Et superat melior penates

Omnino virtus Hæc duce maximi
 Crevere Gracchi, crevit & Hercules;

T

EPODON LIBER VNUS.

247

Tu deinde cresces, ac Achillem
Magnanimo perhibebis ausu.
Tunc læta Marris pectora non leues
Ducent triumphos, cum poterit suum
Spectare subsultans IOANNEM,
Vt rigidi modò signa Martis
Ille, ille ducit fortiter, ut modò
Adest Equestris Nuntius ordinis,
Vt vel Palatina curuli
Ad Lechicum vehitur Senatum.
Aggratulabor tunc & ego meo
Fortasse Vates lætior entheo,
Qvòd ista prædixi, futura
Qvæ solidi statuere cæli.

ODE IV.

AD

PETRUM
SUSTINOVIVM

Multa sine crimine patientem.

*Reliqua decora utcumq; didiceris, pati-
entia nonnisi per exempla instillatur.*

Partana virtus vix aliter potest
Quandoq; disci; ni doceant prius

L4

Exem-

Exempla Majorum, peractæ

Cumq; alijs aliquando scenæ.

Spartana virtus est patientia ;

Hanc PETRE nemo possidet: indiget

Res arte ; nam natura longè

A simili refilit decore.

Thebanus olim Miltiades suo

Ad bella ductu non ijt: excitent

Prius Themistoclis trophæa,

Tunc rigidum subit ille campum.

Posses molestam pauperiem pati,

Posses misellæ liba paropsidis ;

Vt quisquis aut lingvâ procaci, aut

Innocuam lacerat liturâ

Mendace famam , jam stomacho ferox

Bilis movetur, jam refugis abis

Ad arma viribus, frementis

Impatiens remanesq; pugnæ.

At erigendus sæpè animus ; furor

Non iste primum Te, neq; pugio

Hic me secundum cuspidato

Insequitur penetratq; ferro.

Fuère plures , quos eadem rades

Palæstra postquam vidit, in optimos

Formavit Athletas, virorum

Non modicos statuendo casus.

Quousq; tantum vivimus, in dies

Re-

Recens ferendi materies datur.

Quicumq; non passus, putandus

E miseri nisi face vulgi.

Vnum levamen, si veniunt mala,

His non reniti. Fit levius jugum,

Quod leniter fertur : paramus

Non steriles, patiando, palmas.

ODE V.

AD

TYLMANVM

à GAMEREN

GAMERSKI,

S. R. M. & Illustriss. MARESCHALCI

Regni Architectum.

DEcet Dynāstas nil aliud magis
Quàm thaumaturgos quærere Phidias ;

Pulchrumq; , non rudes Apelles

Si dominis remanent in Aulis.

Fecêre magni semper id Hectores,

Et clara summis Nomina purpuris :

Fecêre Alexandri, bonosq;

In pretio tenet Architectos

Quicumq; dives, nec nimis indigæ

L ;

Et

250 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Ex sorte plebis. Qvòd LVBOMIRIO
 Dignum MARESCHALCO est, ubiq;
 Eximias locat ille moles,
 Grandiq; sumptu summa palatia,
 Et digna tanto nonnisi Principe,
 Qvæ Regiam solis, superbas
 Qvæ superent Babylonis arces.
 Iam verò qvot non eminet ædibus
 Erecta Padvano ANTONIO Domus?
 Non qvanta, sed qvalis, stupendâ
 Atq; fidem superante pompâ.
 Et hæc supremi laus LVBOMIRII
 Qvòd tanta præstet, deq; rudi situ
 Immensa ponat tecta, longo
 Indubiè memorandus ævo.
 Tibi ARCHITECTO non tamen eripit
 Hanc ille famam, præcipuè Tuâ
 Qvòd arte, Te qvòd & Magistro
 Tam celebres statuantur ædes.

ODE VI.

A D

A D A M U M
 R O S T K O W S K I,
 Præpositum Varsaviensem.

Vladi-

Vladislaviensem, Plocensem Cano-
nicum.

*Dum Regio beneficio Prælaturam
Varsaviensem obtinuiſſet.*

VT fama, ſic & grande ſatis decus
Summis probari Principibus, quibus
Non quilibet cordi, nec omnes
Irriguo recreantur amne.
Diu rogari munificus ſolet,
Ut manet, imber: ſæpe diu gena
Neceſſe ſæctat, Gratiarum
Qui faciles ſibi poſcit aras.
Plerumq; lanx eſt, dextera Principum,
Quæ ſæpè ſtrictè ponderat, ut cui
Fortuna largienda, vel non:
Qui meritis gravis eſt, benigna
Hic experitur munera Gratiæ;
Exile pondus reiſcitur, neq;
Agnoscit aut frontem ſerenam, aut
Propitios hilareſq; vultus.
Sed iſta debent immeritæ niſi
Sufferre vires: reſpiciunt, ſuo
Stringuntq; pectori favores,
Dum meritam reperere mentem.

252 BENEDICTI à S. IOSEPH
Non hæsit in Te Gratia Principis,
Dignum notavit quando per omnia
O! docte ROSTKOVI, fovente
Qvin potiùs gremio sinuq;
Complexa magnam protinus indolem,
Et his revinxit fascibus. Aureo
Qvippe iumbe dignus, qui per omnes
Ne minimùm sterilefcis annos.
Ascende felix! nec tamen ultimum
Hunc esse honoris credito limitem:
Prædico vates, quod nitebis
Præfulcis aliquando Vittis.

ODE VII.

AD

SEVERINVM
SZCZVKA,
Canonicum Culmenscm.

Forfan severi territa Nominis
Horrore buxus non poteris novos
Formare cantus, plectra forsan
Nil cupida recinetis auri.
Sed nil severi nubila Nominis
Vos oro tangant. Vidi ego, quod nisi
Hic candor & Rectum triumphant,
Quod probitas teneat quietam

Ad-

EPODON LIBER VNUS.

253

Addicta sedem: blanda sonantibus
 Qvin Musa chordis carmina tempera,
 Buxusq; dulcis, barbitosq;
 SZCZVCIACVM resonate Nomen.
 Innata qvanqvam dexteritas Viri
 Est sæpè magni, gessit ut ardua
 Et magna postquam, malit omnem
 Egregiè meruisse laudem,
 Qvàm audire turgens. Nil resonantibus
 Externa prodest tibia plausibus:
 Virtute censeri, supremus
 Semper honos, meritisq; vera
 Laus æstimari. Nil cytharæ sonent,
 Nil molle plectrum, nil Bercynthiæ
 Et tibiæ, chelysq; virtus
 Non vacuas canet ipsa laudes.

ODE VIII.

AD

CASIMIRVM
 P A C,

EQVITEM MELITENSEM,
 M.D.L. Supremum Notarium.

ET Malta novit nil aliud, nisi
 Vel Martiales qværare spiritus;
 Igna-

254 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ignava vel si mens inersq̃ ,
 A proprio remove portu.
 Et PACIORVM non alijs potes
 Sanguis morari sedibus, aspera
 Quàm bella quæ tractant, ferumq̃
 Assidue meditantur hostem.
 Iuventa postquam per Latias Tibi
 Exulta Musas, & peregrè simul
 Lustratus orbis, bellicosæ
 Castra statim placuere Maltæ.
 Nec acta remo res, sed ahenæ
 Vbiq̃ contq̃ ; pro levioribus
 Vexilla velis, proq̃ proris
 Herculeæ valuere parmæ.
 Spectavit heros Insula LILIO
 Nocere spinas nil Mareoticas,
 Spectavit, ut Ducum propago
 Littavici scholesq̃ Martis
 Inter frementis littora Nerei,
 Et Melitensis regna Propontidis
 Inteiritus stabas, merendo
 Non tennes CASIMIRE palmas.
 Vicina palmis LILIA; bellicis
 Propinqua semper classica PACIIS,
 Ex LILIO & nunc PACIANO
 Malta novam sibi speret herbam.

ODE

ODE IX.

A D

LAURENTIUM
WODZICKI,

Pocillatorem Varſavienſem.

*Novum fanoris genus DEO ſenera-
ri: dare. quod acceperis, ut luculen-
tius recipias, quod dederis.*

L Argiens promptè manus, irriganti
Quævè decurrit ſimilis fluento,
Deſicit nunquàm, parat imò plures
Prodiga gazas.

Nam quod offertur Superis, benigni
Illico reddunt Superi, nec unquàm
Se ſinunt vinci, quia plura poſſunt,
Plura rependunt.

Filij tolli pòterunt, & omnes
Sanguinis venæ, Superis proſuſa
Dextra dat quidquid, manet, ac ſuperſtes
Durat in ævum.

Sæpè cisternas videas fugatis
Aridas undis; videas lacunam
Sæpiùs ſiccam, quod aquas avaro
Detinet hauſtu.

256 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvò fluunt fontes magis, & propinqvos
Irrigant campos, magis auctiore
Defluunt alto, faciuntq̃ plenis

Flumina ripis.

Largus in cælos, velut æqvorum unum
Semper effundit recipitq̃ semper;
Qvæ dedit, rursus repetit trecenta

Omnia fructu.

Virgo quam è puro veneraris auro
Ponderis magni statua WODICCI,
Non finet vinci, referetq̃ dite

Munera censu.

Pauperum mensas quotiesq̃ misso
Pane sustentas, etiam pro iisdem
Est vades Numen, vacuumq̃ nunquam

Perferet arcam.

Numini quidquid dederis, refundet
Largius Numen, referata nunquam
Dextra stringetur, quia prompta prompta
Præmia dextræ.

O DE X,

AD

DOMINICVM IGNATIVM
WINKLER.

Supremum Thesauri Regni Notariū.

Nil

*Nil de tempore prodigit, qui curas
Pietate temperat.*

Fortuna nobis parcius nihil dedit,
Quàm spatia pauca temporis.
Auro æstimanda cuius hora quælibet,
Fulvoq; Gangis gurgite.
Natura nostra sed nihil scelestius
Caro profundit tempore :
Dies & anni transeunt, acti brevem
Intrâ theatri limitem.
Nec vita quidquàm pensi habet, negotijs
Quamvis trecentis obruta.
It otiosus sæpe homo ! lustrans forum
Vrbis plateas circumit.
De crastino totusq; pendet, nescius
Quod manè mortem prospicit.
Ætatis est quidquid retrò, mors jam tenet
Tempusq; transit aureum.
Curas bonus Pietate Vir dum temperat,
Nil prodigit de tempore.
Immensa virtus, sed recenti sæculo
Aut exul, aut hospes nisi :
Magno tamèn Notario domestica
Ipsiq; culta à fascijs.
Procede felix, pariet ipsa laureas,
Sublime quæ cælum parit.

Non

258 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nō minuit, auget sed adhuc hæc opes Dea,
Nomenq; reddit inclytum.

Quæ Principes ornat, fovet Provincias
Fortiq; custodit manu, (munus)
VINKLERIANAM provehet simul Do-
Hoc Vate dico Spiritu.

ODE XI.

AD

ALBERTVM STANISLAVM
CHROSCINSKI,

Regiæ Cameræ intimū Secretarium.
Cum Lucani Pharsaliam versu vernaculo
eruditissimè concinnatam, luci publicæ
commisisset.

*Literis & scriptis suis Vir doctus ef-
ficat, ut mortalitas sua finire pos-
sit, non vita.*

TE Musa mater, Te genitor dedit
Apollo Vatem, cui ità Delphicæ
Stravère se laurus, ut ultro
In virides abeant coronas.
Sic arma Cai Cæsaris, & simul
Cognata multo sanguine prælia,

Sen-

es Dea,

acias

(mum,

ul Do

VM

I,

arium.

arnaculo

ublicæ

Tus es.

pos.

Sen-

Sensu repræsentas Polono,
Sarmatico recinisq; plectro.

Vt si Lucanus surgeret, & novam
Spectare vellet Pharsaliam, Lecho

Correptus entheo Latini

Defereret juga trita Pindi.

Mos iste magnis ingenijs, suæ

Studere genti, cumq; idiomate

Possunt domestico referre,

Nolle alias adhibere lingvas.

Mos iste summis ingenijs, stylo

Parare famam, seq; sequentibus

Monstrare sæculis, perennem

Perq; libros reparare vitam.

Suis premuntur cætera finibus,

Fortuna, vires, firmaq; sanitas,

Roburq; corporis recedunt,

Et miseræ tumulantur urna.

Ipsæ perennant nonnisi literæ,

Ex eruditæ fama; profluens

Labore mentis perseverat,

Et remanet satis æviterna,

Æterna si non. In miseræ patet

Terra ipsa mortes, per tumidas Domos,

Per regna, per gentes, cruento

Sævit atrox Libitina ferro.

Totumq; quidquid nascitur, horrido

Perit

260 BENEDICTI à S. IOSEPH

Perit tumultu. Non Parijs cinis
Tutus sepulchris; instat atrum
Marmoribus tumulisq; Fatum.
Vis sola docti non perit ingenâ
Per eruditâ diffusa paginas:
Theatra nutant; literarum
Stant solido monumenta fulcro.

ODE XII.

AD

IOSEPHUM
LUBOMIRSKI,
CURIÆ REGNI MARESCHALCÛ,
S. R. I. PRINCIPEM.

¶ Elociores quis mihi spiritus
V Concessit alas? quis furor igneas
Sublime per nubes, & altum
Quæ superis dedit ire regnis
Fortuna Vatem? Iam mihi frigidi
Transacta cursu culmina Caucaſi,
Iam cessit Hæmus, & nivolas
Æoliæ superavit arces
Decorus error. Iam mihi Tybure
Excessit ales penna, per Appulas

Iam

Iam vectus ocre, sisto tandem
 In Lechicis vetus hospes oris;
 Et Te Paternæ gemma Propontidis
 Flumenq; canto. Non Helicon magis
 Præ SRENIAVA, non amæni
 Castalidum potuere vati
 Placere fontes. Hic CALASANTIIS
 Est ripa Musis, hic quoties Tui
 Crystalla spectamus fluenti,
 Nil aliud nisi gratiarum
 Spectamus Altum. Lechia Martium
 Experta flumen, nec petit Indicos
 Subinde Ganges, ditiores
 Quandoquidē SRENIAVA vester
 Ostendit Hermos. Curre per aurei
 Longæva felix sæcula fluminis,
 Nos LVBOMIRSCIVM perenni
 Obsequio celebremus amnem.

ODE XIII,

A D

IOSEPHUM
 LUBOMIRSKI,
 ABBATEM TINECENSEM,
 S. R. I. PRINCIPEM.

T VI faventes Fluminis alveos
 Et larga cantem rectius ostia, Im-

262 BENEDICTI à S. IOSEPH

Immensa quàm Nili profunda,

Aurifluioq; sinus Hidaspis.

Vt nostra tantùm pauperies Lechos

Ingressa calles, protinus alterum

Experta Gangem, SRENIÆVÆ

Munificas reperitq; ripas.

Quem Thressa sensit sub Chocimo Pharos,

Periculosus quem reducem Lechus

Agnovit in rebus Camillum,

Larga PODOLINII fluentia

Direxit in nos. Mox similis Patri

Et Thaumaturgo non minor Hercule

GEORGIUS RESSOVIENSES

Propitius patefecit undas.

Impressa magnis tanta Nepotibus,

Insculpta magnis gratia Filijs,

Vt PODOLINII faventem &

Ressoviæ fateamur amnem.

Nam quid Supremus Scipio Lechici

Director Orbis? quid Lechicæ cui

Concreditur clavis faburræ?

Ni Hesperijs Tagus est arenis?

Hoc fonte manat gratia, quæ Pias

Amore magno prosequitur Scholas,

Hoc nostra paupertas fluento

In tenui vehitur carina.

Et Tu Patrona non deeris manu,

Præ-

Præclare tanti Pelee gurgitis,
Et Tu CALASANTINO opimus
Non deeris Benefactor Orbi.

ODE XIV.

AD

ANTONIVM ANDREAM
KRZESIMOWSKI,

ABBATEM COPRIVNICENSEM, S. O. C.,
per Poloniam Commissarium, &
Vicarium Generalem,

*Dum Viatorem Christianum iteratò
luci publicæ commississet.*

Q Vis me per æquor, per nimias iubet
Qvis ire flamas? quis per inhospitas
Viator ignotum cavernas
Difficili facit ire passu?
Et cum per Vrbes, per varios quoq;
Imus receptus, ille vel integro
Ab orbe divertit, Deumq;
Et superas nisi svadet auras,
Viamq; cœlum versùs. Inutilis
Non iste trames, non KRESIMOVII

Du-

264 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ductoris ignavusq; tractus,
 Sed Pietas, sed honesta virtus
 QVò quemq; poscit ducere. Barbaras
 Labore vano carbasa tendimus
 Stulti frequenter ad Mycænas,
 Et madido nimis æstuosas
 Sudore Syrtes visimus, interim
 QVam sæva torvæ bella Propontidis
 Instant peregrinis, itetiq;
 QVam tragico via sumpta damno.
 Alter remotas Hesperia domos
 Scrurator intrat, transit in exterum
 Et sæpe curiosus orbem
 Magnificas speculando Thebas.
 Sed inde crescit, quanta domestici
 Iactura nervi, dum Patrium nepos
 Dissolvit ac absumit aurum,
 Exq; adito nihil auget orbe.
 Et sancta rarò respicitur Sion,
 Et alta cæli regia desidi
 Aditur haud menti, nec unquam
 Æthereæ revocantur oræ.
 Tu KRESIMОВI ductor ad inclytam
 Nunquam dolendo tramite Patriam,
 Tu ducis ad coelum Viator
 Eximiaq; Sionis arces.

ODE

ODE XV.

A D

CASIMIRUM
ZELIGOWSKI,
Pincernam Bracławiensem,
Notarium Thesauri S. R. M.

Dum cum Tartaris confliens, & è
summo periculo evadens, votum
MARIE de Gratijs Varfaviæ
deposuit.

Virgo, quæ Castrorum acies frequenter
Dicitur Nobis; Tua vota pronò
Accipit vultu, proprijsq; poni
Gaudet in aris.

Martij postquam cupidus duelli
Ad rigorosæ data signa conchæ
Mente Bellonam, validum ferebas
Pectore Martem.

Thrax pharetratis violentus alis
Castræ conscribens micuit severo
Illicò ferro, Pharijsq; cepit
Prælia telis.

Prodigus vitæ ruis in furentem
Mox ZELIGOVI generosus hostem,
M Comi.

266 BENEDICTI à S. JOSEPH

Cominus stricto sinuafq; multa

Vulnera ferro.

Hinc & hinc ardent nimio calentes

Impetu dextræ, numerus sed inde

Et cruentatis numerosa præstant

Agmina peltis.

Quid tot & tantas ageres phalanges

Miles adversus? duo sæpè magnum

Herculem terrent, quid ubi frequentes

Excipis hostes?

Virgo quæ Thressam dominis cœrcet

Calcibus Lunam, placuit potentem

Robur in Thracem, dubijsq; certa

Anchora rebus.

Illa diffusas Dolopum sarissas

Pressit admoto domitrix cothurno,

Illa flagrantem medio Camilla

Iuvit in æstu.

Illa vel fractis metuenda telis

Diffusas hostis tremefecit alas.

Illa concussum penitus duellans

Reddidit Hæmum.

Tu tuam tantæ Dominæ salutem,

Tu tuos tantæ Dominæ triumphos

Gratus adscribis, venerando sacram

Virginis aram.

ODE

ODE XVI.

AD

A M I C U M

Iniquis inuidiæ moribus expositum.

*Pulcherrimum est, scire inuidias, &
posse spernere.*

Invidos nunquàm fugit ille morfus,
Quem sua virtus tenet in palæstra :
Ut quis est recti studiosus, acres

Invenit hostes.

Sed nimis parvum retulit profectum,
Ferre qui effrenes rabidasq; lingvas
Nescit, & stictæ minimam pavescit

Cuspidis umbram.

Non levis magnos gradus ad triumphos
Scire mordacis fremitum furoris ;
Fama sed longè melior frementes

Temnere rictus.

Fortis id signum specimenq; mentis,
Nil ad undosos trepidare fluctus,
Assilit sanè scopulum fremens, nec

Concutit unda.

Nubilis Phæbus tegitur subindè,
Non tamen purum minuit nitorem,

M 2

Firma

168 BENEDICTI à S. IOSEPH

Firma stat lampas, sua suntq; claro
Lumina Phæbo.

Impigrum vexant culices caballum
Et vagæ muscæ, tamen ille gressum
Promptius prorsus glomerat, levesq;
Despicit ictus.

Sic ad immensum stimulat decorum,
Quidquid adversis remoratur armis,
Magna mens tangi poterit, nec atro
Cedere nimbo.

Sæpè formosum redijt serenum,
Infolens postqvàm tonuit procella,
Lassa prout venti quoq; mitigatur
Sæpius ira.

ODE XVII.

AD

CAROLVM AFFAITA

Gnesnensem, Varmiensem Canonicum

*Dignitas premium est probitatis,
non temporis.*

TE Gnesna quamvis CAROLE tardius

Princeps honestis cinxit adoreis,

Te Varmia licet sacratis

Lentus honor cumulavit aris;

No

EDOPON LIBER VNUS:

269

Nocet probatæ nil tamen indoli,
 Quæ magna per se. Præmia temporis
 Non dantur, at virtus honoris
 Erigitur probitasq; palmis.
 Fuere multi, quos properis Honor
 Accessit alis, quos trabeæ quoq;
 Summæq; Purpuræ subinde
 In tenero subiere flore
 Vitæ virentis. Sæpe at inutiles
 Truncos videbis, sæpe sed hispido
 Spectabis, explodesq; fungos,
 Quos adeo properis stupebas
 Enare remis. Nobilius decus,
 Quodcumq; tardis provehitur rotis,
 Ilex diu quercusq; crescit,
 Innumeris sed habenda lustris.
 Arundo se se proripit, & citò
 Implet staturam, sed nec arundinis
 Est tanta fama, quanta quercus,
 Quæ varijs adolescit annis.

ODE XVIII.

AD

CASIMIRUM
 DVNIN GLVSZYSKI,
 Canonicum Vladislaviensem.

M₃

Dum

270 BENEDICTI à S. IOSEPH
*Dum post Stanislaum Kraiewski Cu-
stos Loviciensis denuntiaretur.*

DEfunctus etiam subfiliit KRAIEVIUS
Datam Tibi Custodiam.
Vivusq; fidum quem colebat Castorem,
Suo lætus fert in loco.
Et iste RADIOVII magni favor,
Post optimum, dare optime.
Laus purpurati Principis, quos unicus
Affectus olim strinxerat;
Hos morte ne quidem pati ipsâ dividi,
Vnumq; nomen reddere.
Dulcescet & funus pio KRAIEVIO
Dum funeri accines Olor
Vltroq; lætus se eriget tumbâ suâ,
Tam candidam spectans avem.

ODE XIX.

AD

IOANNEM CHRYSOSTOMVM
GOLEMBIOWSKI,
Ord. Erem. S. Augustini Sac. Theol.
Doctorem, Ecclesiastem Regium.

Stupenda dicam! quæq; Oriens prior
Non vidit unquam: Sceptra Chrysostomi
Ama-

Amare suggestum, ac ab ore
Veridico, simul & diserta
Pendere svadâ. Non ea Præsulis
Fortuna qvondam visa Bisantij,
Eudoxiam postqvam hic, & aulam
Assiduum sibi sensit hostem,
Qvin & Dynastæ sæpiùs impio
Furore moti, prælia barbaro
Movêre ritu, mella qvamvis
Ac liquidum loqueretur aurum.
Ingratus hospes, libera veritas
In regiarum limine sediam;
Verumq; qui dicit, paratas
Indubiè subiturus iras.
Hinc septa multo tecta satellite,
Ne tanta celsis fistat in atrijs
Intretq; Virgo, ne superbas
Diva loqvax agat inter arces.
Privatus ut quis, sustinet in suis
Illustre Numen sedibus, ad thronos
Si vellet ire, Principesq;
Mille Deam remorantur hastæ.
Tu qvæ futuris scena nepotibus
Ecclesiastes Regie, pro Sacris
Cûi veritas rostris, decorum
Eximiè peragit theatrum.
Sunt qvêis malignè vel simulatio

272 BENEDICTI à S. IOSEPH
Vel turpe claudit labra silentium,
Tu vera pandis: sed IOANNES
Sarmaticus dubium stupenti
Relinquit Orbi: lausne ea Principis?
Qui tanta dici sustinet, an tua?
Qui liberè sic dicis, omnem
Eloquio perimendo naxum.

ODE XX.

*Damnatur ad curas, qui ad regimen
elevatur.*

R Ideo vanos hominum labores?
Fæda regnandi quibus est cupido,
Cum nihil gignit nisi turbulentas
Purpura curas.
Plurimis illud placet EMINERE,
Et gubernatrix hominum corona,
Nec sciunt quantis diadema sivevit
Pungere spinis.
Æstimat, qui nescit adhuc, potestas
Summa quam magnis agitur procellis,
Qui probat tantum citò nauscatas
Ponit habenas.
Omnium est planè famulus, supremos
Se putat quisquis retinere fasces,

Servi-

Servitus quædam, regimen protervi
Maxima vulgi.

Cuncta privatus sibi vult licere,
Nil gubernanti: benè stertit omnis
Subditus, longo recreans quieta

Membra sopore.

Qui præest, custos sit oportet Argus,
Totus insomnes peragatq; noctes,
Crimen est lasso quoq; ferre paucum
Corpore somnum.

Optimè quidquid facies, malignus
Vertit in pejus tua facta livor,
Ipsa subjectus reputat nocivum

Mella venenum.

Heu coronatæ pereant catastæ,
Viximus nuper sine fastuosis
Fascibus læti, tetricas nec unquam

Duximus horas.

Blanda regnandi trahat esca vanas
Rectius muscas, mihi firma mens est
Nolle pomposum, grave nolle duro
Pondere sceptrum.

ODE XXI.

A D

M 5

IA-

274 BENEDICTI à S. IOSEPH

IACOBUM SZCZUKA,
Canonicum Cracoviensem,

Dum feralis Nuntius venisset de
morte Casimiri Szczuka optimi
Antistitis.

*Senes, Iuvenes, neminem atas im-
munem facit: & cum nati sumus,
subijcitur huic tributo.*

Nuntius nostras inopinus aures
Involat tristi cecidisse Fato
Præfulum gemmâ, tacitasq; SZCZUKAM
Ducere noctes.

Heu! nimis crudæ fera pensa Parcæ!
Heu nimis duros Lachesis furores!
Tam citò rumpi sinuosa dignæ
Stamina vitæ.

CVLMA sexcentos etiam per annos
Viveret tanti studiosa RASTRI,
Sæva falx CVLMAM, tragicoq; RASTRUM
Percutit ictu.

Nescio quis non ad atrox recentis
Non fleat mærens pelagus charybdis?
Flet mihi buxus, rapiturq; multo
Tibia planctu. Nec

Nec tibi tantæ strepitus ruinæ,
Nec tuis tanti sonitus fragoris
Non ciet fletum, renovatq; fixis
Vulnera telis.

Sed quid immiti miseri dolore
Ad parentalem gemimus cupressum?
Vita cùm sanctè fatis acta, lætam
Porrigit herbam.

Tarda seu velox subijsset hora,
Firma funesto SZCZVKA meta Fato:
Vixit, at certum meditatus omni
Tempore finem.

Mors senes audax, juvenesq; stricto
Insilit ferro, paribusq; magnos
Parca seu parvos truculenta semper
Obruit armis.

Nascimur quotqvot, simul & tributa
Pendimus certæ miseranda morti,
Induat vivens chalybem, severo
Subjacet æri.

Nemo non atri juga sub Charontis
Tendit, ad dandum properatq; censum,
Mille ad immitem miseramq; mille
Ostia Lethen.

Vnicum tanti gemitus levamen,
Qvòd sit in nostris manibus, decorâ
Morte vel pravâ volumus peractam
Claudere scenam.

Nec

276 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Funus haud novit, cui vita nullo
Mergitur cæno, cui firma mentem
Occupat virtus, teneriq; cura

Regnat honesti:

Funus haud novit **CASIMIRVS**, cæto
Corpus obscuras abiit sub umbras,
Spiritus vivit, medijsq; se se

Ingerit astris.

Interim trinas pudeat sorores,
Sic quòd abruptum secuere filum,
Vivit, & vivet dirimente felix

Forcipe **SZCZVKA**.

O D E XXII.

**PRINCEPS HYMENÆUS,
MAXIMILIANI EMANVELIS**

**COMITIS PALATINI RHENI,
Vtriusq; Bavariz Ducis, S.R.I. Archidap-
feri, & Electoris.**

&

TERESSIÆ CVNEGUNDIS

**SERENISSIMÆ
POLONIARVM PRINCIPIS.**

COrda seu isto cõtura nexu,
Regna seu isto socianda vinçlo;
Phæbe da plausum resonasq; tange
Pollice chordas.

Fi

Filias Regum Lechiæ maritis
Vidimus pridem caluisse flammis,
Nec SIGISMVND0 licuit beatam
Cernere scenam.

Ad VLADISLAVM revoluta Quartum
Pompa desponsæ fuerat Sororis,
Cum IAGELLONIS data Neoburgo
Virgo Leoni.

Tertius sceptri Lechici IOANNES,
Prima nostratis CASIMIRA pomi
Elocant faustâ propriam, BAVARO
Sorte TERESSAM.

Mitra cum Sceptro veniunt in arctum
Prosperè nodum : Genitam Parentes
Fæderant vivi; quid habent remotæ
Lætiùs oræ?

Sangvinum stirpes ab utrinq; certant,
Semper Augusta coeuntq; Cunæ :
Nexus hic unus propè fæderatum
Efficit orbem.

Thracijs clarus spolijs BAVARVS
Hæc paludati Soboles Gradivi :
Quid, novo Pallas nisi copulatur
Lechica Marti?

Hercules nollet redivivus Heben,
Peleus nollet Thetidem marinam,
Tanta si prisco thalamis Amazon
Viveret ævo. Mars

278 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Mars statim ferret Rhodopen, Apollo
Delphicam Lesbos, Patriamq; Delon:
Ille gemmato Clypeo, iste prompto
Cederet arcu.

Alteri verùm DEA nostra Sponso
Cessit, & cedit, Lyrico fragore
Regiæ quidni canimus revincta
Serta puellæ?

Vandalus Rheno stipulatur, atq;
Maximi Europæ fluvij secundo
Defluunt secum recreantq; vasta
Regna susurro.

Certa spes Nobis, quia post peracta
Fæderis tanti thalamiq; festa,
Et Salus, & Pax niveo subibit
Oppida curru.

Tu Tuo Virgo referes Parenti
Veneris postquam Boicas in arces,
Quod Tibi largis pretiosa manant
Tempora gemmis.

Tu Tuæ Virgo referes Parenti,
PRINCIPI vives ubi juncta Sponso,
Melle quòd nòrunt Tibi delibuti
Currere rivi.

Interim Lechi canimus, quòd isto
Corda non tantùm sed & ipsa pacto
Regna conspirant, veniuntq; in unum
Maxima fædus. Ode

SERENISSIMIS
NEOSPONSIS,

Dithyrambus.

pRome tædas, nuptiales
Dulcis Hymen prome flammas,
Profer ignes, & nigrantes
Dulcis Hymen pelle nubes,
Prome tædas, nuptialis (mina
Pompa lætos poſcit ignes, læta poſcit lu-
Io! tellus! io! lætos
Blandus Hymen promit ignes.
Io! ſuave ſibilantes
Fama lenis tollit alas,
Pellit umbras, & moleſtas
Si qua nubes fixit arces, mæſta pellit nubila.
Ibitis per purpuratæ
Verna Sponſi regna Floræ:
Vos inaurat ditiori
Delicata Chloris auro.
Vos marito flore Pæſtum, (piter
Amne Vanda, rore cælum, ſole donat lup-
Pax ſereno veſta curru
Sors alacri prompta paſſu.

Comi-

280 BENEDICTI à S. IOSEPH

Comitasq; conjugatum,

Faustitasq; tollit axem.

Blandiori perflat ore

Aura campos, & fragranti tempus instat or-

Astra clamant, Sponse vive: (dine

Terra clamat, Sponsa Vive:

Prata clamant Sponse Vive:

Stagna clamant Sponsa Vive:

Sponse Vive, Sponsa Vive

Astra clamant, regna clamant, longa cla-
(mant sæcula.

ODE XXIV.

AD

Non degenerem Magnæ

TARNOVIORVM FAMILIÆ

NEPOTEM.

Pallasnè vel Mars parietibus suos

Fixit triumphos? quæ video sacram

Descripta per Domum trophæa?

Quæ Patriæ simulacra gentis?

Dum Martiali Vividus impetu

In Tauricani cornua Bosphori

Ille ille defævit, Boruffo

Ille graves inimicus hosti.

Moli-

Molitur iras, duraq; Barbari
 In colla ferrum, vel Mareoticis
 Desigit in membris mucronem
 Sanguineis metuendus armis.
 Qvis ille verò Ductor in arduam
 Excurrit Vle? creditis? inclyto
 Io SEBASTIANVS ausu
 Sarmatici rediuvus orbis
 Camillus & Mars. quando Aquilæ truce[m]
 Ferociori robore nobiles
 Pugnamus in Moschi Draconem,
 Et validis inimica fortes
 In corda pugnis imus, & impigro,
 Vt quemq; Virtus excitat ardua,
 Tentamus annisu potentes
 Intrepidi penetrare muros.
 Qvis ille verò? qvis novus Hercules?
 Cui clava plusquam Marmaricos gravis
 Sternit Leones, & superbas
 Si qua movent fera monstra cristas;
 Deponit ultro, surgit & in novos
 MARTINVS ausus, PETRVS & impiger
 PAVLVS, STANISLAVSq; grandes
 Persequitur NICOLAVS hostes.
 Inde inde magnæ quos toga Palladis
 Accenset armis, quos vel ad Infulas
 Enixa Virtus, vel beata
 Præfuleis radiare vittis

For-

282 BENEDICTI à S. IOSEPH

Fortuna fecit. Numinis integros
Nosco IOANNES, & meritis graves,
Qvos orbis in Cruces Polonus
In Patrias retulit Curules.

Ego ista vates, ut Tibi grandibus
Præire possim solibus, & simul
Per tanta testari decora

Pulchra Tuæ monumenta mentis.
Magnisq; magnum pagina colligat
Avis Nepotem, quem medij tenent
Hinc Plausus, hinc Honor, Paternis
Inde Domus radiosa ceris.

ODE XXV.

A D

ADALBERTVM. DONHOFF,
Episcopum Premisliensem,
Supremum Regni Cancellarium.

DEcora Virtus semper in uberes
Crescit triumphos, vinctus Ethesijs
Assurge, dum Tibi virentes
Dexteritas parit ipsa lauros.
Te pulchra virtus, Te melioribus
Nutrita factis vita, per unicos
Portat resultantem decores,
Qvos tumidi neq; penna Gauri, Nō

EPODON LIBER VNUS.

283

Non fluctuantis flumina Nerei;
 Non Auster, ingens non Notus, arduis
 Elidat alis, sed-venustæ
 Aurifluis comitentur annis
 Vbiq; dotes. Sic Lechicus Tibi
 Favit IOANNES, Sarmatiæ Tibi
 Sic vota subscripsere, firmo
 Sic statuunt Tua facta jure.
 Te lætus Hæmus, Te juga Caucasi,
 Gadesq; noscent. Tu nisi gemmeis
 Nutritus annis, ad supernam
 Præsul ovans remeabis Arcton.

ODE XXVI.

A D

P E T R U M

à Visitatione B. M. V.
 Scholarum Piarum.

ILLi loqvacis carmine tibiæ,
 — In sonoræ pectine barbiti,
 Adire Te debent, decenni
 Sedulitas Tua qvos labore
 Formavit olim. Me nisi pristinus
 Amor, recentes suscitât in PETRI
 Abire laudes; & vel illa
 Norma Tuæ sat honesta vitæ.

SEX

284 BENEDICTI à S. IOSEPH

Sex iustra planè sub CALASANTIO

Vixisse nostro, nec minimum pigræ

Dedisse momentum quieti,

Ac tenero reticere magnas

Pudore dotes, hoc timidâ mihi

Præ buccinantis voce superbiæ,

Hoc mille præ conchis, suasq;

Plus placuit reboante buccâ

Vbiq; nugas. Sic age, fulgidi

Quousq; vitam contulerint poli,

Silente Te loqyar, fidelis

Affiduò referamq; testis.

ODE XXVII.

A D

Dignæ olim memoriæ

ADALBERTVM STAWOWSKI,

Episcopum Petreensem,

Suffraganeum Gnesnensem.

Ergò trecentis ante laboribus

Quæsitus ultro Præsuleas vagus

Vestabo vittas? & merentes?

Non potero redimire crines?

Ergò seqvacem STAVOVIVS suis

Depellet Hastis? qui fugientibus

Per

EPODON LIBER VNUS.

235

Per saxa per ferrum seqvaces
 Vito rotis, celeriq; pennâ.
 Et colla Tauri LESZCZYNII & Caput
 Et concitatas Qvadrupedis jubas
 Movi coronaturus altam
 Auspicio meliore mentem.
 Sed parva feci : viribus omnibus
 I Gnesna I magnæ iusta fer indoli
 Et dona ! nec tantam modestis
 Stare facem patiare tectis.
 Dixit : cōactis cū meritis Honor
 Votis reponit STAVOVIO Infulas,
 Mentemq; sat diu rebellem
 Præfuleis cumulat Tyaris.

ODE XXVIII.

AD

STANISLAVM BOGLEWSKI,
 ABBATEM PŁOCENSEM,
 Gnesnensem, Vladislaviensem,
 CANONICUM.

*Dūm peractis apud Scholas Pias Spi-
 ritualibus exercitijs, ad primam ho-
 stiam DEO offerendam se di-
 sponeres.* Ne

Per

NE tantùm Patrijs Scævola pro focis
Ducat magnanimo prælia pectore,
Sacris consecrat aris

Ingentem quoq; spiritum.

Non inter Rhodopen, non Acherontica
Intrâ Tænarij tectâ Palatij

Securè latitabis

Atris ityx fera vultibus.

Hastis missilibus provolat ultimos

Longi **BOGLEVIUS** Ditis ad ordines,

Calcatamq; Sacerdos

Magnus Typhonem premit.

Cui nec Marmarico Cerberus impetu

Clausis terribilis nec Domus ostijs

Nec nigri furor Orci

Magnam destinet indolem.

Implebitq; novis Victor adoreis

Romanas acies, quæ vel in igneæ

Surgunt castra Megaræ

Regis signa vel inferi.

ODE XXIX.

A D

EVNDEM.

Dûn lustratâ Italiâ & peragrâtâ stulto-
rum causâ Verbe, in Patriam rediret.

Pallas

EPODON LIBER VNUS.

287

Pallas? an noster Patrijs decorus
PRÆSVL in Ceris, manibus Sarissas
Missiles torquet, validisq; ternam
Viribus hastam?

Pallas! an PRÆSVL! colubris minacem
Gorgonem torvis domat, & superbas
Deprimit cristas, neq; fulminantes
Sustinet iras.

Quâ suis tantum metuenda signis
Rusticas ducit Ruditas Phalanges,
Victa flet mærens, & iners feroces
Damnat arenas.

Interim doctæ studiosa mentis
Fama per latum vaga currit orbem,
Dicit & pugnas, domitosq; dicit
Præsulis hostes.

Præfuli laurus viridesq; serpent
Per comas frondes, & adhuc corollæ
Ambient crines, venientq; plenis
Pæsta rosetis.

ODE XXX.

AD

MARIAM de GRATIIS,

In Varsaviensi Scholarum Piarum
Basilica fauoribus illustrem.

Thre-

Threïssa sic quondam Harpalicè fuit

Collecta nodo Virgineos sinus

Castè fluentes, & pudico

Tectà genu, atq; oculos nitentes

Suffusa, spumans sub pedibus cui

Serpens, vel agris de Lybicis aper,

Suspensa cū simul pharetra

Leve simul jaculum, tereſq;

Gestatus arcus; ni Harpalicen adhuc

Supra videri Threijciam velis

O Gratiarum Virgo! formâ

Mænalias superans Dianæ.

O Virgo qualem te memorem! Tibi

Mortalis haud vultus: Dea Cælitum

Vel prima Nympharum repressi

Exuvijs celebris draconis.

Armata relis non capreas, aut

Damas fugaces inſeqveris, nigrum at

Pythona, qui monstrum universo

Et aïmius fuit horror Orbi.

Sis Sancta miles Numinis, & Tuam

Agnoscat omnis Lechia gratiam,

Pestemq; fatalemq; morbum, his,

Quas retines, prohibe sagittis!

—S(+)S—

—S)†(S—

ODE

ODE XXXI.

De minima Schol. Piar. Religione.

VTennq; torvam mobilis induit
 Fortuna larvam, decoquitur suis
 Fortuna technis, & doloso
 Qvas posuit malefida vultu
 Inanis artes; occidit ad suas
 Inanis artes, nec timet asperas
 Fati procellas, ipsa virtus
 Quem placidis sinuavit alis.
 A tetriori non semel acrius
 Emissa Averno per **CALASANTIAM**
 Grassata tempestas carinam,
 Et tonuit temulenta multo
 Procella flatu, sed sequitur nigra
 Vt incalescens nubila Phosphorus,
 Solesq;, lætiorq; Phæbus
 Sæpè trucem comitatur Austrum;
 Sic nos procellis è medijs redux
 Phæbus serenis stipat Ethesijs;
 Pulsâq; tempestate lætam
 Pulchra vehit Cynosura frontem.
 Eheu in ipsis fata periculis
 Favère nobis invida, funera
 Per ipsa crevimus, tenellæ

N

Ne

290 BENEDICTI à S IOSEPH

Nec nocuit fragor ille plantæ :
 Septemq; Romæ collibus altiùs
 Desulminatum protulimus caput,
 Et mille vexatus colubris
 In validos adolevit armos
 Iste Iste partus. Teutonicas neq;
 Tantùm per Alpes fiximus arduæ
 Trophæa famæ, quò feraces
 Sardus opum trahit usq; campos;
 Quò bellicosas provehit impiger
 Hetruscus arces, ivimus, ivimus,
 Nulliq; pulchriora nostræ
 Non dedimus monumenta famæ.
 Nec Scylla tantis æmula passibus
 Nos à Sicano detuderat sinu,
 Scyllamq; naufragasq; Syrtes
 Egredimur, Siculoq; nostram
 Ad usq; portus figimus anchoram.
 Iam magna Rhénus nomina Patrijs
 Æternat undis, & refusis
 Ire negans vaga lustra rivis,
 Vbiq; nostris fertur adoreis.
 Iam Varna plenis defluus alveis
 Hærete nescius per ipsum
 Fluvium meditatur orbem.
 Qvis & Polonis exul in arcis
 Non indecoræ stemmata gloriæ

Igno-

Ignoret? & nolter reclini
 Sarmaticas veneratur amne
 Subinde palmas Vistula, sedimus
 Plebeia non turba, aut vaga, sedimus
 Non vulgus ignavum, sed amplas
 Sparsa cohors Lechiæ per oras.
 Adhucq; plures ibimus, ibimus
 In Regna & urbes, ibimus ultimas
 Post usq; Gades, quò remota
 Cimmerios vehit Vrsa currus:
 Quò Nilus ingens, quò Mareoticus
 Assurgit Orbis, quò mare barbarum
 Baltisq; Cimberq; & trecentos
 Longa vehit Genocessa fines,
 Nos canus Atlas, nos sciet ignei
 Arctoa solis Regia, maxima
 Devexa nos noscent, & ipsos
 Fata dabunt superare calos.

ODE XXXII.

A D

MARCUM MATCZYNSKI,

Palatinum & Generalem Terra-
 rum Russiæ.

Dum munificentissimus Fundator
 Varesij sumptuosissimo opere Ba-
 fili.

N 2

*ſilicam, & Collegium Scholis
Pijs erigeret.*

O Lim potentes ad ſonitum lyræ
 Stetère muri, nunc iterum novus
 Si ſurgit Amphion, ab ipſis
 Vivificat ſua pleçra muris.
 Poſtquàm levatam de Pario licet
 Spectare molem marmore, Virgini
 Altumq; ſuſtollì coloſſum,
 VARESIIS pia dona templis.
 Tunc prompta per ſe fertur in alites
 Teſtudo paſſus, tunc cytharam placet
 Pulſare, Lesboâq; magnum
 MATCZYNIVM celebrare buxo.
 Humana celfas ſæpe ſuperbia
 Eductit arces, ſæpè palatia
 Grandefq; ſtructurâ proſuſo
 Ædificat penus ampla ſumptu.
 Sed quas ſuperſtes vel tumultet Nepos
 Inerte ſtertens ſegnîs in otio,
 Vel ipſi temporum vetuſtas
 Icariam trahat in ruinam.
 Quæ templa Divis erigimus, boni
 Nutare nunquam templa ſinuât Dij;
 Stant tectâ, ſtant turres, & alta
 Stant

Stant solido tabulata nexu.
 Quid dùm Latinas ponè statim Scholas
 E liberali constituis sinu,
 Quid dùm Inventuri docendæ
 Non steriles adhibes Magistros?
 O quanta MARCI gloria, vel sine
 Conforte, pulchro nomine fertilis
 Gaudere Patris, totq; planè
 Quantum honor numerare Natos,
 Quot sunt Alumni. Nil magis adjuvat
 Ad plena veri stemmata nominis,
 Quàm per Scholasticam Inventam
 Magnificam cumulare famam.
 Hic sunt Athenæ, de quibus inclytos
 Sperare quondam Magne potes viros
 Fundator: hic est Sparta quædam
 Egrediæ referata publi.
 Isthinc Achilles, ac Agamemnones,
 Isthinc Camilli cum Fabijs, graves
 Isthinc reassurgent Catones,
 Hinc veteres venient Metelli.
 Ut quis Scholarum pulverem Olympicum
 Egessus olim per stadium novæ
 Virtutis ibit, seq; forti
 Associans comitem Gradivo
 Accinget ensen, regna per hosticæ
 Grassando Trojæ; castraq; sedulæ

Vt quis supergressus Minervæ,
 Se Patriæ poterit probatum
 Monstrare Consum : dicet, ad omnia
 Non usitata culmina gloriæ,
 Ad summa quævis ac honores,
 MATCZYNIAM soleam paratum
 Fuisse calcar ; dicet, & ultimo
 Narrabit orbi, se Accipitris Tui
 Pennis alacribus vibratum
 In medios volitasse cælos.
 Dicet secundus, quàm placidis Tibi
 Regale SCVTVM fertur Ethesijs :
 Miranda quam virtus in aulis
 Ad niveos tenet usq; canos.
 MATCZYNIANO dicet ut Aliti
 Addicta claræ limina Regiæ,
 Cum corde qui Regis videris
 Perpetuum pepigisse fœdus.
 Hæc quisq; dicet, dicam ego, maximis
 Penix ut Ales sanctus honoribus,
 Clavim, Palatinas Curules
 Vt paribus vibrat ille pennis.
 Sed quò canori me trahit entheus
 Fervorq; plectri : jam video trabes,
 Iam cardines poni, stupendi
 Iam video juga summa templi.
 VAREZIANAS jam video Scholas

In non profanam crescere machinam,
 Fervere classes, congregatas
 Iam video juvenum catervas.
 Hi plura dicent, fiet adultior
 Cuius ut ætas, nec ruditas semel
 Excussa permittet taceri
 MATCZYNIÆ monumenta dextra.

ODE XXXIII.

A D

ANDREAM ZYDOWSKI;

Vexilliferum Cracoviensem.

Q Vidquid ANDREA loqueris, rosarum
 Plena prorumpunt subito canistra,
 Mel inest verbis, & ab ore purum
 Desluit aurum.
 Fabulis addam Iovis è cerebro
 Palladem natam, Tua Musa proles,
 Ex Tuo passim generosa prodit
 Vertice Pallas.
 Seu Themis sacras Tibi credit aras,
 Seu Palatini vocat aula Craci,
 Tu Craco Confus, Themidiq; promptis
 Signifer alis.

N

Lechi-

206 **BENEDICTI à S. IOSEPH**
Lechicus quidquid meditatur Orbis,
A Tuo totus prope pendet ore :
Penduli Lechi, Lechiæq; Equeller
Pendulus ordo.

Tu coronatas quoties ad aures
Fers paludato Tua verba Regi,
Scuta suspendit, positisq; svadam
Suspicit armis.

Tu Lechis alter Cynëas, disertam
Bloqvens promiss quoties Minervam :
In Tuum Cives, validasq; verbum
Elicis urbes.

CALASANTINÆ quia verò genti
Prodigo manat Tua dextra fonte,
Heu quid ad tanti referemus omnes
Ostia Nili.

Me vadem pono, quia quisq; nostrum
Ad Tuas promet celestima ripas,
Paupères dum sic refoves benigno
Littore Musas.

ODE XXXIV.

A D

ANDREAM CHELSKI,
Vexilliferum Sandomiriensem.

PVllusne Martis vis Lechici cani,
Vel bellicosi Theseus Herculis,

Nil

EPODON LIBER VNUS.

297

Nil plectra quærun, sat virile
 Si poterunt resonare Nomen.
 Virile quanquam nomen ad integros
 Nil dat triumphos, bella gerat manus,
 Pectusq; pro muro retundat
 Armigeras Cilicum phalanges.
 Tunc dextra talis, tunc validum probat
 Herodæ pectus, tunc mihi belliger
 Alterq; Mavors, quem peracta
 Cum clypeo manifestat ætas.
 Non Lydus Hermus; non tepidæ Tibi
 Placere Baiæ debuerant, cui
 Arrisit Hæmus, proq; fulvo
 Cultus erat SRENIAVA Gange.
 Hinc vorticosis quod LVBOMIRSCIVM
 Se misit undis Flumen, eò Tuus
 Erupit ensis, seq; forti
 Inferuit Rubiconis amni.
 Sensit repugnans arma Borysthenes,
 Et sensit iter, Threycij canes
 Latrare quod possent, nec unquam
 CHELMSCIADI nocuisse Lunæ.
 Breui Ducalis grandior Hercules
 Sub signa clavæ detuleras Tuæ
 Portenta virtutis, Ducisq;
 Magnanimis soleis inhærens,
 Per Bactra, vasti per freta Bosphori
 Nil N; Per

Nil

208 BENEDICTI à S. IOSEPH

Per ipsa cruda pectora Thraciæ,
 Per regna, per campos, ruentem
 Non dederas titubare sicam.

Vienna vidit, vidit & undevis
 Collectus hostis, quomodo plurimæ
 Hinc inde confluxere turmæ,

Et soleam, rigidamq; Luna
 Stipante Falcem Barbaricus dein
 Expavit ardor, signaq; sub pedes
 Ivere vestros, CHELMSCIVMq;

Suppositis coluere peltis.
 Rigente verum sub galea cui
 Non canet ætas, quivè satis putat
 Bis tervè quod vicit; potentem
 Non ego eum reputabo Martem.

Vacare virtus vera nequit, semel
 Pugnâsse non sat, continuos amat
 Arena bellatrix Camillos,
 Herculeosq; petit labores.

Robustus acri militiâ puer
 Ut arma sumpsit, pugnet, ad ultimos
 Quousq; non pertinget annos,
 Nec residui minimam quieti

Concedat horam. Quondam habuit suos
 Sic Sparta Cives, sic habitus Lacon:
 Inventa ut assumpsit, severa
 Non posuit galeam senectâ.

Nec

Nec Tur supino visus in otio
 Germane Martis, qui rutilum semel
 Accinctus ensem, perseveras
 In Lechico veteranus Hæmo.

ODE XXXV.

A D

IOANNEM SZYMANOWSKI,

Tribunum Varsaviensem.

VNUS de Equestri Tullius Ordine,
 Orator Orbis Sarmatici, meam
 Auscultat ad Lyram, benignâ
 Et cytharam simul audit aure.
 Nolo loqvacem tangere barbiton,
 Ni SZYMANOVI commemorem Tuas
 Excelse laudes, Teq; magnis
 Annumerem Iechiæ colossis.
 Vt dextra pugnat pro Patria, gravi
 Instructa ferro, sic etiam bono
 Et lingua communi parata
 Penè aciem statuit, novâsq;
 Molitur arcus. Iurgia Civium
 Praviq; mores, non ab ahenco
 Tollenda sunt semper mucrone;
 Iudicium melius subindè

N 6

Votum

300 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Votumq; prudens prospicit arduis
Lapsisq; rebus. Lechia publicos
Proindè conventus in unum
Sæpè locum vocat, & medendis
Cives requirit Lechiadùm malis.
Prout cuiq; recti dicat amor, boni
Inserviunt Cives, & unam
Prospiciunt Patriæ salutem.
Neganda nulli palma, sed unicè
Qvam tu trecentis plenus adorea,
Qvas ultro Princeps, qvas Senatus
Magnanimæ sacrat ultro menti.
Tibi trifulcis lingua tonitruis
Instar Periclis fulminat, & necem
Non ense, non armata ferro,
Sed resono minitatur ore.
Tibi ruentis grandinis in modum
Immensa fandi copia, strenuè,
Qvæ recta sentit, dicit, omnem
Eloquio refecatq; nævum.
Sententiarum pondus, & aureæ
Dulcedo svadæ, sanctiùs ut loqui
Divina non posset Minerva,
Nec gravidus tonuisse Nestor.
Implebis orbem voce; & ad ultimas
Vocalis Echo perveniet plagas,
Vultûsq; majestas & oris
Cecropiâ premet usq; samâ.

ODE

ODE XXXVI.

A D

IOANNEM WOLCZYNSKI,
Dapiferum Mielnicensem,
S. R. M. Thesauri Notarium.

NON qvòd minister Principis aureum
Disponis imbrem, non qvòd & optimi
A corde Regnantis, fidei
Obsequio referas herilis.
Addicta felix atria pectoris;
Sed innocenti qvòd pietas Tuum
Addicta candori, perenni
Obsideat statione pectus:
Hoc Musa cantat. Rarius hæc videt
Exempla tellus, ut qvibus aulica
Alludit aura, se modestis
Insinuent pietatis aris.
Noverca qvædam, vel Libycas suprà
Acerba Phædras Aula, tenellulæ
Castæq; virtutis, tyranno
Exagitat truculenta corde,
Qvoscunq; spectat de famulis probos.
Vt quis malignæ non timet asperam
Nutricis iram, mille major

Hip-

Hippolytis, vacuumq; non fert
 In orbe nomen. Sic Tibi Curia,
 Regalis ostrum sic placet atrij,
 Vt irremissâ puriores
 Mente colas Pietatis arces.

ODE XXXVII.

AD

ANTONINVM STEPHANVM

MDZEWSKI,

Ex Ordine Prædicatorum assumptum
 Episcopum Calamatensem,
 Suffraganeum, & Custodem Luceoriensem,
 Ac Deputatū Indicem ad Tribunal Regni.

NVnquam relucet pulchrius Insula,
 In eruditum quàm data verticem.

Ornatur, haud ornat, magistram

Quando tenet redimitq; mentem.

Tiara libro pronuba, pronubi

Libri tiaræ, nobilius pedum

Quod docta tractat dextra, prudens

Quodq; rei moderatur usus.

Hinc illa sedes Præsulibus data,

Cathedra recto dicitur ordine,

Quod Doctor & non vile vulgus

Præsuleis adhibendus aris.

O quanta vastæ Tu Luceoriæ
 Ex erudito pectore gloria,
 Natale cum præter cacumen,
 Ingenio studiisque doctam
 Infers Stagiram. Subvenit Angelus
 Et ille THOMAS, quo Angelico Tua
 Doctore floruere rostra,
 Ac varijs patuere regnis.
 Hucusque sanctam credimus Insulam,
 Quousque doctum possideat caput;
 Assumat ignavos, dolendum!
 Ipsa suo perit in nitore.

ODE XXXVIII.

A D

DAMASCENVM LVBIENIECKI,
 Ordinis Prædicatorum,
 Sac. Th. Doctorem.

*Alia nobiscum labustur & pereunt:
 virtus, eruditio, & ex eis fama
 perennant.*

Est qui fluente dives auri gurgite,
 Migdonijs opibus,
 Multaque turget purpura.

Sunt

304 BENEDICTI à S. IOSEPH

Sunt & superba ditiorum limina,

Alfaraciq; Lares

Fulgore largo splendidi.

Alter colossos, vel theatra fuscitat,

Hosteq; de domito

Parat trophæorum strues.

Ex Purpura, Parijs hic ex & ædibus,

Ex spolijs alius,

Reddi perennis postulat.

Hos apparatus mors nigro pulsat pede,

Lustra; post aliquot

Omnis perit perennitas.

Devota Virtus, literis partum decus,

Qvos tenero gremio

Fouente vel tenent sinu.

Hi per stupendos gloriæ campos volant,

Inq; animis memorum

Semper perennant cordium.

Innata pietas, limpidi vena ingenî

Angelicoq; fatis

Mens militans diu THOMÆ

Te magne Doctor maximis jungunt Viris,

Hesperia; scholæ

Et Galliarum pulpita.

Tum laurea Doctoris æstimabilem

Principibus faciunt,

Et Prædicatorum Ordini.

Immen-

Immensa nutant saxa, fortunæ ruunt ;

Gloria parta libris

Cunctis diurnat sæculis.

Scientq; posteri suo olim tempore,

Quanta LVBIENICIIS

It fama cum scientijs.

ODE XXXIX.

A D

ANNAM WODZICKA,

Pocillatricem Varfaviensem.

ET Tu mariti conscia fæderis,
WODZICIANÆ nupta Propontidi

Dicenda per me, Gratiarum

Deq; tribus numeranda Divis.

O grata grati filia Nerei,

O ter beati Sponsa WODICII,

Quocunq; dimanat maritus,

Tu simili pietate largo

Affundis amni. Nec Tibi vestium

Est tanta, quanta est cura, famelicus

Ne pauper incedat, sacræq;

Ne nitido spolientur aræ

Quandoq; cultu. Sunt, inopi quibus

Detracta templo pensio, turgidos

Vestit

306 BENEDICTI à S. IOSEPH

Vestit lacertos, sunt tyrannæ
In proprios Cyprides maritos;
Quæ sæpè villas, sæpè boum greges,
In delicati tegmina corporis,
Pompamq; , lascivumq; cultum
Extenuant, vacuasq; reddunt
Confortis arcas. Tu melior Tui,
Nec vana narro, Penelope Viri,
Distingvis auro, divitesq;
Pingis acu tunicas egenis
In dona templis. Sic age, proflui
In sacra & aras æmula Conjugis;
Quòd Numini datur, trecento,
Crede mihi, redit omne fructu.

ODE XL.

A D

AUGUSTINUM

à S. Ioanne Baptista,

Suum olim in humanioribus literis
Professorem.

Ingrata buxi tibia; barbiti
Inersq; nervus, si reticet Tuum
Subinde Nomen, quo vocante
Castalios aditabat amnes.

Nun-

EPODON LIBER VNUS.

Nunqvàm Chironi denegar inclytam
Ingens Achillis laurea gloriam,

Doctore qvòd tanto Leonum

Marmaricis alitis medullis.

Victor Darij vel medios qvoq̃

Inter triumphos sat meminit, cui

Olim magistro, se suasq̃

Debuerit studiosus artes.

Et me Latinis jungere Vatribus

Qvòd Musa tendat, Rhetoricis loqvì

Possim qvòd è rostris, modestam

Eloqvio, calamoq̃ coner

Tentare famam; sedulitas Tua

In me docendo fecit, & impiger

Ille ille fervor, qvòd priores

Reddideras properare nifus.

Silebit & nunc, qvi minimè Tui

Memor laboris: me vel ad ultimos

Sepone limites, Magistri

Non steriles recitabo curas.

ODE XLI.

A D

IOANNEM GAUDENTIVM

ZACHERLA,

Consulem Cracoviensem.

ER

308 BENEDICTI à S. IOSEPH

Est & potentum splendor hic urbium,

Est Civitatum maxima divitum

Fortuna, si quandoq; doctos

Possideant numerentq; Cives.

Nam quid potenti cingimus oppida

Augusta muro, quid solidas quoq;

Tuemur arcès, & repertis

Effugijs, stabiliq; cinctos

Subinde vallo ponimus aggeres :

Abrupta tanquam valla, vel aspera

Munimen addant saxa, celsæ

Præsidium faciantq; turres ;

Et non valentes consilio viri,

Doctiq; Cives. Nil laterum juvat

Compago, nil cautes, fragrosæ

Nil faciunt sine Cive rupes.

Fuere Thebæ , Bactraq; grandibus

Turrita saxis, quin Babylon fuit

Tyrusq; , muris illa, vasto

Ista freto satis inter omnes

Secura gentes. Sed Babylon nisi,

Sed Bactra firmis fortia mænibus,

Thebæq; tamdiu stetere,

Quamdiu eas potuere docti

Formare Cives. Occupat inclytas

Disordo Thebas, Persiacis furor

Bacchatur in Bactris, & ecce

Cum

EPODON LIBER VNUS:

309

Cum fluuijs scopulisq; magnæ
 Volvuntur urbes. Consilium quia
 Ab eruditjs quod potuit dari
 Subinde Civibus, rejectum,
 Indomiti nimioq; spretum
 Fragore vulgi. Mænia Civibus
 Stant sæpe doctis, Roma Catonibus
 Et Tullijs, quibus sepultis
 In subitam properat ruinam.
 Hinc quanta Craco turris, & uberi
 Arx es Vavello, Metropoli decus
 Quantumq; Tu ZACHERLA nostræ,
 Cujus ab ingenio, proboq;
 Manent beatæ consilio Domus:
 Sub lege cuius pacificas timet
 Togâq; non unus secures
 Et placidos Catilina fascēs.

ODE XLII.

A D

ANNAM TYRAWSKA;
 Abbatissam Ordinis S. Francisci Cracoviae ad S. Andream
 V Irago sancta, cuiq; par Amazoni,
 Filia grata DEO,
 Et grata Mater cætui.

Qvo

310 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvo Te Dearum, nescio, ponam loc?

An Charites mediam

Puras vel inter Gratias.

E fulgidis non prædico penatibus,

Non ab imaginibus,

Magniꝝ nexu sanguinis.

Devota Christo famyla despicias Natalium

Omne decus, patriam

Nihil pensans originem.

Nec Virginalem publico modestiam,

Iudicium sapiens,

Industriam prudentiam.

Pandora Tu præsentis es vel sæculi,

Vel Themidis soboles,

Vel vera Palladis soror.

In pristinis quæ quærerem Divis bona,

Omnia Tu superas,

Et prisca vincis Numina.

E singulis quas non recenseres dotibus,

Te venerabor ego

Magnam Dearum Principem.

Fortuna posita, sanguinis spretum decus,

Te potius celebrant

DEO sacram Viraginem.

Vestalis ipsa Virgo Clara disserat,

Virgineusq; chorus

De Matre Te quid sentiant.

ODE

EPODON LIBER VNUS.

317

ODE XLIII.

A D

IOANNEM SLIWICKI,
Thesauri Regni Notarium.

*Vacillat fortuna, nisi innitatur
virtuti.*

Felicitas vacillat ingens, & gravi
Omne ruit strepitu,
Virtute quod non nititur.

Vidi locuplete divites peculio,
Innumeris opibus,

Aurique plenos pondere,
Vidi, superbis qui nisi palatijs,
Magnificis domibus

Omnem dabant potentiam.
Subsellijs alter, supremis fascibus,
Purpureisque togis

Niti decorus quæsit.
Et nulla virtus in tumente spiritu,
Nec probitatis amor

Rudi splendens in indole.
Felicitas his cuncta, debilis basis,
Exiguum columen

Summæ potestas gloriæ.

Ni

312 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ni fulciat virtus, ruunt quævis bona,

Interitusq; manet

Excelsa fortunæ juga.

Sic Tu fovente Fortunam tractas manu,

Vt gremium pietas

Virtusq; pectus occupet.

Fac sic, & ibit prospera in sædus Dea,

Ex probitate novum

Dum spectat & probat decus.

ODE XLIV.

AD

IOANNEM WINKLER,

Thesauri Regni Notarium.

VT Tui nunquàm meminisse Fratris
Est scelus summum mihi, sic amica
Invicem nolunt reticere carum

Plectra IOANNEM.

Summa germanum probitas, & ingens

Pectoris candor probat è beatis

Civium Regnis, animusq; puri

Plenu honesti.

Degener nec Tu, similisq; planè

Castori Pollux, properas iisdem

Passibus Recti bene constitutam

Ducere vitam.

Vive

EPODON LIBER VNUS.

313

Vive sic Pollux, velut ille Castor,
Et palam fiet, quia non opaca
Vos teget nubes, Patrij gemella
Sydera cæli.

ODE XLV.

AD

IOANNEM FRANCISCVM
à S. PETRO, Scholarum Piarũ,
Præpositum Generalem.

BEata, quæ Te Præpositum canet
Testudo Patrem, nec minus & mea
~~Beata~~ *duxus, Mutinensis*
Nomen ubi cecinit IOANNIS :
Sed Vaticanæ nobilior chorus
Plaususq; lingvæ, quæ licet unico
Applaudit in verbo, universas
Exuperat pene sola laudes.
Diviniori proxima Numini
Orbis Poteitas, dum referat suas
Panegyri claves, dat ampla
Mille panegyribus theatra.
Est tanta summi Clavigeri chelys,
Vt una vel vox chordaꝝ buccinas

O

Obtun-

374 BENEDICTI à S. JOSEPH

Obtundat omnes, suppressatq;

Multiloquæ strepitum Camænæ.

Hujus foveris munifica satis

FRANCISCÆ dextrâ, ripaq; plurimis

Fundata scutis, luculenti

Sufficiens opus est favoris.

De Purpuratis quid referam togis?

Vt Cardinalis sæpe tuas Tyrus

Excurrit in laudes, Tuarum

Vtq; frequens pluit imbre laudum.

Sub Te supremo Præsidente pristinas

In nos resumit Virgo puerpera

MARIA curas: Vaticanum

Et studio meliore Mater

Inflectit orbem, quatenus in suas

Conspiret omnis Clerus adoras,

Et Roma quatenus profundo

Subijciat sua vota cultu.

Sub Te supremo Patre, scholasticus

Politur Orbis, famaq; latius

Excurrit, & Nomen Piarum

Quotidie amplius est Scholarum.

Sed ista vates exiguis ego

Attingo nervis, grandius omnium

Loqvetur, & canet Thalia,

Eximij studiosa Patris.

ODE

ODE XLVI.

A D

ALEXIVM

à Conceptione B. V. M. Scholarum
Piarum,

Exgeneralem, & Generalis Assistentem.

PRimas ALEXIN non sine publico
Plausu curules in CALASANTIO
Gessisse cælo, vel supremum
Consilijs animare clavum
Per qvina plusquam lustra penultimus
Si nescit orbis, discat, inhospitis
Canatq; terris, in futuros
Sollicite referatq; fastos.
Ego loqvacis carmine tibiæ
Cantabo vates, qvomodo Pauperum
Te cætui junxit, suâq;
Noster adhuc Patriarcha sacræ
Inauguravit militiæ manu.
Heroa virtus egregias amat
Tenere mentes : qvisq; fortis,
Fortem adhibet pariter phalangem :
Placet potenti Theseus Herculi :
Non otiosas exigit indoles,

O 2

Qves

316 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvos Filius magni Philippi
 In proprijs videt esse castris.
 Et Tu Iosepho non popularibus
 Egente turmis, miles ad omnia
 Paratus, invictum tulisti
 Auspicio meliore pectus.
 Infixa Patris traxit ad inclytas
 Imago palmas, per sapientiam
 Multamq; virtutem Piarum
 Grande decus statuens Scholarum.
 Inclinat ætas, firma sed indoles,
 Rerumq; praxis fertur in obvios
 Semper triumphos, vividumq;
 In senio referat theatrum.

ODE XLVII.

A D

ATHANASIVM

à S. Bartholomæo.

Ex Provinciali Sardinia, Generalis
 Assistentem.

Q Vis eruditi Musam ATHANASII,
 Illamq; divini ingenij penum
 Describat? & quæ plestra doctæ
 Sufficiant aliquando menti?

Vici-

Vicina cælo fama Lygusticum
 Excessit æquor, nec satis Insulam
 Sardosq; pertransisse saltus;
 Ad Latiam volat usq; Romam.
 Ibiq; pulchrum Nomen ad Ausones
 Extendit oras, ac ATHANASIVM
 Per septicollis cūlmen Urbis
 Grandiloqvo vehit ultrò passu.
 Quæsitæ doctis gloria literis
 Vno teneri non patitur sinu,
 Per Regna, per montes remotos,
 Per varias volat ipsa gentes.
 Mortale ferri quo fragili nequit
 Compagè corpus, fertur opinio
 Immenso, doctrinæq; fama
 Se patulo manifestat orbi.
 Sic nos Poloni, quos juga Carpathi,
 Quos non profano Vistula flumine
 Secernit à Sardis, trecentis
 Aquæ Tybri iubet esse leucis,
 Te vel remotum noscimus, & Tui
 Implemur omnes pondere nominis:
 Nam fama Te longo viarum
 Prosequitur, celebratq; ductu.
 Et nū propinquum respiceret mea
 Iam Musa finem, non sinerem Tuas

Impune sic abire laudes;
Nunc tenui nisi tango nervo.

ODE XLVIII.

A D

BENEDICTVM

à S. Bartholomæo,

Generalis Assistentem & Secretarium.

A Rcana pulchri gloria Nominis
Semper theatrum postulat; & Tu
Exacta nominis statera

Non vacuum BENEDICTE pondus.

Nam sæpè sædè nomen inutuli

Tamescit æstro, si nisi syllabæ

Illustre quid sonant, & ipsa

Facta graves patiuntur umbras.

Et Magni Alexandri arguitur satis

Subinde virtus, nî Babylon simul

Et Baëtra succumbant, Tyræq;

Nî dominas cadet ante plantas.

Nunquam erubescit Narsia pro suo

Olim inquilino, nec CALASANTIE

Tu non adornator theatri

Eximij BENEDICTE factis.

Infi-

EPODON LIBER VNUS:

319

Insigne nostro Tu columen Patri,
 Ingens levamen Tu Generalibus
 Es semper urnis, grande summis
 Consiliūq; , decusq; votis.
 Secreta quodsi respicitur fides,
 Tenaxq; iusti penna silentij;
 Nil pulchrius, quam exinde summam
 Magno animo generare palmam.
 Cantare vellem plura Heliconio
 Degora plectro, lassā bivertice
 Sed Musa Parnasso, reponit
 Aonias aliquando chordas.
 Monebo Vates, ut reliqui meo
 Pro more cantent, nec faciant pigras
 Transire noctes, oscitantem
 Sed studijs reprimant soporem.

O D E XLIX.

A D

ANGELVM à Concept,
 Ex Provinciali Hetruriæ.
 Generalis Assistentem.

Hic vero supplex Te studiosius
 Submitte nostro barbitos ANGELO :
 Clangore nec debes inertī
 Angelicas resonare laudes.

O 4

Vt

320 BENEDICTI à S. IOSEPH
Vt quisquis olim de Angelico stetit
Apud misellos nos homines choro,
Iam templa, jam prompto dicatas
Obsequio sibi vidit aras.

Vnus Ioannes, qui ex humili suum
Ornare cultu dum parat Angelum,
Monetur, ut non ponat ullum
Angelicæ thymiamæ forti.

Sed quis Ioannes? & quis ego? pares
Natura non fert. Illum Aquilæ vehunt;
Testudo me portat, Tuusq;

Lentæ licet, iubet ire sacris.
Hetrusca tellus Te meminit suum,
Romana nunc lux suspicit Angelum,
Vel inde, quod præsentem quodam
Intuitu, velut ille primi

Rotator orbis, nunc Asiæ rubras
Metiris oras, nunc premis Africos
Narrator orbis, nunc superbas
Visis adhuc Babylonis arces.

Et Bactra debent historicam Tibi
Sepulta vitam, quod Tyrus, & Samos,
Quod Susa, quod Thebæ perito
Vsq; adeo referuntur ore,

Hoc omne docto prodit ab Angelo,
Hæc est beatæ summæ peritiæ;
Hoc cuncta noscentis stupendum
Indicium, specimenq; mentis.

BE-

BENEDICTIO,

Qvám Seren. IOANNES III. Rex Po-
loniarum, dabat unicæ suæ Filiaë TERE-
SIÆ, KUNEGUNDI, dum Seren. ELE-
CTORI Bavariaë desponsata, in viam se
ad suum Seren. Maritum expediret Vasa-
viâ, die 13. 9vembr. An. 1694. Cujus Be-
nedictionis, vernaculo idiomate, (ut erat
super imaginem B. M. V. scripta) tenor
additur, & in latinum versum transfertur.

*Błogostwienstwo Krolá Iego Mści,
ná Obrazku Beatiſſimæ nápisane
Elektorowey Iey Mści w drodze.*

die 13 9vembr. An. 1694.

Iużże tedy szczęśliwie wyieżdżay iedy-
nie á serdecznie kochána Corko moia, z
Domu Rodzicow, y Bráci twoich. Ociec
Niebieski niech będzie z tobą; ktoremu cię
oddaię w ręce. W rány zaś Zbawiciela ná-
szego niewinne kładę cię: y pod obronę
Mátki Najswiętszey iego. Aniołowie SS.
niech cię strzegą. Pátronowie Krolestwa
tego, y Domu nášzego niech cię w swoiey

O s

maia

382 BENEDICTI à S. IOSEPH

mą opiece : niech ci uproszą dary wszystkie Duchá Świętego. Y abyś oglądała Synów twoich á Wnuków naszych. Toć dać pożegnánie żáłośny á serdecznie kochájący Ociec twoy.

IAN KROL.

ODE L.

Ergo jam fausto mea Nata passu
De domo pergas Patris, & tuorum
De sinu Fratrum, Patriæq; charos
Lingve Penates.

Sit via fidus socius, Polorum
Rektor & terræ ; manus illa faustum
Præbeat ductum, Superum beatos,
Quæ regit axes.

Sancium IESU latus innocentis,
Te cavernoso capiat recessu ;
Te Redemptoris foveant cavata
Vulnera Christi.

Mater & Virgo Tibi cum patrono
Adsit Ancili ; tueatur ambo
Te Marianus, solidet Paternum
Ægide Scutum.

Perge, securum præeant fideles
Angeli gressum ; simul insequantur
Fau-

EPODON LIBER VNUS.

323

Faustitas & Pax, faciantq; tuto
Currere calle.

Integrum Divos. Lechiæ Patronos,
Qvos colit Regnum, qvibus & reclinis
Nostra se totam Domus obsequenti

Vertice subdit :

Hi, DEUM pro Te pariter precentur ;
Donet ex illis Tibi qvas sacratum
Gratias Flamen solet è benigna

Spargere dextrâ.

Prole sis felix videas nepotum

Filios nostros videas nepotes,

Hoc vovet mærens Genitor precanti

Corde IOANNES.

O 6

AD

B E N E D I C T I
à S. I O S E P H,
S C H O L A R U M P I A R U M,
L Y R I C O R U M
L I B R O S
E R U D I T O R U M V I R O R U M

Poéticè admodulantium
A M I C I A P P L A U S U S.

A. R. P. P E T R I D V N I N
è S O C I E T A T E I E S V,
Ad Lyram Benedicti à S Ioseph.

O D E.

Q V o u s q ; pigri conscia nominis
Testudo pendes ? Sideri Apollinis
Applaudes : C A L A S A N T I A N O
Q u o d meruit radiare Cælo.

Longinquiori verus amor mora
Torpere nescit. Grandia quin capit
Augmenta ab annis, & sequenti
E teneris revirescit ævo.

Q u a l i s profundo Timachus alveo
Immensus undis stagnat : at hîc, ubi

Sor-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 325

Sortitur ortus, tesqva lambit,
 Et liquidos Rhodopes qverelis
 Ciet lapillos. Infereret suo
 Cùm Te Pòétam Melpomene choro,
 Primiq; vernantem ligarent
 (Mæoni j pretium laboris)
 Frontem Corymbi; plausimus Entheo
 Exordienti: Numine qvem suo
 Primasq; Regni, & eruditos
 Vir Proceres memorandus inter
 Fovit benignè: (qvi sapientium
 Vivit medullis in similes amor)
 OLSZOVIVS, Gnesnæq; nitræs
 Pierias meritufq; Lauros.
 Iam grandiore pofcit adultior
 Buxus cothurnum. Cogimur in Tuas
 OLOR Pòétarum, Cycneis
 Ad numerum volitare pennis
 Laudes. Apollo es, vertice Pindari
 Dum fifta pulfas, altior. An Tua
 Sub copiofo non laborat.
 (Digna Cedro redimiri & Auro)
 Sententiarum pagina pondere?
 Qvantis fuperbit carmen honoribus,
 Cùm fanctiores, vel profanas
 Arte togas numerifq; vincis.
 Colit beatis diyes adores

Volu-

Volumen Orbis, quo Cracias canis
 Antistitum vittas, Vavelli
 Turrigerum gemino cacumen
 Pro Colle nactus ! nec Phrygiæ magis
 Labore Princeps ardet acis Mitra,
 Nec fulgurantium renidet
 Igne frequens magis unionum :
 Quàm ditiori Calliopes penu
 Micat metallo ! sic ubi ceteris
 Sylvisq; quæsitâq; Lucis
 Et nemorum per opaca Daphni
 Comæ evirescunt : Te melius sacra
 Inaugurabit tænia Apollini,
 O magne Musarum Sacerdos
 Præfuleos recinens Tiaras,
 Neglecta quòd si buxus ab uncino
 Pependit olim, vel Periclis jacies
 Ab ore fulmen, detonante
 In scelerum malefacta, vocæ:
 Vel mitioris consilij arbiter
 Svades Honestum, cogis ad ardua
 Virtutis, impigras moveri
 Eloquio meliorem mentes.
 Te Gandiarum Principis ad pedes
 Damnata quondam Purpura, BORGIAE
 Sortita Præconem, Parentis
 Te minimi Sociorum IESV

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 327

Cætûs, renarrant Nomina non rudi
Ad Orbis aures ac oculos manu
Porrecta ; Te exornant trecenta
Pieridum BENEDICTE ferta.
Multiplicatis, nam Tibi gloria
Currit quadrigis, five per Exedras
Orator audiris, bicornæ
Sive jugum fidibus frequentas.
Fastigiato sunt quibus emicat
Ab Igne Nomen : Lojoliæ Tibi
Per sera visendos nutrire
Sæcla Pyra poterunt honores.
Æthæa moles jam minor aspici,
Sepulta mæret sub cinerum rogo.
Sed qui Coryphæos celebrant ,
In tenebris jacuere nunquam.

A. R. P. ADALBERTI
BARTOCHOWSKI,
è SOCIETATE IESV.

Ad eandem Lyram Benedicti à S. Ioseph
Scholarum Piarum.

EPICITHARISMA.

Portenta rerum ! Taijgeti juga
Placent Melampis, Tygribus Africa;
Delphinus Ægæum, Cythæron
Vultur amat, Crocodilus Algæ Na-

Natale littus. Non lepus Insulam,
 Non Vrsæ sylvam, non Libycum Iovem,
 Non Pardus accusat cubile,
 Non Leo, non Basiliscus antra,
 Non cæca Lynces lustra, nec avios
 Cervi recessus. Quæq; suos amant
 Feræ penates, nec furores
 Oceani, & scopulos acutos
 Balæna temnit. Psittacus Indiæ
 Deserta laudat, nec luteam Domum
 Hirundo declinat, sed altâ
 Voce canit, celebratq; nidum.
 Nobis, Poloni, sidera patrij
 Obscura cæli. Quærimus externos
 Orbescq;, Solescq;, & Lycæa,
 Oceanum trepidante remo,
 Mirante prorâ: quod digitis tribus
 A morte ferri nos juvet ultimâ,
 Et per tot undarum timores,
 Ludibrium fieri procellis,
 Pilamq; Ventis. Parcite Sarmatæ,
 Nam vera pando. Plus placet ultimi
 Aurora solis, plus remoti
 Fraga soli, foliumq; Chinæ,
 Plus cæsa sylvæ Pinus Iberiæ,
 Plus rapta Floræ Lilia Gallicæ
 Placent, & (imò sæpe) fungus

Quem

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 329

Quem Euboicus properavit hortus;
 Quàm gemma nostro nata sub Hespero.
 O quanta labe! Siccine Lechicæ
 Exhausta Pandora supellex?
 Siccine pauper ager, Ceresq;
 Heu Sparta felix Civibus aureis,
 Quàm me Minervæ, quàm miseret Tuæ.
 Remota laudamus Poloni;
 Nostra carent decora alta Vate!
 Nec nos Latinis Vatribus invidum
 Exclussit ævum. Nos quoq; & arduas
 Tranare nubes, & Pelorum,
 Et liquidi super alta Ponti
 Terga, & Corinthum Calliope dedit
 Impune ferri, & gemmea novimus
 Crystalla Musarum, & recessus,
 Et vitreos Aganippidum amnes,
 Phæbiq; colles. Cur tamen, (heu pudor!)
 Externa Lauro tempora cingimus,
 Et nostra squallent! Huc Camænæ
 Ferte rosas, violasq; Cyrrhæ
 Laurosq; Cinthi, non popularibus
 Natis viretis. Singula sæcula
 Olim Marones, Persiosq;
 Vix poterant generare. Roma
 (Non fallor) unum novit Horatium,
 Unum Tibullum. Fertior tibi

330 AMICI APPLAUSUS.

O Leche tellus; tot Marones,
 Tot numerant tua Lustra Vates:
 Nolo Polonam Castalio Thetim
 Præferre Fonti. Nolo Lechi juga
 Æquare Pindo. Te filere
 Fama vetat, memoretq; Fasti,
 Germane Magni Frater Horatii,
 Devote Musis à tenero Nepos,
 Et gemma Cyrrhæ. Digne cælo,
 Digne dapes superûmq; canas
 Condivo metro. Gallicus Hercules
 Non vult videri, seu Latio sonas
 Disertus amni, seu Periclis
 Fulmineo ruis ore tela,
 Seu Te Menandri, seu Senecæ juvat
 Ferri cothurno, seu Lechici tubam
 Ciere Martis, seu Tyaras,
 Et Craciæ decora alta Mitræ;
 Seu quando sacrâ plurimus Exedrâ
 Fundit pyropos ardor, & aurea
 Depromit affusas in aures
 Lojoliæ monumenta Famæ.
 Qvis Borgianæ Stemmata Gloria,
 Qvis digna prisco pectora sæculo,
 Rarâq; Majestate plenum
 Eloqvium, niveosq; mores,
 Qvis eruditæ Palladis Atria,

Qvis

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 331
Qvis docta sacræ limina porticûs,

Ducesq; cantatosq; Reges,
Æqvæt Olor Benedicte Vates
Te præter unum? Plura vetant loqui
Iurata magnis sæcula Vatibus.

Adire non potest Tuarum,
Exiguo mea Musa lembo
Trophæa laudum. Non bene sustinet
Parvâ Gigantem, Pumilio manu.

Non Virga Cedros æqvæt altas.
Cedit Eos, veniente Sole.

A. R. P. STANISLAI
à IESV MARIA

Clericorum Marianorum Immacula-
tæ Conceptionis Præpositi.

NE solus Orbem Sarmaticus, lyræ
Princeps Latinæ, Phæbus obambulet
Sarbievius, Te illi fidelem

Et socium, & comitem, faventes
Dedere Musæ: spes Lechiæ altera;

Lumen Senatûs grande scholastici,
Decusq; maximum Piorum,

Phæbissuens BENEDICTE, Patrû.
I, Fama quo Te nobilis aureo

Per

Per regna, gentes, evehit esledo;

Iugumq; Parnassi relinovens,

Pegaseis stimulus alis;

Ultra superbas collibus arduis

Alpes, & ultra culmina Caucaſi,

Excelsa ſplendidis ab indè

Verticibus ferientis aſtra.

Latere Muſas dedecet, uſibus

Caſtæ iuventæ progenitas. Dij,

Quod ſemen infudère nobis

Caſtaliũ, per aprica ſpargi,

Voluntq; ſemper creſcere. Dedecet

Occulta prudentes Sapiencia,

Secreta Virtus æſtimatur;

Scire Tuo cupidi fruantur.

PETRI FRANCISCI

à Conceptione B.M.V. Secretarij
Generalis Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

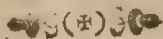
QVò qvò in ſupremas corripior plagas,
Nec viſa motu garrula perpeti,
Raucâ ſilentem voce monſtra
Inſolitum ceciniffe cogunt?

Vides

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

333

Vides ut alto vertice prouunt
 Nutando laurus, carmina carmine
 Excussa docto, per Polonos
 Profiliunt magis aucta plausus.
 Lesboa fregit, (sensimus) aëra
 Testudo, fregit Pierias domos
 Fontesq, Thebanus sacerdos
 Ipsa suo movet astra plectro.
 Novus Polonæ jam fidicen lyræ
 In carmen urget barbiton: ut BENE-
 DICTVS latinâ concinendo
 Exhilaret Venusinus arte.
 Adeste Musæ, Pythagoras suis
 Cælestis ignis semina fabulis
 Mutata quæ finxit, Calabro
 Nunc renovat BENEDICTVS arcu.
 Hoc Infultas Cracoviæ Comas
 Septemq, claris gesta trionibus
 Audivimus, suggesta clamant
 Et celebres redeunt cothurni.
 Silete: Sacris junctus oloribus
 Perstringit aures, flumina Vistulæ
 Regalis ut mulcet Pœta,
 Attonito fuit unda passu.

IGNA-

IGNATII à S. STANISLAO

Scholarum Piarum

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph,

Carmen Amicum.

Descendet ultro tergore Pegasi;
 Frænosq; reddet Bellerophon tibi;
 Ibit pedester, servietq;
 Ad stapedem Tibi magne Vates.
 Vos eruditæ laurea Virgines,
 Vos certa docto ponite vertici,
 Vittisq; frontem vincientes,
 Quæq; suum properet tributum.
 Arcum, sagittas, tela pœticiis
 Alata pennis, Calliope tuum
 Da prima munus; Tu Thalia
 Da pharetram docilemq; nervum.
 Vix ista dixi, vix loquor: alitem
 Equum lupatis jam premit ocyor
 Pœta strictis, infidetq;
 Aligero bene fians armis:
 Habetq; plures, qui stadium petant;
 Montrentq; metas æmulus æmulo,
 Gades remotas, impigrisq;
 Herculeæ scopus est columnæ.

Inter-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 335

Interq̃ primos primus Horatius
 Tam concitatis passib. emicat ;
 Vt nemo jam sit, prævolanti ,
 Qui lyricis pedibus propinquet.
 Inter sequentum maxima nominum
 Exempla, primus, Tu, quasi proflis,
 Palmamq̃ vestus tu reportas
 Pegaseo BENEDICTE dorso.
 Sic Rhætiorum tergora montium,
 Sic confragosi culmina Caucaſi
 Transcendis, Alpes, & Niphaten,
 Carpathicas teris & pruinas.
 Præcurris Euros, vincis & Æolos;
 Lenes at inter lenis Etesias
 Fluis, quæ ad aurem mustitantes,
 Carminibus tibi colloquuntur.
 Tibi ipse docto pulvere gymnades
 Fervere vidi, nosco scholasticas
 Lauros merentem ; per palæstras
 Continui fuimus sodales.
 Laboriosas vix opulentiùs
 Vel Hybla dulci pascit apes thymo,
 Quàm tu audienti, vel legenti
 Mellilegus fueras Hymettus.
 Non fabulatur Græcia comptiùs,
 Non vera scripsit Roma fideiùs,
 Referre quàm tu pervetustos
 Historicos, potes ac Pòetas.

Per

Per te locuti dulcia Nestores ;

Per te profundi grandia Tullij :

In te locutæ sunt Athenæ ;

Tu Latio gravis in nitore.

Hinc ille stillat de calamo favus,

Facundioris flumina copię

Hinc illi manant, hinc scaturit

Castalio tibi versus amne.

Quæcunq; dulci nectare diluis

Sententiosi fragmina carminis,

O quàm profundâ ! quàm tenaci

Ambrosiâ madet ille sermo !

Horatianum natus ad Ausidum

Quasi fuisses, limpidus effluit

Sic versus omnis, syllabæq;

Sat facili pede se sequuntur.

Hæc sunt profanæ dogmata gloriæ :

Ecclesiasten, qui volet, audiat ;

Dicetq;, vix aurum locutos

Chryologos, aliter docere.

Beata quæ tu rostra disertior

Intras Pericles, percita fervidis

Voi figuris, & troporum

Luminibus tua lingua fervet.

Armata sacris verba tonitruis,

Ardensq; docta fulgur ab exedra

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 337

Permulcet aures, & modestis

Fulminibus quatit omne pectus.

Hinc illa mæstis nubila mentibus

Surgunt, & imbres largiùs eliquant

Plenæ doloris, lachrymisq;

Exsiliunt oculis procellæ.

Si stringis aurem svaviloquentiâ,

Non verba dicis, sed fluit aureo

Catena nexu; quæ diserto

Circuitu ligat audientes.

Vt cunq; dicis, non ita perstrepis;

Velut qui inanem verberat æra;

Sclopoq; ventos, & crepantes

Abfq; globo jaculatur auras.

Ad usq; fibras pectora conficis:

Quodcunq; Svadæ de pharetra tuæ

Telum vibrâsti, nullus exit

Innocuus sine cordis ictu.

Et inde tanti fidere nominis

Apex relucens nescit in abditis

Latere, nescit gloriosum

Se tenebris sepelire nomen.

OLSZOVIANIS inde favoribus,

Primiq; Regni Principis aulicam

Colis Pœsim, gratiosus

Præsuleo lateri Pœta.

Cracoviensi tu MALACHOVIO

P

Qvæ-

Per-

Quædam voluptas : Infula te tua

Episcoporum, ex laureato,

Aût lyricò, facit infulatum.

Viden. ? ut omnes prævalet hæc tua,

Hæc una famæ meta scholasticæ ;

Hæc præ trecentis, hæc lucrandi

Est methodus melior favoris.

Sudata multo sanguine gloria,

Inventa duris fama laboribus

Horam manebit ; cûi per annos

Ingenuæ studuere mentes.

Vbi ille tantus claviger Hercules ?

Vbi illa tandem Martia numina,

Drusi, Camilli, vel Metelli ?

Cum Fabijs ubi Scipiones ?

Nec istud esset, quòd fuerint, palam ;

Nî penna vindex pulvere conditos

Exfiscitaret, nî sepultis

Illa suos revocaret annos.

Quæcunq; mundus, seu diademata,

Ducum coronas, seu cõlit Infulas,

His se coronat mors, & omne

In tumultum caput ire cogit.

Nunquam cupressis tempora laureo

Induta cultu, strinxit inertibus

Mors dira, nunquam vel Minervæ

Diripuit Libitina sertum.

Oblit-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

339

Oblivioso fata silentio
Audita latè nomina suppressunt ;
Plaususq; cessant, & sonora
Absq; tubis siluère laudes.
Et tu tacebis, garrula cum tuis
Sed fama scriptis differet, & licet
Iam lingua torpebit, silere
Non poterit liber hic superstes.

DOMINICI

à S. Thoma Aquinate, Schol. Piarū,

Ad Lyræ Benedicti à S. Ioseph,

Amicus Accentus.

SEmper pruinæ pulchrius albicant
Atrata circum stagna Mæotidis,
Corvos & inter nigricantes
Stat niveus sine labe cygnus.
Gemmis quid obstant, quidvè corallijs
Petrosa celsi fragmina Cauasi ?
Abiectus inter saxa pulchro
Est adamas pretiosus igne.
Regina florum quàm bene purpuram
Evolvit arctis vepribus obsita !
Nec pugiones carduorum
Liligeris nocuère campis.

P 2

Phæ-

Phæbo quid unquam scorpius obfuit?

Cancer bisulcâ forfice pertinax

Claro Phaneti non totondit

Aurifluos sine lege cirros.

Vibratus inter murmura nubium

Splendor corusci fulguris emicat,

Opacâ nimborum procellâ

Fulminei rutilant nitores.

Et lux diei nocte puerperâ

Prognata crescit, filia candida

Matris tenebrofæ, sub umbra

Fax melius jaculatur ignes.

Et Te calentem fortiter Entheo

Pœsis almæ Parrhæsis algida

Inter pruinas educavit

Sarmatico BÉNEDICTE cælo.

Eheu stupendum! flamma sub Arctico

Polo coruscans fortè Trinacria

Incude major, major Æthnâ

Sub gelido radiavit axē.

Perustus ardet fons Aganippidum,

Focoſq; largis evomit alveis

Tantos ad æſtus credat orbis

Caſtalij tenuantur amnes.

Pro lacte paſtus Neſtaris Attici

Succo videris; proſq; crepundjs

Laurus Tibi ſuère ſuaves

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 341

Qvas digiti tenuère parvi.
Reptare lentis pufio gressibus
Necdum sciebas, jamq; Pòeticos
Dextrè pedes formare nôsti,
Magnifico gradiens cothurno.
Thalia nutrix ipsa Tibi fuit;
Stravère cunas Pieridum manus,
Tibi canentes fasciato
In gerulas abière Musæ.
Si quando tangis carmine sidera,
Eous, Æthen & Pyrois celer
Phlegonq; Phæbei jugales
Ad numeros salière plectri.
Velociori truditur impetu
Raptus polorum,, sphæra volubilis
In mille circulos reflexa
Ad cytharæ modulos oberrat.
Si doctiori pectine cæcula
Describis alti marmora Nerei,
Cadunt procellæ, murmur omne
Composuit taciturnus amnis.
Non jam per undas mellea diffluit
Dulcedò vocis, quam dedit aureo
Ab ore Syren, palpitantes
Iamq; timent resonare conchis,
Tritones; unus Tu superas Lyrâ
Omnes, nec audent æqvore verticem

Proferre, suffusos pudore
Antè Tuum pudet ire vultum.
Si fortè, metris exprimis aëra,
Ad svavioris sinistra melodiæ
Tacent alaudæ, præsecatqve
Dulcisonos philomela cantus.
Si detonantem grandine ferreâ
Canis Gradivum, mox litui silent;
Tormenta compescunt boatus,
Fulmineo gravidata partu.
Vix non liqvatus stillat ad igneos
Sermonis æstus in galea chalybs,
Mollitus & mucro tepescit,
Atq; rigens adamante Mavors.
Qvod si curules vel diademata
Versu recenses, pulchrius emicat
Virens smaragdus, candicantes
Gemma nives melius per aurum
Diffundit; ô quàm pulchrius æstuat
Fulvis obryzum decolor ignibus?
Magis pyropus erubescit,
Sidonio radians in ostro.
Vocalis Echo per CALASANTIOS:
Sonat recessus, Famaq; buccinas
Fatigat in Tuæ Camænæ
Emeritos rûiturâ plausus.
Et Insulati dant Tibi Vertices

Plau-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 343

Plausum Pòetæ, mille panegyres
Dat MALACHOVIVS, fòventq;
OLSZOVVII cineres in urna
Flammas amoris, qvo Tua dogmata
Et doctioris regna scientiæ
Semper colebat, tot corymbos
Laurigeræ cumulando fronti.
OLSZOVIANIS FALCIBVS aureæ
Demessuisti Gargara gloriæ,
Hinc mille laudum stant manîpli,
Inde graves fluitant aristæ
Honoris alti, vel reverentiæ
Primatialis ; qvam Tibi detulit
Culmen Tiaræ, dum seqvacem
Te propriæ retinebat aula.
Qvem Culma celsis auxit honoribus,
Suscepit in Te candidus indolem
Ætate cygnus SZCZVKA, summam
In calamo veneratus artem.
Qvos uniones addidit Insulæ
Cracoviensi, gemmifer ingeni
Ganges Tui, tot margaritas
Vix numerant Orientis undæ.
Arcana cordis nectare dulcius
Imbuta lactat charta Pòético,
Camæna suavior legenti
Non satiat reperita mentem.

Quis ille fervor? rostra calentibus

Dum sacra verbis oreq; detonant

Tuo, Pericles alter audis

Grandiloqvo resonans fragore.

Finduntur alto pectora vulnere,

Cordis resultant Acroceraunia,

Duraqve cautes, malleante

Diffiliunt. trèpidantq; dicto.

Delubra Divum marmor, & aurea

Templi supellex, non secus ac forent

Aurita, maximè stupefcunt

Melliflua documenta lingua.

Non tam tenaci compede fragmina

Ferrata, magnes fortior attrahit,

Nunquam potentiùs rapaci

Arte levat stipulas electrum:

Quàm Tu stupendo mentis acumine

Trahis potenter corda per improbos

Raptata naves, & ruentem

In salebras vitij catervam.

Attinge celfo sidera vertice;

Transcende stellas, hîc Tua personet

Buxus canorè, quò faventes

Luce chelyn posuère Divi.

Tuum Favonî nomen in ultimam

Thulen reportent, hoc Tibi Ternio

Fraternus exoptat, vovetq;

Relligio CALASANTIANA. Ven-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 349

V E N C E S L A I

à S. Francisco Scholarum Piarum,

Ad Musam Benedicti à S. Ioseph,

Amicus versus.

EVisceratos India findere
Montes avaris docta ligonibus;
Opumq; solers ex profundis
Quidquid Arabs habuit fodinis:
Quidquid per amnes Lydia gemmeos
Piscata, multo sænore vendidit;
Pactolus effert quidquid auri,
Quidquid adhuc tegit & Lycormas;
Id omne censu ditior ingeni
Minerva vincit: divite ditior
Apollo Pluto: Musa dives
Mygdonium licet absit aurum.
Mens erudito vertice condita,
Riphæus est mons, mons velut aureus,
Quâ literato cum labore
Eruimus prætiosa quæq;
O quàm profundè tu fodis aureas
Artis medullas, in sapientiæ
Scrutator antris, doctiori
Dum calamo BENEDICTE fudas!

P 5

Hinc

Hinc aureorum fragmina sensuum ;
Sententiosi carminis hinc nitor ;

Verbum Latinas omne præfert
Divitias ; sonat & valorem.

Auri fodinas has colis impjger ,
Quibus profundæ fons sapientiæ
Manans refuso perspicacis

Ingenij vehit amne merces.

Non sic ab ipsis deciduus jugis
Ex Noricarum rupibus Alpium

Se volvit Ister, per repulsas
Ire potens sinuosus omnes.

Non sic ab alto lapsa cacumine
Fluenta surgunt, mentis acumine

Vt orta, vasti se refundunt
Eridani vada docta more.

Non sic procellis spumat in aureis
Tagus relinqvens margine divites

Vtroq; ripas, non Hydaspes
Gemmifero spatiatu amne.

Argenteorum gurgite fluctuum
Tot Hermus adfert vix opulentias,

Quot fert profundis eruditias
Marginibus Tua Svada gazas.

Non uniones tot tulit India,
Fæcunda non tot Creta corallijs,

Quot margaritas, quot smaragdos
Quot

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 347

Qvot teretes loqveris pyropos.
Fandi facultas svaviloqventibus
Rotunda membris; fervidus eloqvî
Qvis ille fulgor? verba non sunt,
Sed potiùs pretiosa docto
Electra formas ore, qvibus novus
Thesaurus extat; non aliter, velut
Ex ditiori ærario, sat
Grande decus pretiumq; crescit.
Hac arte Vates hocce peculio
In posterorum sæcula temporum
Enundinaberis perenne
Ipse Tibi BENEDICTE nomen.

P E T R I ab Assumpt. B. M. V.
Scholarum Piarum,

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

ET nonnè tandem squallida tristibus
Vmbris recedes nox fera? nubilum
Qvæ mittis astrum, Mariano
Qvæ rigidas facis Orbe noctes.
Qvid fama pulchris deflva passibus
Vicina non stat, qvid CALASANTIOS
Monstrare dedignatur ortus
Aerijs agitata pennis? Ergo

Ergo decoræ nescia gloriæ

Damnanda cæcis Relligio locis?

Ignara nativi nitoris

Ergo suas aget inter umbras?

Hæc, quam perennis plausus in ultimor

Portare fines debuit, abditis

Fatiscet in cunis, coruscâ

Nec poterit radiare luce?

Abscedat umbris æthra ferocior,

Nec clara pulchræ stemmata gloriæ

Obnubat ultrâ, cùm nitentes

Parturiat Pia turba Soles.

Dixi: serenis cùm mihi nubibus

Apparet arcus, qui bene nobiles

Evibrat & faces, & ignes

Luciferas referens ad arces.

Hic ille fufis arcus in ignibus

Splendescis, ex qvò fulgor ad ultimos

Descendit orbes, ille clares,

Ille micæ BENEDICTE Titan.

Accendîs alti lumina nominis,

Qvæ spectet orbis Lechicus, & nova

Vt quisq; spectet aucta luce,

Gesta legat numeretq; laudes.

Dixisse vatem falsa, nec arguent

Anni sequentes, vidi ego nobilis

Decora famæ, Mariano

Te

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 349

Te duce cuncta venire mundo.

Adhuc juvenus tempora florido

Pingebat ævo, pectore cum tuo,

Et Phæbus, & Musæ calentes,

Attonitos rapuere vultus

Orbis Poloni; cordaq; Principum

Illecta s'vavis carmine barbiti

Aulas honesti recreabant

Voce lyræ, calamoq; Vatis.

Gavissus ortum tunc CALASANTIO

Titana vivens OLSZOVIVS polo,

Cui pectus in sphæram reclusit

Corde fovens tenerum Pœtam.

Sic Phæbe clares, sidere sic Tuo

Pijs refulges, sic Tua Præsuli

Buxus placebat; sic in ævum

Viva micas BENEDICTE flamma.

Nunc evibratos arcubus in Tuis

Spectamus ignes; Deliaci nites

Splendore gratus. Seû modestâ

Te cupias sepelire nube:

Te fama prodit: post licet ultimi

Latere tentes culmina Carpathi;

Latere non potes, perenne

Musa cui recitabit jo.

Vbiq; Virtus sole serenior

Inter micantis lumina gloriæ,

Lippi-

Lippire nativum decorem
 Fert animo minùs æquiore.
 Sed se potenti promovet impetu,
 Cælo cadentis fulminis in modum,
 Vmbrisq; pulsis, in serenas
 Se validè movet ultrò lucēs.
 Qvam nec vibrato vertice celsior
 Abscondit Hæmus, nec juba tetrici
 Obvelet OEtæ, nec refuso
 Sufficiant operire crine
 Soli minantis culmina Caucaſi
 Nec mille major Muſa decempedis
 Obnubilet, quam glorioſis
 Semper honos comitatur alis.
 Non eminentiũ Te juga montium
 Æterna celent lux CALASANTII
 Cæli, Mariano perennis
 Stella nitens rutilēs in orbe.
 Splendefce felix, promeritis, precor,
 Te Diva virtus luſtret honoribus,
 Qvem Roma, quem cuncti triones,
 Qvem ſuperæ venerentur arces.
 Splendefce cuncto tempore fulgidus
 Splendefce mundo, qui reparas dies
 Claſſi Piorum; ſic coruſcans
 Aſtra poli referaris inter.

Ad Lyram
B E N E D I C T I
à S. IOSEPH,
PAULI à S. PETRO

Lyrica admodulatio.

Q Vis me tollit in àëra,
Qvo venti rapiunt, aurâq; præpetem
Qvo defert? medias levis
Nubes pervolito. Iam mihi devia
Cedunt culmina montium,
Linqvo nubiferi jam juga Carpathi
Præpes, regnâq; Sarmatûm
Abscedunt volucris, jam mihi regiæ
Turres, jamq; abeunt Craci
Erecta ex Pario Pergama marmore,
Viles & populi casæ.
Proceras nemorum transilio domos,
Sylvarum fluitantia
Scando colla super, raptus ab impetu,
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris tollor. anhelitu.
Perq; undas rapidi Tyræ,
Pergo per refugi flumina Vistulæ,
Inflexumq; Borysthenem,
Vltra

Ultra Danubium provehor impetu,
 Ultra flumina Nerei,
 Et Ponti tremulos turbine gurgites.
 Tandem Pierij celer
 Parnassi in bifido sisto cacumine ?
 Pindi laurigerum caput
 Scando, Castalius fons ubi garrulo
 Currens murmure volvitur.
 Num rerum dubia ludor imagine ?
 Fallax num species tenet
 Errantem ? roseus Cynthus hic sedet
 Pulsans pectine barbiton,
 Cingit fatidicum Castalidum chorus,
 Circumstant comites novem,
 Adstant Argolico climate proflui
 Vates, Romaq; quos dedit,
 Convexusq; tulit quos globus ætheris,
 Cuncti tempora vinciunt,
 Præcinguntq; comam, fertaq; laurea
 Imponunt capiti Tuo
 Illustris gremij lux CALASANTII.

STANISLAI à S. SEBASTIANO
 Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph,

O D E.

Qvæ

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 353

Q Væ scera! Musæ Castalium mare
Linqunt, Apollo culmina deserit
Cynthi, volando, quò trahuntur
Voce Tui BENEDICTE plectri?

Phœbus nepotem Te celebrat suum;
Fratremq; castæ Pierides colunt,
Apollo dat lauros, Sorores

Serta parant Lechico Pòetæ.
Tacere sacrum Numina barbiton
Iubent, & arctant ora silentio,

Dum clara per colles Piorum
Echo Tuæ resonat Camænæ.

Parnassus alto vertice subsilit,
Tui vocatus carmine pectinis;

Et quæneq; Orphei canentis
Fila sequi voluit, superbis

Thebana quando mænia turribus
Cingebat: ultrò volvitur ad Tuas.

O Cygne plantas, Teq; solum
Ferre iugo fatagit bicolli.

Atro-sepultum marmore Horatij
Thalia tollit de tumulo caput;

Adoret ut prohus; quòd ejus
Plectra mori patiare nunquam.

Nam Musa quòd non vatis Horatij
Situ vetusti mortua temporis

Pennâ sequaci præstitistis

Sarma-

Sarmatici Lyrices Magistri.
 Argutus olim Flaccè tuam dedit
 Orbi Polono Sarbievius lyram,
 Qvam Phæbus obtulit fovendam
 Arte, manu, studio, labore
 Vati Piorum. Qvi CALASANTIA
 In rupe ludens, nunc diademata
 Regum serenat, nunc Curules,
 Præsuleis modò digna Vittis
 Fundit diserto carmina pectore;
 Ostrumq; pingit flore Pòético,
 Ducumq; gestis, Principumq;
 Dat meritas Charites tiaris.
 O quot cruenti Martis in area
 Per æstuantem sangvine Nercum
 Fortuna jactans, à beato
 Discupijt Latio decoræ
 Arcere laudis! nec meritâ caput
 Lauro volebat cingere Zoilus
 Livor, triumphales Gradivi
 Nocte premens rigidâ colossos.
 Sed Tu Polonos Annibales nigro
 Oblivionis carcere, posthumis
 Annis colendos vindicâsti
 Docte Maro, redive Silli.
 Non unus Hector Sarmaticus Tuo
 Vitam perennem sumit ab entheo,

Non

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 355

Non unus Ajax, Te favente,
 Morte caret, quia vate gaudet.
 Dum bella scribis, pagina Noricum
 Induta ferrum, pugnat in hosticos
 Lethi furores, ne Lecheam
 Fata, qveant tumulare famam.
 Hinc clara docto nomina lumine
 Ecquæ nefasto funere nubila
 Sepulta reddent? quæ serenas
 Deliacæ rutilans Planetâ.
 Quis gratiori fidere Craciæ
 Arrisit unquam Phosphorus Insulæ?
 Quæ gemma MALACHOVIANA
 Fronte potest melius nitere?
 Quàm de profundo flumine Palladis
 Collecta per Te; lumina Præsuli
 Hæc sola clarent, quæ fideli
 Phæbe dabas BENEDICTE pennâ.
 O quanta fulget gloria Cathedris;
 Quas Tu coronas! seu pius exedris
 Audire Rhetor, seu Scholarum
 Rostra premis vigilans Magister:
 Vbiq; pleno depluis æqvore
 Gemmas, vel acri fulmina Tullij
 Sermone fundis, & Iugurthas
 Confodiens, & amica recto
 Gemmis adornans pectora; fertili

Qvi-

Qviviſt honeſti ſemine pullulat,
 Ab oſe qvem. Tuo reſultans
 Neſtareo rigat amne Svada.
 Illa illa verò turba rebellium
 Ferox Gigantum, quæ vitijſ graves
 Attollit Ætnas, ad Charontis
 Antra Tuo ruit icſta telo.
 Python ſceleſtus ſentit Apollinem,
 Meduſa ſentit Te ſibi Perſeum
 Inſtare, qvî non Martè, verùm
 Arte domas ſclerum phalanges.
 Exinde laudiſ creſcit adorea,
 Creſcunt honores, invida qvos Tibi
 Non tollet ætas; nam perenne
 Doctâ viret pietas in ævum.

PAVLINI à S. ANDREA

Scholarum Piarum,
 Ad lyram Benedicſti à S. Ioseph,
 O D E.

Q Vidqvam nè mundo parturiſt parentis
 Natura rerum? dente ferociùs
 Qvod non vetuſto, oblivioniſ
 Præcipites cadat in ruinas?
 Sqvallent profundas obruta plurium
 Paſſim per urnas buſta, nec inclyta

Qvis

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 357

Qvis novit acta, claruisse

Vixq; sequens retinebit ætas.

Credisne? tandem victima tristibus

Prodimus omnes terrigenæ dijs;

Parendo fati, destinati

In vacuas remeamus umbras.

Multos iniquæ non tamen impetus

Hic fortis urget, non quoq; detrahunt

Annis sorores, nonq;volvunt

Fila retro sua sæpe Parcæ.

Depressa docti marmore conditur

Non mortuali gloria; stat super

Labantis inconcussa mundi

Damna, gravi cilio verenda.

Determinati nescia limitis,

Scandit minacis nubibus obvios

Clivos Olympi, gloriantem

Herculeis Abylam trophæis.

Non tam superbis atria postibus,

Non tam vetusto turgida stemmate

Protenfa surgunt, quin remotas

Fama queat superare Gades.

Sic non inanis jam Tibi nuncius

Rumor per orbem currere spargitur

Ex hinc sequentis lustra sææli,

Nestoreos BENEDICTE menses.

Qvidquid disertâ compositum Tibi

Musâ,

Musâ, stupenda mole, perennibus
 Durabit annis, ut labore
 Pierio celebreris orbi;
 Astris propinquus vertice pendulis
 Pindus refultet, multoties suâ
 Lauro-revinctum, vel sagittis
 Palladiæ pharetræ videbit.
 Post jam secundis auribus influes,
 Mentis tenebis, cordaq; vincies,
 Cantare solus audieris
 Signa ducum, populiq; facta.

MAVRITII à S. IOSEPH

Scholarum Piarum,

Ad lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

Commenta sunt hæc ; sola quòd edidit
 Latona doctum mater Apollinem ;
 Commenta sunt, quòd educatus,
 In Clarijs sit Apollo cunis.
 Commenta sunt hæc : Sarmaticum parit
 Et clima Vates, fatidicâ quoq;
 Figmenta præter, & Polonus
 Progenie Pater audit Orbis.
 Vt quid remotis partibus, abdita
 Per antra Cyrrhæ, seu per inhospitos
 Thymbræ recessus, sumptuoso
 Phociadum simulata scalpro.

De

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 359

Delubra quæram? si mihi verior
Iam non inani nomine Delij
Idea vatis, & verendum
Prototypon BENEDICTE vivas.
Heu quanta summis Sarmatico super
Sita coruscat flamma caloribus!
Cæloq; confines sub axe
Tam gelido jaculatur ignes.
Huc augurantem Numina spiritum
Fudere totum, vel prius amnibus
In eruditis balneandum
Te potius BENEDICTE Musæ
Sumpsere, primos sterneret antequam
Diana pannos, Te prius Enthei
Enutriendum lacte, molles
Thespiadum peperere cunæ.
Quidquamne vastis in penetralibus,
Et doctiori condidit in sinu
Minerva Mater gratiarum
Quid gremio sinuavit alto?
Quod non redundet fusiùs integris
In Te fluentis? hinc velut aureo
Scaturit ore Tullianus,
Aonius scatet inde compto
Aptoq; fluxu sermo, liquèntia
Sic mella spargens, non aliter, fores
Hos primus inter, quos vetustæ
Thebaidos numeravit ordo

In-

360 AMICI APPLAUSUS.

Inusitatus, quosq; vel insequens

Notabit ætas; nō quoq; Pindaro

Auferre palmam censearis

Cum titulo meliore Vates.

Vel hinc tumescet forsitan arduo

Thebanus ausu? si prope porticum

Regalis aulæ palliatus

Constiterit, fabricatus arte

Atheniensi? major an audiet

Exinde multis? si sibi Regios

Vis culta dicendi favores

Contulerit meruisse quondam.

Sed ista quid sunt? si memorem quibus

Grandes avito Nomine Principes

Sub gratiarum Te, Tuamq;

Auspicijs coluere Musam.

Suspexit illam non sine maximo

Favore Princeps OLSZOVIVS Tuus;

Et ne deesset præmiatrix

Præfuleis manus ampla donis

Tanto Pœtæ, Te lateri suo

Aulæq; junxit, quem velut alterum

Urbanus alter, laureatum

Efficeret citius Pœtam.

Quid est? quod unam nonnisi Pindarus

Servasset Urbem, cum Lacedæmona

Desavientem, seu cruentos

(Dum Patrijs truculentus Aris

In-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 301

Instaret hostis) sopijt impetus

Vt plura vitæ tempora Civibus

Donaret unus, & Paterno

Incolumi referaret annos

Solo secundos ; non ideo tamen

Hæc prorogârunt sæcula posthumis

Volvenda fastis, nec futuris

Temporibus recitanda restant ,

Quæ nôrit orbis quæq; perennibus

Notentur actis omnia funebri

Absorpta fato, cuncta pridem

Immemori cinerata busto.

Iam verò quantis Nomina terminis

Tot celsa, per Te non populariter

Protracta vivent, vel rapaci

Nunquam aliàs peritura fato.

An non superstes gloria Præfulum

Cracovienli vivet in Insula

Hucusq; semper? nec sagaci

Per senium titubante mundo

Labentur unquam, quos Tua paginis

Insculpfit amplis penna, nepotibus

Servans secuturis, eodem

Tuq; simul BENEDICTE vives

Plausu canendus : Te CALASANTII

Fasti loquentur, seu recinant probæ

Exempla vitæ, seu Tuorum

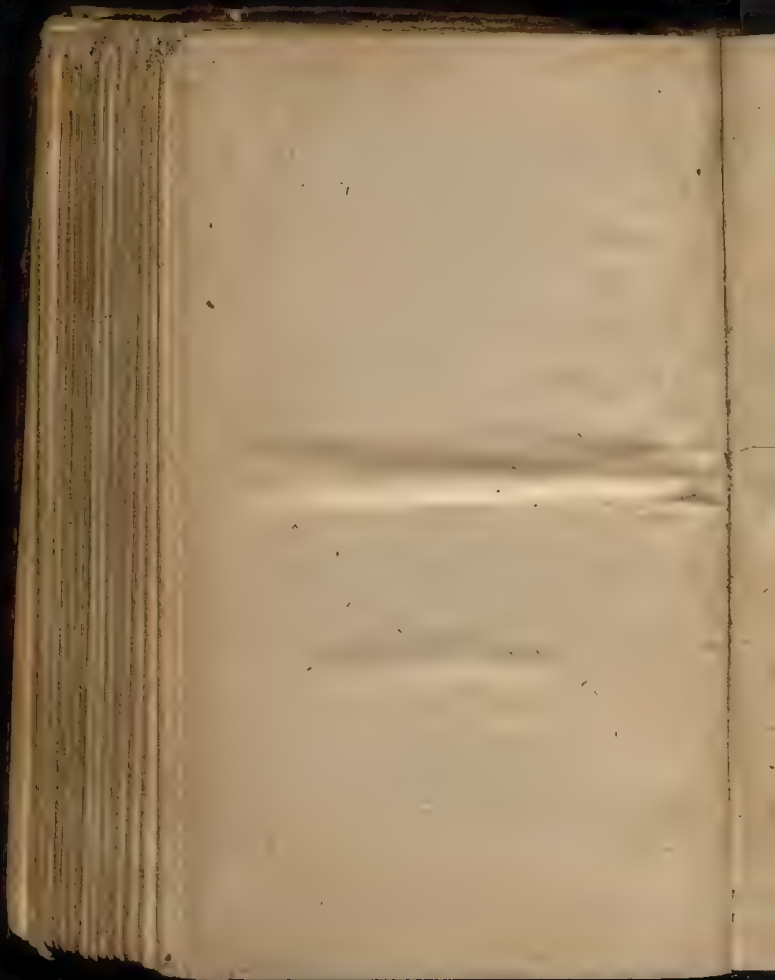
Commemorent seriem laborum,
 Quos illa semper sedulitas tulit,
 Nunquam fatiscens: undiq; grandium
 Ex parte quavis pullulabit
 Materies operosa laudum.
 Vel ipse tanti Nominis infimus
 Vivam libenter cultor, & ultimam
 Adusq; vitam filialis
 Vivo memor, moriarq; , pensi.

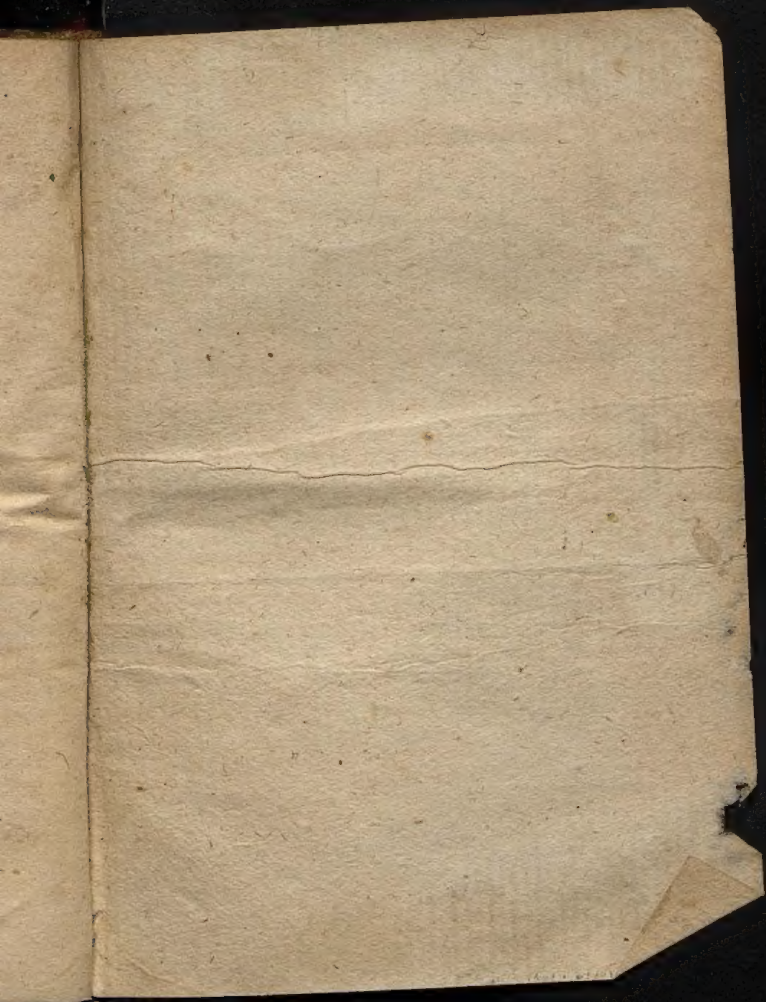
F. R. A. A.

Quidam typographus, quædam admisi
 ego; utraq; in secunda editione, utpote
 jam bene revisa corrigentur, modo conde-
 nata utriq; sunt.

dmis
pote
ndo-

Dr to r

To ref

2a n ch h

×KSIEGARNIA×
ANTYKWARIAT

309970

F

stdr0016224

Biblioteka Jagiellońska

